

Aardige vermaakelyke tyd-kortende vertellingen

bron

Aardige vermaakelyke tyd-kortende vertellingen. Jacobus Wilhelmus Pruys, Amsterdam midden
18de eeuw

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/_aar010aard01_01/colofon.php

© 2017 dbnl

Voorbericht.

Wat doch is 'er aangenaamer dan wanneer goede Vrienden een Gezelschap met den anderen uitmakende, elkander vervroolyken met de door hen verkiezende vreugd? wen de tyd juist zoo veel nieuws altoos niet opgeeft, om zig daar geduurig meede bezig te houden, ook zegt zeker Schryver niet te vergeefs, dat het de grootste verstanden niet zyn, die zig met het gewoone vraagje, *van is 'er wat Nieuws* op houden, of van het mooje of lelyke weêr spreken &c.

Neen! ik hebbe daar en tegen ondervonden, dat Lieden die zig van Snaakse Vertellingen bediende, en die, op eene vroolyke en raljante weize wisten voor den dag te brengen, zich zeer getrokken en aangenaam in de Gezelschappen maakte, daar en boven, de Aanhoorders van vroolykheid de Leever deede schudden, en de Naam van een geestig verstand wegdroegen. Want zeker, men roemd thans geen Lieden die met *Cato* nooit lachgen. Derhalve

Als ge in een zoet gezelschap zyt,
Zoo houd u vroolyk na de tyd,
Gy zult by all' de Waereld raaken
In achting van niet wys te zyn,

Zoo ge ernstig van verheeven zaaken
Wilt redeneeren by de Wyn.
Nooid zult ge een wyze zien beginnen,
Iets deftigs met gekreukte zinnen.

De gematigde vrolykheid keure ik ook billyk, tot Uitspanninge van de Geest, en door die weg hebbe ik deze Vertellingen ook by een verzaamelt. 1) met die welke ik hier of elders hoorde verhaalen, aan te tekenen. 2) Verscheidene uit Schryvers, welke ik leezende behaagelyk vond en die aantekende, welke ik nogtans allen verschreeven heb, en zoo veel my moogelyk was de aardigheid daar by zoeken te vermeerderen. 3) Welker overige of door my, of andere goede Vrienden, of door eigen vindinge, of door andere gevonden, bekend waaren, hier by gevoegt, zo dat den Lezer, schoon hy 'er eenige mogt vinden die bekend waaren, ons niet zal gelieven te wyten, van hem bekende dingen onder het oog te brengen, terwyl wy vooraf berichten dat het alles geen eigene vindinge is.

Maar het geen ons bewoog dit kleine werkje te drukken, is alleen geweest om de Liefhebbers van diergelyke Vertellingen te hulp te koomen, en dat den een, zo wel als den ander dan wat weet, en voor den dag kan brengen. Om welke redenen wy verscheide soorten hierin gevoegt hebben, om een iegelyk na zyn

smaak wat op te dissen, maar vermits de verscheidenheid van verkiezingen, zo groot is als het verschil van d'Aangezichten der Menschen, zo is het al zo eidel op een algemeene goedkeuring te hoope, als dat ik te vergeefs ging zoeken na de Philozophise Steen. Maar dit is zeker dat korte Historien, die ligt te onthouden zyn, en als een Grapje verteld worden, vermaak geeven, voornamelyk wanneer daar een weinig Boert onder loopt, en zeker Schryver noemd de aardige Boert de Bloem des vernufts, en ik zegge verder met het Kunstgenoodschap *Nil volentibus arduum*.

Een kleine zotterny strekt vaak
Den allerwyste tot vermaak,
Men moet de Geest ook uitvlucht geeven,
Of anders word ze gantsch verdoofd,
Wanneer ze iets wichtigs heeft bedreeven
En is door Arbeid afgesloofd.
Schoon gy de wyze eens uit ziet spatten,
Gy moet het straks geen zotheid schatten.

Wat aanbelaagd het behagen en mishagen, voor my ik betuige dat 'er eenige in zyn die my niet smaaken, maar gelyk voor af al gezegt is om na de smaak van een iegelyk wat te schryven, zo moesten zy 'er mede doorloopen, en den Lezer gelieve met my te begrypen dat het maar Vertellingen zyn, derhalven kunt

gy dat mishraagd voorby gaan, en dan vertrouwe ik dat onder het getal welke u hier werd aangeboden, behaagen zy niet alle, ten minste noch wel eenige smaakelyke onder gevonden zullen worden, vermits men niet te vergeefs zeyd: *dat verandering van Speizen wel doet eeten.*

Wy zoude dit Werkje nog wel vry wat grooter hebbe kunnen maaken, met de Vertellingen die onder ons berustende zyn daar by te voegen, maar vermits wy eerst zien wilde of de Smaak voldoende was, zo hebben wy zo klein als het u voorkoomt, dit eerst tot een Proef willen uitgeeven, en zoo wy vinden dat onze kosten en moeiten door het debiteeren beloond werd, zo zullen wy zien wat de tyd ons toelaat verder de Lezers en Koopers meede te deelen. Terwyl wy nu inmiddels fluiten met het volgende Versje.

Ghy die thans oordeeld dat myn tyd
Die snel gewiekt vast heenen glyd,
Gantsch noodeloos verkwist mogt wezen!
Ik wacht van u een reiper Ooft
Door reiker denkbeeld, schrander hoeft!
Gevormd, naar weinig tyd te leezen.

Aardige vermaakelyke tydkortende vertellingen.

Twee Mismaakten.

ZEkeren Man met één oog, eenen anderen ontmoetende met een' Bochgel, aan wien hy spottende vraagde, *zyt ghy zo vroeg in den Morgen al gelaaden?* Verwytende hem dus zyn' bult, wierd van den Bochgel geantwoord ('t gebrek van zyn Oog ziende.) *'t is waar myn Heer dat het vroeg is, maar hadde ik geweeten dat het zo vroeg waar, en gy nog maar een Vengster geöpent hadde, ik had mynen last mooglyk nog wel wat t'huis gelaaten.*

Hy, die onder zig zelven staat, is een Zot.

De Koning van Vrankryk het Paleis doorwandelende ontmoet eenen Man, en vraagde aan den zelven *onder wien staat ghy? onder my zelven* antwoorde hy: *zo hebt gy een zotte Meester* zeide de Koning.

De Koning te veel, en de Gaskonjer te weinig Kleeren.

De strenge Winter door zyne koute het Lichaam knellende, deet Louis in zyn' Koets reidende, zyne Neus dicht in zyn' bonten mantel steeken: aan de Nieuwe Brug komende, zag hy eenen jongen Gaskonjer, die in een open linne Hemd-rokje, over zyn hemd, met een dun Manteltje daar over wandelde; de Koning, hem dus ziende verwonderde zig, riep hem en vraagde *hoe kunt ghy het dus harden? zyt ghy niet verkleumt?* Neen, Sire! antwoord hy; en my, zeide de Koning, zoude het niet verwonderen als stierf gy van de koute; Ik wel gedekt zynde kan het naauwlyks harden. Sire! antwoorde hy, *doe als ik, en U zal nooit koute deeren: wat doet ghy?* vraagde de Koning; *ik*, zeide de Gaskonjer, *trek, en heb thans alle myne Kleederen, die ik in de Waereld bezit, aan: doe ook de uwe, die gy bezit, aan; zo zult gy geene koute voelen: de myne*, zeide de Koning, *zijn te veel over Eén, en de uwe te wynig.* De Gaskonjer, Sire *geef my die gy te veel hebt, zo hebben gy, en ik genoeg.* door welk antwoord hy een Kleed bekwam.

De Boerin, liever wat aan den Duivel dan aan den Paap beloovende.

Eene Boerin, by haaren Pastoor ter Biegte gaande, en geen geld hebbende, beloofde hem eene schoone witte Hen': de Pastoor bedankte haar: de Boerin heen gegaan zynde, zond de Pastoor om de Hen', die de Meid gewillig gaf, de Boerin t' huis komende joeg de Hoenders in het hok, waar door zy de witte Hen miste, vragende aan de Meid waar die gebleven waar; welke zeide, Vrouw! ghy hebt ze den Pastoor beloofd, en die heeft ze laten haalen; *boe!* zeide zy, *heeft hy 'er zo schielyk om gezonden, ik heb ze wel vyf hondert maal aan den Duivel gegeven, en die heeft 'er niet eens de moeite om willen doen; en nu ik ze hem eens geeve laat hy ze, terstond haalen. Ik beloof liever wat aan den Duivel dan aan den Paap.*

De Koning als een kwaade betaalders geschonden.

Een Koning, zekeren schranderen Edelman een' steek toeduwende, daar het geselschap om lachte, zeide, *zorg niet dat hy het zal laten oploopen, neen hy zal my wel haast betaalen: dat verhoede de Hemel* antwoorde hy, *dat ik eenen, die zo lang aan veelen is schuldig geweest, zo gaauw zoude vol-*

doen. Scheldende dus den Vorst als eenen kwaaden betaalder.

Op dezelve.

Op een anderen tyd de Koning, met de klynheid van voorgaanden Perzoon spottende, zeide, *dwergje! gy zyt besnoeit, dat ik u vreese te verliesen; ik zoude u ter bewaaringe wel haast in myn' Zak steeken.* Sire! antwoorde het quantje, *steek my waar gy wilt, maar vooral dog niet in uw Goud-Beurs, want daar liep ik gevaar nooit weêr uit te komen.*

De Koning als zyn Paard.

De Koning, met eenige Edelen een' Tour reidende, kwam met zyn Paard in het midden van een Rivier, waar in het Paard ryklyk begon te pissen: waarop één van de armste der Edelen zeide, *de Koning is net als het Paard,* het welk de Koning hoorde: t' huis komende liet hy hem roepen, zeggende, *geef rede, waarom ben ik het Paard net gelyk? Om dat het Paard,* zeide hy, *water in de Rivier bragt, en zyn Majesteit Ampten en Geld geeft aan die genoeg hebben, en my armen duivel, die het nodig heb, laat gebrek leiden. Zyt gy wel tot Geluk geboren? vroeg de Koning, daar moet ik de Proef af hebben, kiest van*

deze twee evengelyke Kistjes één, hy kiest één van dezelve, en koos dat met Zand gevult was, en het overkostbaarste lied hy staan. *Nu ziet gy*, zeide de Koning, *dat gy 'er niet toe geboren zyt*. Maar wie bekomt een Dubbeltje, die tot een' Stuyver geboren is?

De Knecht die zig houden moest of hy nergens af wist.

Zeker Knecht met zynen Meester te Parys op een gestoffeerde Kamer t' huis zynde, onder welke Kamer Juffrouwen gehuisvest waren, voor wien zyn Meester grote agting had, en wien hy liever zag als zyn eigen hart, te meer om dat hy een onder hen wel wat goeds had wille doen, hoorende eenig gerugt beneden, en begerig zynde om haar te zien en te spreken, vreesde daar gezelschap te vinden, met wien hy geen kennis had, riep zyn Knecht, gebood hem te gaan zien wie daar was, dog moest zig houde *of hy nergens van wist*, en hem dan zeggen wie daar was, deeze gast heen gaande kwam haastig weerom, vraagde myn Heer wat wil dit zeggen, *houd u of gy nergens van wist?* de Meester over zyn onnozelheid verwondert, zeide, *gaat en ziet wie 'er is, en spreek niemand toe, let op haar en koom het my zeggen*, heen gaande zette hy zig

in het midden van de Kamer, en zag ider in het aangezicht, de Juffrouwen vraagde wat doet gy hier? hy antwoordde *ik houde my of ik nergens af wist*. Had deeze zyn Meesters onderrigting niet wel onthouden?

De jongste Schepens wyze het Vonnis.

Een oude Procureur een schoone jonge Vrouw getrouwd hebbende, had meer zin in de Clerq als in hem, die een schoon Jongeling was, zynde op hem dodelyk verliefd, het welke hem niet lange onbewust bleef, alzo het zonderling doorstraalde, op een tyd als den Procureur uit zynde, hem eenige Posten te schryven had gegeven, vermits des Procureurs Huisvrouw hem telkens kwam verhinderen, dan met hem door spreken te verbysteren, dan hem aan de arm te stoten, en hy ziende wat zy zocht, en by zyn zelve overtuigd zynde dat by hem te kunnen vinden, ja genegen het haar mede te delen, haalde een streep van houdze Kool op de Vloer, zeggende, zo gy over deeze streep koomd, ik sweere u dat ik u op dat bed zal werpen, *daar ik u zo digt zal stoppen dat 'er niemand meer by u in zal kunnen komen, voor ik 'er uit ben*; de jonge Vrouwen niet anders zoekende, antwoorden, *dat wil ik wel eens zien*, en stapte in middels over de streep, hy haar aan-

grypende smeed haar op het bed, zeggende *nu zult gy het beter voelen als zien*. De Procureur een jonge Zoon hebbende op wien men om zyn Jongheid niet dagt, dit Spel ziende, tot de Vader die t' huis gekomen zynde, de Clercq iets wilde te schryven geven, en de streep nakende, riep, Vader! Vader! *gaat over die streep niet*, of onze Clercq zal u *ja ik durve het u niet te zeggen, doen als by Moeder gedaan heeft*.

Een die zig zelve voor Bastaard verklaard.

Zeker Gezelschap zig ophoudende met de Loosheid der Vrouwen te verhaalen, in het bedriegen der Mannen, en wel voornamelyk met hen tot hoorndragers te maken, en wat schade en verdriet de Man, Vrouwe en Kinderen op 't einde daar door kwamen te lyden, zo zeide zeker Bastaard daar mede in Gezelschap zynde, ja het is ten uitterste beklagelyk, *maar Hemel! ik trooste my met de vaste versekeringe dat myn Vader nooit geborend is!* en vraagd gy waarom? *om dat hy nooit getrouwd is geweest.* Verklaarde die zig niet bevallig voor een Hoerekind?

De Dood door een gering onderscheid gemyd.

Een Fransch Heer, daagde een Italiaan in Duël, om dat hy verbeelde dat gemelde Italiaan een Wapen met dat van den Fransman gelyk, voerden. Ik zeide de Italiaan, zal tot uwen dienst zyn, indien zulks waar is, maar wat is u Wapen? *Een OSSEN Hoofd in een Groen Veld*, anwoorde de Fransman. Wel onnozelen Hals zeide de Italiaan, ziet gy niet dat het myne *een Hoofd van een KOE is, in een groen Veld*. Wie ziet zo snedig dat kleine onderscheid? zeide de Fransman, en zy wierde dus Vrienden.

De Bedrieger bedroogen.

Zeker Jongman de Meisjes van zyn Eeuw voor wat ligt houdende, en oordelende dat die alleen kuys waaren die het nooit gevraagd wierd, nam een resolutie om nooit zodanig een Juffrouw te trouwen die hem voor het Huwlyk haar Maagdom schonk, zo als hy van eenigen al verkregen had. Eindelyk by een schoone Juff. komende, zegt hy als by de voorige met de grootste moeite daar toe te geraken, maar mogt dat Faveur in 't minst niet genieten, oordelende nu de zedige Eerbaarheid in haar

volmaaktheid gevonden te hebben, hy spande alles in 't werk om haar tot trouwen te bewegen, daar hy schielyk toe geraakte. De eerste Bruiloftsnagt verhaalde hy zyn Bruid het voornemen, met een hoe velen hy te licht had bevonden, en prees by uitnemenheid haar stantvaste Eerbaarheid, zeggende, *dat zy alleen meriteerde de waardigheid om hem ter Vrouwe te zyn. Maar Kind* antwoorde zy, *ik was eens bedrogen en moest my voor de twedemaal wagten.* Hoe vond gy dit?

Het Huwelyk door Testament maken voltrokken.

Een jonge politieke Dame binnen Amsterdam, wierd sterk door zeker Jongman (dog die het niet meende) aangehaald, de Juffrouw die daar wel haast de lucht van weg kreeg, en liever gewilt had dat hy haar in alle ernst verzogt had, begon eindelyk te wanhopen, en hem evenwel gaarn willende hebbe, besloot deeze vond. Gong by een Notaris daar deeze Vreyer zeer gemeenzaam in en buytens huis meede omging, vraagde hem of hy haar een Testament wilde maken. De Notaris antwoorde zeer gaarn, en vraagde haar of zy het begeerden, ja antwoorden zy en stelde het hem dus voor, ik heb daar een

Huys staan dat moet M.L. hebbe, en dat stuk moet G.R. hebbe, een Obligatie van 2000 guld. moet C.B. hebben, een dito A.N. en de rest aan E.W. de Notaris maakte haar dat Testament, maar vroeg inmiddels wat haar bewoog dat zy zo jong zynde alree haar Testament maakte, voor deeze antwoorde zy was ik nog wel meninge om te huwlyke, maar thans zie ik daar geheel af, daarenboven heb ik een denkbeeld gekregen dat ik niet lang leven zal, derhalve besloot ik gezond zynde over myne Goederen te disponeeren. Gy doet wel antwoorde, den Notaris, en gedaan hebbende vertok zy. Deeze Jongman haar gevallig gezien hebbende, vraagde de Notaris wat heeft die Juff. by u gedaan, die antwoorde ik heb een Testament voor haar gemaakt, en verhaalde hem over hoe veel Capitaal zy wel gedisponeerd had. Hy, die haar altyd voor een Juff. zonder Middelen versleten had, om welke oorzaak hy niet toegebeeten had, voelde nu een grote spyt, maar besloot schoon zy gezegt had, van het Huwelyke af te zien, aan haar een blauwe scheen te wagen, bezogt haar nu en dan al eens, tot hy eindelyk haar zyn voornemen bekent maakte, dat zy als in schers afnam, en verzogt van zulks te zwygen, dat zy van zints was niet te trouwen, daarenboven dagt zy dat zy niet lang leven zoude, en

geen Dame van Middelen was, daar hy een Jongman van meêr vermoogen zynde, beter aan een wel bemiddelde Juffrouw na zyn staat konde komen, hy, die de Notaris niet dorst verklikken, antwoorde, Mejuffrouw *ik zie niet op de Middelen, al had gy niets, u Perzoon is my genoeg waard*, viel haar om den hals en bevestigde zyn zeggen door duizend Kussen en diere Eden. Vervolgens voortgaande riep zy by Aanhoudenheid niet anders als dat hy wel moest weten dat hy een Vrouwe zonder Middelen kreeg, waarop hy veel antwoorde *wie vraagd naar u Goed? ik zie op u, en niet op u Goed!* Het Huwlyk eindelyk voltrokken zynde, vraagde de Man al jokkende, naar verloop van een Week of twee a drie. daar na ernstiger. *Maar Lief, wanneer zullen wy dog dat Huis, en dat Land eens gaan zien? en waar zyn u Obligatie? Wat huis? wat Land? wat Obligatie?* vraagde zy, zig houdende of zy nergens van wist. Wel hoe antwoorde hy, *meend gy dat ik niet weet wat Testament gy by die Notaris gemaakt hebt, daar gy over die Goederen &c. disponeerd.* Ja, *dat is waar*, zeide zy, *maar weet dat ik zulks gedaan heb op hoop, om of ik die goederen eens mogt krygen.* Waarop hy vol Nyd uitborst, *dan hebt gy my bedrogen.* Ik doe niet antwoorde zy, *want ik heb u wel hondert maal gezegt geen middelen te bezitten*, en gy antwoorde *wie vraagd naar*

u goed, ik zie op u en niet op u Goed. Hy moest het bekennen en zig te vrede houden.

Drie wenschen zonder profyt.

Een Visverkoopster, en haar Man (in de Tyd van wonderen,) drie wenschen bekomen hebbende, dagte nu Ryk genoeg te zyn, kleden zig op het beste aan om met haar Vrienden raad te plegen wat het nodigste was te wenschen, op weg zynde begonde het te regenen, ag zeide de Vrouw *had ik nu myn Vishoedje*, met stond het op haar hoofd, de Man dol van spyt om dat hy om zo een onnozele Zaak een wensch moest misschen, raasde, en zeide, *ik wou dat het in jou Gat stak*, met was het 'er in, *ô My wat benaauwd myn dat*, riep het Wyf met een groot geschreeuw. *Ik wou dat het 'er uit was*. Gelyk deze derde wensch ook aanstonds gebeurde. Wat winst hadde deeze by haar wenschen?

Aardig antwoord.

Een Jongman door een Straat wandelende, zag een Dienstmaagd op haar bloote benen de Stoep feilen, Meisje zeide hy, *wanneer die Koussen die gy daar aan hebt zullen versleten zyn, zal ik u een paar nieuwe maken*. Myn Heer zeide de Meid *gy moet al schielyk in de Winkel gaan, want daar is van boven al een Gaatje in*.

Liefde en niet het Verstand.

Bevalligheid doormengd met Deugd en stille zeeden,
Aantrekkelijk schoon besielt myn Hemelsche Godin,
Begaaft met Wysheid als Minerva's Priesterin,
Wier gulde Mond verschaft een Rol van Hemel Reeden.

Geen Beuzeltaal maakt haar zo groote Geest te onvreden,
't Vermoogen is te kleên voor haar gescherpte zinn',
Haar doel treft ze ongestoord, ja 't Eind' ziet ze in 't begin',
Wie zet haar doorsigt Paal, wie derft haar Deugd ontleeden?

Volmaakt geschapen beeld naar 't Leven afgemaald;
Uit Oogen en Gelaat een Bron' van Gaven straald',
Doormengt met deftigheid die hart en Ziel' doorgriefde!

Zachtmoedig, neten Ryk, gepaard met Nedrigheid,
Hoe veerdig werd u werk Beyvrend afgeleid,
Ik staê versteld, maar zagt, spreekt myn VERSTAND? neen LIEFDE!

Een Biechtklappende Paap.

Zeker Boeren Jongen biechtende, beleed alle zyne Misdaden oprechtelyk, de Priester hem echter niet vertrouwende, vroeg hem scherpelyk of hy niets meer verborgen hield! met bedryging van geen absolutie te zullen genieten indien hy niet al biegt wat hy wist, ja zeide de Jonge ik weet nog wel iets Heimelyks, maar durve het u niet zeggen, de Paap dagt dit zal iets geheims zyn, hield sterk aan het te moete weten, de Jonge door drygementen en het hard aanhouden van den Paap gedwongen zynde het te moeten zeggen, zeide *ik en nog een Jongen weten een' Vogelnesjen*, maar gy moet het niet zeggen, de Paap dagt dat zegt de Jongen uit schalkheid, wierd kwaad, en raasde met grote bestraffinge tegen hem, waarop de Jonge haastig zonder absolutie vertrok. De naastkoomende Predikatie zeide de Paap tot bestraffinge aan de Gemeente, *gy voed uwe Kinderen ongemanierd op, in plaats van haren Zonden te belyden spreken zy van Vogelen Nesjes, en spotten alzo met den Priester*, de Jonge mede in die Vergadering zynde, riep *hou, hou, dagt ik het niet wel dat de Schelm niet zwygen kon*, liep heen en haalden het uit, kwam weder en zeide, *hier heb ik het al, nu zult gy het niet verklappen*.

Ambrozius op het Kakhuis geplaast.

Zeker Priester in zyn gewonelyke oratie de Ontzaggelyke Grootheid van den Gebenedyden Heiligen Vader AMBROZIUS luidkeels uitgalmde, wist op het lest niet waar, en op wat Heilige Plaats hy dezelve zoude bergen, riep in verwondering tot de Gemeente, *waar zal 'k hem plaatzen, waar zal 'k hem plaatzen?* Een van de Leden dit geschreeuw moe zynde, riep *plaats hem op het Kakhuis, daar zit hy geen Boer in het Vengster.*

Een Waarzegger by geluk.

Zeker Boeren jongen *Kriekje* geheten, had ongemeen veel van lekkere spys en drank hooren spreken, en nooit lekkerder dan Spek geproefd hebbende, daar hy nog vinger en duim na likten, nam hy voor een Middel te zoeken, terwyl hy arm was, om zig egter ten minsten drie maal tot verzadigens toe in lekkere Spys en Drank te verlustigen, en wilden dan wel gerust sterven, hy nam dan voor als geen ander middel wetende, om te gaan Reizen, en zig overal voor een *Waarzegger* uit te geven, en iemand die magtig was en zyn Kunst van noden had, wys te maken dat het hem onmogelyk waar

iets te openbaren voor men hem drie dagen van 's morgens tot 's Avonds op de aller Uitmuntenste en delicaatste Spysen en Dranken volop had getracteerd, om door dien weg zyn lust te boeten, zig troostende de grootste straffen te lyden by het niet uitvoeren van zyn beloften, als hy maar de begeerte van zig zat te eten en te drinken kwam te voldoen. Hy vertrok dan met dit besluit, weinig dagen gereist hebbende onder het voorgeven dat hy verborge dingen wist te openbaren, wilden veelen hem gebruiken, maar de Middelen van hem drie dagen zo deftig te onthalen weerhield hen allen, dus niet tot zyn voornemen komende rysde voort; in zekere Stad komende, was een Dame van aanzien en groot vermogen een overkostbare Diamant door drie van haar Lakyen ontstolen. Deeze Dame van den Waarzegger Kriekje horende, ontbood hem, vraagde of hy wist te zeggen onder wie, of waar haar Diamant berustende of beland waar. Kriekje zeide zekerlyk weet ik u dat te zeggen, maar tyd en kosten moet gy niet ontzien, hoe vraagde de Dame loopt de tyd zo lang, en de kosten dan zo hoog? Kriekje zeide de tyd is drie dagen, en de kosten is my drie dagen Koninklyk te onthalen. De Dame Schatryk zynde bekreunde zig weinig die kosten, beveelde haar Hofmeester Kriekje te geven wat hy eiste

zo van spyze als drank, Kriekje eyste daar hy 't meeste werk van had hooren maken, in een Kamer geleid zynde spysde hy dien avond (schoon dat maal niet onder de dagen gerekend was,) smakelyk, de Nagt naderende wierd hem een Slaapplaats aangewesen, daar hy gerust zig nederleggende weder uitsliep: de Dieven inmiddels niet half zo gerust zynde uit vreeze dat deze Waarzegger door zyn kunst haar zoude beklappen, resolveerden egter met den anderen de drie dagen uit te wagten, en het zo te schikken dat elk hem op zyn beurt gedurende die drie dagen zoude dienen, Kriekje ontwaakende begaf zig vroeg aan de Tafel, de eerste Knecht die hem diende verschafte hem uitnemende Spysen, en delicate Wynen, die hy Kriekje zeer rykelyk toediende; naauw agt gevend op het geen Kriekje sprak, die juist doe de Avond genaakte en begerig was te slapen, de Oogen by geval op de Knecht staande uit riep, *ô Hemel zyt gedankt ik heb 'er al één!* Deeze wiens Conscientie wakker wierd eigende het zig toe, en verbeelde dat Kriekje daar door hem als een van de drie dieven aanzag, waarop hy zeer vervaard zyn Medemakkers dit omstandig verhaalde, het welk hen deed gelooven dat zy ontdekt waren. Nu moest altoos een ander hem dienen, om te zien of hy die ook voor de tweede dief aanzag, die hem niet minder als de eerste en in alles

overvloedig en gediensstelyk dienden, van wat Kriekje ook begeerde, de Avond gekomen zynde wende Kriekje zyn Oogen na deeze tweede en riep van blydschap als verrukt, *Ach Hemel zyt gedankt nu heb ik de tweede*. Dit maakte de vreeze nog des te groter, dog de derde besloot hem op zyn beurt den derden dag te dienen, en zo hy die voor de derde dief uitmaakte, dan zoude zy s' avonds besluiten wat haar te doen stond, de Dame die grote zorgte voor haar Waarzegger had, vroeg al veel maalen of hy wel goede cieraak maakte, dat al vry na zyn genoegen was. Wanneer het Morgen licht en de Zonne met haar veelverwige stralen de derden dag uitleverde, kwam de derde Lakkey, met de weder vers bereide en smaakelykste Spysen en Wynen, daar Kriekje zig niet minder als de vorige dagen in vermaakte, ja voor het laast wakker in Grasduinen ging, bedienen, na hy 't Avondmaal op had, zong hy by vernieuwinge zyn oude deun, dog met ruim zo veel verwondering en uitgelatenheid over zyn Geluk, *ach Hemel zyt gedankt ik heb de derden*. En gy myn Vriend zeide hy tot de Lakky, gaat u Juffrouw berigten dat ik haar morgen spreken zal.

Deeze verhaalde dit zyn Makkers, waar door zy alle van een gevoelen oordeelden nu verzekerd te zyn, dat hy haar dievery ontdekt had, nogtans beoogde

Kriekje niet anders als drie dagen, die hy gewenscht en nu genoten had. Dog zy besloten 's Morgens heel vroeg hem de Zaak zo die was te belyden, en te smeeken hen niet te verklappen, zo draê nu Kriekje ontwaakte (die niets minder dan zo goede tydinge verwagte,) maar veel eer een beloonde straf voor zyn stoute onderneming vreesde, zag toen hy de beleidenis van de Knechts uitgehoord hadde zig in tegendeel een grooten Loon bereid, zeide egter gy doet wel dat gy Lieden my deeze Zaak vrywillig ontdekt, (hoewel ik die door Middel van myn kunst wel wist.) En zo gy wilt dat ik u niet verklap, zo zegt my waar, wanneer, en hoe gy aan die Diamant gekomen zyt, zonder een woord te liegen, zo zal ik om u Lieden te verswygen, die Indiaanse Haan de Diamant doen inswelgen, de Omstandigheden verstaan hebbende beloofde hen te swygen, en liet zig niet weinig over die ontdekkinge verblyd zynde aan de Juff. aandienen, en begon aldus zyn waarzeggende Redeneringe: Mejuffrouw uw Diamant hebt gy voor twaalf dagen verloren wanneer gy by Mevrouw O.W. geweest waart, en t' huis komende over de Plaats gaande, uw Handschoen uittrekkende dezelve daar mede hebt van u Vinger gehaald, en een van de Indiaanse Haanen heeft hem ingeswolgen, laatzte voor my komen ik zal u zeggen welke het is die hem in zyn Lyf heeft, de

Juff. verwonderde zig niet weinig, vermits de bysonderheden alle eenvoudig waarheid waren, en ordonneerden dat men de Indiaanse Haanen voor hem zouden brengen, na eenige gezien te hebben, kwam die, welke hy dezelve had doen inswelligen, zeide daar is de regte die heeft hem, snyt hem open, ik sterf zo hy hem niet heeft; de Juff. niet traag zynde liet hem openen, en vond den Diamanten Ring in dezelve Indiaanze Haan. Waarop zy vol verwonderin uitriep, *ô Uitnemende, ô Volmaakte Waarzegger!* en leide hem in haar Kamer om met haar te spyzen, gaf hem daar en booven een ryke beloning voor zyn zo grote en in haar Oogen wonderlyke daad. Maar Kriekje was nauwelyks beloond of de Juff. haar Man welke al die tyd van huis was geweest kwam t' huis, waarop zy hem aanstonds verhaalde hoe gelukkig zy haar Diamant had weêr gekregen, door middel van een uitmuntend Waarzegger, de Man die wat minder aan de Waarzeggerij geloofde, spotte met haar, maar zy verzekerde hem met veel eeden, van de waarheid, Hy die door die weg lust kreeg om den Waarzegger te zien ontbood hem, Kriekje kwam heel schielyk, de Man hem ziende vond hem van zo een belachgelyk gelaad en wezen, dat hy zig nog meêr verzekerde dat zyn Vrouwe zig had laten bedriegen, men zond Kriekje weêr in zyn Kamer, de Man

gekte met zyn Vrouw, en zeide dat zy te lichtgelovig was, de Vrouw zeide gy kund immers zelve daar de Proef van nemen; Op welk woord een zeker beesje dat men krikje noemt, zig in de Schoorstenen onthoudende, hen met zyn gezang in hun reedenen stooren. Een Knecht die met de Kaars in de Schoorsteen keek vong het Krikje en gaf het zyn Heer, de Vrouw zeide neemt met dit beesje een Proef van den Waarzegger, de Heer sloot het beesje tussen twee zilvere Schotels dat het niemand zag, liet den Waarzegger roepen, en sprak hem dus aan, *Gy wilt voor een Waarzegger gaan, en ik weet dat gy een Schelm zyt, gy doet het niet anders als om elk te bedriegen. Maar nu wil ik eens zien wat voor een Waarzegger gy zyt, en zo gy niet dadelyk raad wat tusschen deeze twee Schotels verborgen is, zozal ik u zo aanstonds vyf hondert gevoelige gesselslagen doen geven en beide uw Ooren laten afsnyden, tot beloning van uw kwaad.* Deeze onze doorluchte Waarzegger was niet weinig verslagen over de zo onverwagte droevige tyding, waar in hy zyn onheil bereid zag, denkende dat zyn vondt ontdekt was, het geene hem zyn Oogen deed ten hemel heffen en in verbaasheid uitroepen; *ach arme Krikje gy zyt gevangen:* beögende hem zelve, die *Krikje* heete, maar deeze Heer die zyn Naam niet kende, zeide Vriend gy hebt het ge-

raaden, en verwonderde zig over de Geest van deeze Man, vragende excus over zyn onbesonne beschuldiging en beloonde hem rykelyk. Denk of deeze niet gelukkiger dan wys was?

Belofte van een Dief.

Een Jonge die een stuk Linnen gestolen had, kwam by de Paap te biegt, die hem zeer naauw uitvraagde, ja zelve zo dat de Jonge eindelyk dat mede bekenden, wel zeide de Paap, *gy moet het Linnen weerom geven of het zal u schrikkelyk swaar vallen te verantwoorden*, wel vraagde de Jonge *waar moet ik het verantwoorden?* de Paap zeide *gy zult dat na het afleggen van u Leven in de laaste tyd in het dal Josaphats moeten verantwoorden; Zo weet ik goeden raad* zeide de Jonge, *heb ik zo lange tyd, dan zal ik het hem daar ook wel weder geven.*

De Vrouwe voor haar Mans dood verlooft.

Een Man van byne sestig Jaaren, trouwde met een Meisje van niet wel agtien, drie Jaaren getrouwd zynde raakte onze Grysaard ziek, en wel zo dat hy gevoelde zyne uitgemergeld Lichaam te swak om weder op te komen, des riep hy zyn Wyfje zeggende, *hoe lief ik U hebbe, vertrouwe egter dat ons nu de Dood zal schyden.*

Maar zoud gy my wel een Bede die ik op u hebbe willen bewilligen? Zy antwoorden ja met al myn hart. Wel nu zeide de Grysaard, de Jaaren waar in gy u bevind zullen u zekerlyk door het jeugdig bloed, niet ongehuwd blijven, dat ik u ook niet kwalyk kan afnemen. Maar ik moet u zeggen dat ik op u en Monsr. A.G. een jalours mistrouwe gehad heb, vermits die hier al te gemeenzaam komt, en zo ik niet gevreesd had u te mishagen had ik hem ons Huis al verbooden. Derhalven wanneer ik zal gestorven zyn zo trouwd met wie gy wild, maar beloof my niet met deze te zullen trouwen. Waarop de Vrouwe zeer verheugd antwoorden, Kind zyt daar vry gerust op, ik kan hem niet nemen, want ik ben alreede aan myn Heer C.D. verlooft. Zy voorzag zig vroeg uit vreeze van niet te krygen.

Op het zelve Onderwerp.

Zekere Vrouw in Groninge haar derde Man verlooren hebbende, haalde een Kuyper, (die gewoonlyk daar de Kisten maken) om weder als voor de twee vorige overledene Mannen een Doodkist te maken, hy nam de Maat, sprekende inmiddels met haar, en vond haar zo overmatig bedroeft dat hy niet na kon laten haar te vragen hoe zy zo bedroefd was? met byvoegzel dat hy haar over de Dood

van de twee anderen zo niet had zien weenen. Wel Man antwoorden zy *dat heeft zyn Reden, want voor dat de anderen dood waaren, wist ik wie ik weer zouden hebben, en nu tot myn leetwesen niet.*

Een Koopman gered door Dieven.

Zeker jong Koopman zig niet bedeed vindende van veel geld, Negotieerde egter groot en trankiel, op hoop van winst, dat hem redelyk gelukte, dog eenige tyd genegotieerd hebbende, moest hy een Wissel aan de Kassier W.S. van omtrend tien duizend gulden, op een nabyzynde verval dag betaalen, en zag geen kans om dat Geld machtig te worden, dat hem zeer leed was, dog moest een vond wilde hy Koopman blyven zoeken, bedagt dan deeze, na dat de Cassiers Jongen eens by hem was geweest, dien hy zeide des Middags ten drie uren weder te moeten komen, om twee Zakkerolders te spreken, en die de Jonge te beduiden, om was het haar mogelyk de Jonge van zyn Brieven Tas te berooven, belovende hen een goede Premie, zo zy die aan hem bezorgden, deeze Zakkenrolders pastte naauwkeurig op, langs den Weg die de Jonge volgens gewoonte gaan moest, welke juist die weg komende het Schaapje was dat geslagt zoude moeten worden, maar hoe best daar Occasie toe

gezogt, zy die onder schyn van Ruezie met elkander begonde te vegten, kregen de Jonge mede onder veele anderen tot aanschouwer, onder welk voorwendsel zy hem beknopt van zyn Brieven Tas beroofde, waarop die welke dezelve had, schielyk onder schyn van bang te wezen het Hazepad koos, waar door het gevegt eindigde, de Jonge by den Heer komende, zocht in zyn Zakken na de Brieven Tas maar vond hem niet, zeide myn Heer ik heb hem zekerlyk op het Comptoir late leggen, ik zal hem schielyk halen, zo moet gy u reppen zeide de Heer, verheugende zig inmiddels dat zyn vond gelukt zoude zyn, de Jonge konde hem niet vinden, zo als te denken was, kwam by de Heer met zyn Patroon, die onder Aanbiedinge van een behorelyke quitantie zo hy dagt, om Geld verzogt, zeggende de Jonge zal de Brieven Tas verleid hebbe, en als wy die vinden zullen wy u de Egte Wisselbrief behandigen. Neen zeide de Heer, ik betaal niet dan op de Geaccepteerde Wisselbrief, waar mede de Cassier zig moest vernoegen, men zocht, en riep om, dat zo een Brieven Tas vermist wierd, maar kwam niet te regt, vermits de Heer die reeds machtig zynde, dezelve met de Wissel en eenige kleine Assignatie verbrand had, men ontbood een seconde Wissel, dog dien Heer wilde die niet acceptereeren, zo dat hy eenige

tyd door die weg uitstel van betalinge kreeg, maar de arme Jonge moest niet minder daarom lyden. De Gelukzon die inmiddels dezen Heer zonderling tot zyn voordeel bescheen, stelde hem in staat dit Geld zonder beletsel te kunnen misschen, dagt nu zal ik den Cassier voldoen, liet hem ontbieden en vond het heel schielyk met hem, onder beding van twee vaste borgen, schoon die voor hem onnodig waren. Een slimme greep om Koopman te blyven.

Een Stervende verzoend met het Water.

Zekere Zieke in zyn Leeven schrikkelyk met het Water bezet zynde geweest, at nooit Spys die in Water gekookt wierd, en om de heele Wereld had hy als het regende niet uit gegaan, nog in eenig Vaartuig of over een Brug of Plank over het Water leggende zig begeven. Maar wanneer de uren des Doods naderde begeerde hy het Sacrament te ontfangen. De Priester voor wien hy biechte, recommandeerde hem wilde hy na zyn dood gelukkig zyn, zoo moest hy met geen haat op zyn hert of in eenige Vyandschap sterven; hy dit wel opmerkende, riep na het scheid van den Biechtvader zyn Vrouwe, zeide *Kind geeft my een groot Glas goed schoon Water.* Zy verwonderde zig, vraagde wat wild gy daar

mede doen? de Zieke zeide breng my maar het geen ik eys, zy bragt hem een Glas Water, hy dronk het zeer smakelyk uit, de Vrouwe vraagde hier over verbaast zynde na de reede, waarop hy antwoorde, *wilde ik wel sterven ik moest met myn Vyanden versoenen, en dit was myn grootste, zo wees gerust ik heb nu geen nood.*

Een weinig sprekende Vrouw, door voorbidding tot veel spreken gebragt.

De Vrouwe van eene Rotanval om zeker ongenoegen dat zy tegen haar Man die genoegzaam gek was hadde opgevat, weinig, ja op het laatste in het geheel niet sprak, bedagt Rotanval alle middelen om haar tot spreken te krygen, maar konde haar daar toe niet bewegen. Gaat op het laast heen wanneer zeker Priester 't Sermoen deed, en geeft het volgende Briefje in de Kerk: *zyt in uwe Gebeden indagtig de Vrouwe van den Heere Rotanval die haar spraak verlooren heeft, waar over ik die haar Man ben in myn Ziel ten uiterste bedroeft ben, de Priester bleef niet in gebreken maar las het briefje hard op, en bad voor haar. Zy gevallig in de Preek zynde rees zeer verstoord op, en riep hoe zal het hier nog gaan Heer Pater? Heb ik myn spraak verloren zulks is onwaarheid, ik spreek zo wel als een ander, ziet op wat*

wyze man hier met my spot, dit gezegt hebbende liep zy uit de Kerk, t' huis komende borst zy in zulk een Stordvlaag van scheldwoorden tegens haar Man uit, die haar die Pots gespeeld had. Dat hy zeide ag my nu moog ik u de Voorbiddinge aan bevelen om u weder tot swygen te krygen.

Een Vrouw voor een Hoerekind van de Kerk gescholden.

Zeker Heer gaarn kort by het authaar zynde, wanneer hy de Mis deed, drong eens sterk door om daar by te komen, waar door hy een Burger Vrouw wat hard kwam te stooten, die zeer vinnig vraagde *waarom stoot gy my dus? hier is niemand meester; ik ben zo wel een Kind van de Kerk als Gy.* Gy hebt gelyk Vrouwtje antwoorde hy, *maar ik ben 'er een wettig Kind van, en gy zyt een Hoerekind.*

Een Pochger vol van Moed, Met weinig of geen Goed.

Een Normandyer maakte eens met veel opsnyding een beschryvinge van zyn hooggetopte bosschen, derzelver Schoonheid en uitgestrektheid, daarenboven de wonderlyke ciereykhed die het aan zyn

Kasteel toebragt. Een Gaskonjer daar present zynde, zeide *Myne Heeren wat snoefd dezen Heer op zyn hooge Bosschen, maar ik laat my hangen indien hy 'er zo veel houd in heeft dat genoeg zou zyn om een Tandestoker van te maken.*

Een in Gevaar van te verdrinken, eet smakelyk.

Een Soldaat op Zee zynde met veele Kooplieden en Reizigers, hadden eene lange Reyse waar door den Schipper de Eetwaaren zeer spaarzaam uitdeelde, gelyk men uit vreeze van Leeftogt te kort te komen gewent is, deeze Soldaat zeer hongurig zynde, verlangde niet meer als om maar Gelegenheid te vinden van zyn bekomst te eeten, het ongeluk wilde dat 'er een zeer hevige Storm ontstond, zo dat de Stuurman het Roer verlatende, zeide dat elk zig tot den Gebeden zoude begeven, want dat zy den Dood zonder een merkelyk wonder niet konden ontkomen, deeze Tydinge bragt niet weinig verslagenheid in de Gemoederen, elk zuchte, bad en weende, en die welke den Leeftocht was aanbevolen was mede vol verslagenheid uit zyn Bewaarplaats gevluht, de Soldaat dit ziende en de honger meer dan de Dood vreezende, gong in de Spyskamer, vindende een

gekookte Ham daar hy met bleyer herte op aan viel en smakelyk van at, de Schipper by geval om nog iets ten goede te verrichten daar inkomende hem dus smakelyk ziende eeten, zeide ô Gy Rampzalige gy ziet alle ogenblikken de Dood te gemoet, het Schip vergaat en gy verdrinkt, *uit vreeze van dat ik te veel zal moeten drinken* antwoorde hy, *Eet ik eerst wat zoute Spys, want zonder Eeten zoude my het veel drinken kwalyk bekomen.*

Een die niet Eerlyk wilde zyn.

In zekere Stad in Braband gelegen was een Wet, dat wanneer een Vrouwsperzoon voor de behoorelyke tyd, of zonder Man in de Kraam kwam te bevallen, dat zy dan verbeurde een somma van hondert gulden, te betalen wanneer zy uit de Kraam hersteld was, een Mysje die zo als bleek wat vroegtydig en voor het Huwlyk en als nog geen Man hebbende gesnoept had, bekwam heel ontydig een klein vleesig Popje, den Raad die dit hoorde Dagvaarde haar te komen op het Rechthuis als zy weder hersteld was, daar gekomen zynde eyste men van haar, na alvorens gezegt te hebben dat zy tegen de Wet van den landen had overtreden, de bepaalde en verbeurde Penningen om dat zy buitens tyds was in de Kraam gekoomen, zy verwonderde

zig en zeide van die Wet niet te weten, ja zeide den Rechter hy is 'er evenwel, zy daarop laat my dezelve ten minste zien, of hooren lezen, den Rechter begon daarop na veel overgeslagen te hebben, *voorts ordonneren en statueeren wy by deeze dat van nu voortaan wanneer een eerlyke Maagd buitens tyds in de Kraam koomt zal verbeuren een Zomma van hondert Gulden.* ô Jou Onnozele zeide zy, dit raakt immers my niet, *want ik heb nooit Eerrelyk geweest, en myn Maagdom was al weg voor dat ik hier kwam.* Het Geld vermag veel.

Een Mennist Preeker met den Duivel in zyn Broek.

Zeker Menniste Preeker die zeer gekweld was met Ambyen, wierd geordoneerd tot hulpe voor die kwaal, dagelyks op groene Klaver Zootjes zoo als men hier voor de Leuwerike steekt te moeten zitten, hy liet zyn Knegt eenige haalen, maar dagt hoe zal ik het maken als ik Preeken moet, ik zal zeide hy de Koster laten zeggen dat hy op Stoel een Bankje en daar op een Groen Zootje moet bezorgen tegen dat ik daar op koom, zo kan ik daar op gaan zitten, hy ordoneerde het den Koster die het dan bezorgden, dog had juist het Sootje gestoken daar

het wat laag en vogtig was, zo dat daar veel Eempjes zo zy die noemen, dog wy noemen die wel Miertjes in waaren, den Preekheer gong op zyn Sootje zitten, de Eempjes de warmte gewaar wordende, kroopen zonder versuim alle na boven, ja veelen in zyn Broek, waar door hy dan hier dan daar zo schrikkelyk krabden en schurkte dat het vreeslyk was, eindelyk het niet langer kunnende harden, riep hy zeer verbaast, myne Toehoorders *ik hebbe zeer stichtelyke woorden in myn Mond, maar de Duivel in myn Broek* einde. en sloot dus zyn Preek.

Aardig antwoord van een Edelman en een Damen.

Een Edelman de Voorstad van Parys inrydende, kwam zyn Paard te struikelen, een Juff. dit ziende lachte 'er om, dat den Edelman zo speet dat hy 'er toornig dus op uitvoer, *verwonder u niet Mejuff. dit doet myn Paart zo dikwils als het een Hoer ziet*, waarop zy al lachgende antwoorden, *Myn Heer zo rade ik u niet in de Stad te gaan, want het zal u voorzeker den hals breken.*

Onderscheid van die voor Neegen of voor Vijf moet steelen.

Een aanzienelyk Heer uit Oost-Indien komende, bragt een schoone en overkostbaare Zyde Stof mede, waar van hy wel een Kleed wilde gemaakt hebbe, dog de Kleeremaker zeide dat het niet mogelyk was om dat daar uit te maken, alzo 'er te weinig aan was, maar wel een Rok en Broek, neen antwoorde den Heer dan laat ik het leggen tot een ander gebruik, maar na verloop van weinig tyd sprak dien Heer een ander Kleeremaker, liet hem het Stuk Zyde zien, vroeg hem of hy daar een Kleed voor hem van konde maken, die na het gemeeten te hebben ja antwoorden, zo gaat u gang zeide den Heer, na hem de maat genoomen te hebben begon hy, en sneed het Kleed, maakte het zelve, volkomen in order gedaan, bragt het den Heer t' huis, die het pasten en getuigde volmaakt te zyn. Dezen Heer zeer verwondert vroeg hem hoe het kwam dat hy 'er een Kleed uit had kunnen maken en Mr. G.W. niet. Myn Heer gelief te weeten antwoorde hy, *dat die Man voor Negen Kinderen, en ik maar voor Vyf moest stelen, zo maakt dat onderscheid.*

Het kwaad Wyf.

Hoe Dondert hier de stem? hoe Bliksemt hier 't geluid?
 Hoe doet hier Belzebub twee t' zaam gesmolte Zielen
 Voor 't Altaar van den Vloek in toorne nederknielen?
 Waar door de Bitse Nyd verborg'ne Zaaken uit':

Hoe raast gy als ontzint? wat of dit woên beduit?
 Tragt gy door drift elkaâr; zo staande te vernielen?
 Zo denk, treff' d'eenen 't quaad, 't volg d'and'ren op de Hielen;
 Quets' gy uw' Man, gewis gy schend uw' eigen Huid.

't Ontsteeken van de vlam wierp weder donder klooten,
 Moord-dolken, die den Haat door 't Schelden zeer vergrooten,
 Haar Man die was een Schelm en Deugniet en een Zot.

'k Vroeg, Moêr! wat heeft uw Man voor heilloos quaad bedreven,
 Waarom gy hebt zo lang gevloekt, geraast, gekeven?
 Die Hond, riep zy my toe, brak myne beste Pot.

Offer van een Hondestront.

Den Pastoor tot N.N. op drie Koningen dag; op een buite gewonen en meer dan gemeene wyze dien dag willende verheerlyke, en de Vergadering een zeer doorwrogte en geleerden beschryvinge toedienenden, zeide het is heeden het Feest van Mevrouw St. Epiphania, de Martelaresse en Moeder der drie Koningen, welke doen zy kwamen aanbidden schoone kostbare Gifte offerden. Maar Vrienden wat Offerde zy? De een offerde Goude Mirre, en de andere offerde Wierook, en de derde Offerde, Offerde, Offerde. (NB. Kon het niet denken wat die offerde) keerde zig derhalven tot de Vrouwe om tyd te winnen, en verzogt de Kinderen te doen swygen, en begon al wederom, de een Offerde Goude Mirre, en andere Offerde Wierook, en de derde Offerde, Offerde, Offerde, na dit nog al eenmaal herhaald te hebben, vroeg een der Toehoorders die dit merkte vol verlangen, *wat Offerde dan de derde?* de Pastoor gram wordende, antwoorde *een Hondestront op jou Neus, zeker Hangehast, het komt jouw niet toe 's Hemels Geheimen te weeten:* waar over een ider schaterde van het Lachgen, de Paap inmiddels zeggende: ik weet het heel wel, maar zeg het om jouw niet Schobbejak. &c. &c. &c.

Klugtige Opening.

Een Zot of die daar voor speelden, had het wat grof gemaakt, zo dat zyn Heer beyster op hem verstoord was, die hem ook niet lange borgde, maar schielyk op de huid wilde komen, de Zot koos 't Hazepad, de Heer die hem volgde en inhaalde, gaf hem by gebrek van een Stok een brave schop voor zyn Agterquartier, waar op de Zot schielyk een razende wind liet, de Heer dit hoorende, zeide *foei jouw onbeschaamde Stinkhok*, waar op de Zot antwoorde: *Myn Heer aan wat Deur zoud gy kloppen, daar men u niet open deed!*

Een jong Heer aardig voor een Ezel gescholden.

Een Man van ruim veertig Jaaren verkeerde naar een jonge dog tevens schrandere Dame, op welke Dame een Jongman die van zyn eerste Kinderagtige onnozelheid nog niet ontslagen verlief was, die ook al wat mogelyk was (naar zyn verstand) te werk stelde, om het te verhinden, dog de Dame die meer vermaak in den doorzoute Redenen van de bedaarde vond, gaf die telkens de voorrang van haar gunst, de jonge Snoeshaan dit ziende, zeide ik verwonder my Mejuf

frouwe dat gy meer vermaak in dien Heer zyn gezelschap hebt dan in het myne, 't is waar gy zult zeggen hy is wyzer, dat beken ik, maar zo gy op de Ouderdom ziet zo behoorde ik de voorrang te hebben, want ik ben nauwlyks twintig, en hy is alrede ruim veertig jaaren, waarop de Juffrouw antwoorde, hoe oud gy zyt weet ik niet, maar schoon genomen hy was eens sestig, zo zoude ik oordeelen dat hy jonger was als gy, waarom Mejuffrouw vraagde hy, *om dat* antwoorde zy, *een Ezel van twintig ouder is dan een Man van sestig Jaaren.*

Kluchtige Vraag.

Twee jonge Dogters met elkander geheim pratende, vraagde den eene al jokkende aan den ander, *wat wilde gy liever weezen een Koe of een Hen?* den ander die vraag niet begrypende, zeide geen van beiden, ik ben bly dat ik een redelyk Mensch ben. Wel zeide de Vraagster *als gy een van beiden moest weezen?* wel dan wilde ik liefst een Koe zyn antwoorde den ander. *Ik niet* sprak de Eerste, *ik verkoos een Henne te zyn*, en weet gy waarom, *om dat die alle dagen gezoend word, en een Koe maar alle Jaaren.*

Aardig Huwlyk van een' Kwaaker.

Een ryke Kwaaker in Engeland leefde met een Meid zeer eenzaam; schoon hy op het best van zyne dagen waar, en zyne Natuur geen Hondsvot bevont te zyn, doch het scheen day zyn geest niet getuigde dat hy Trouwen moest: hy dan des Middags te Londen op de Beurs zynde, wierd van eenige Snaaken gevraagd, *waarom Trouwt gy niet?* hy antwoorde op zyn Kwaakers, en zeide *ik vertrouw dat myn deel my wel t' huis gebragt zal worden.* De voorgenoemde Snaaken wilden hier van een' Klucht hebben, en besloten de Viswyven een Tractament te geeven, zo zy eene Goelyke jonge Meid uit haar'

hoop netjes kleeden, en op een' Kruywagen by de gemelde Kwaaker bragten; gelyk zy zeer schielyk deden. Aan het Huis van gemelde Kwaaker gescheld hebbende, deet hy zelve de deur open, Myn Heer! (zeide de Vis-Wyven) *hier brengen wy jou je deel*, hy daarop, *dat is goed, Kinderen! is het myn deel, laat zy dan maar binnen komen*; en trouwde met haar, en zy wierd eene groote Kwaakeres.

De onnozele Toestemming.

Een aardige Student in Groninger Land had groote zin in een ryke Boere Dochter, maar wist niet te denken hoe daar aan te komen, vertrouwende dat de Vader met zyn Dochter te spytig zoude zyn, vond occasie wanneer zy een weinig Ziek was om by wyze van na haar ziekte te vernemen nu en dan eens een Visite te geven, als zynde goede bekende, deeze jonge Ars kwam gevallig zo als de Moeder een Kommetje Bier en Brood booven by haar Dochter zoude brengen, hy met een vriendelyke beleefdheid de oude Vrouw dat Kommetje afnemende, zeide *Moeder dat zal ik u Dochter wel brengen*, de Sloof heel wel in haar schrik zynde, met bevryt te zyn van de Trappen op te klimmen, gaf het hem gewillig over, hy dagt nu zyn slag te zullen waarnemen, des liet

hy het Kommetje staan, en zeide dat haar Moeder gezeit *had dat hy by haar op het Bed moest zyn, en een vrolyk tydverdryf tot herstellinge van haar gezondheid moest Oeffenen*. Zy die dat niet wilde geloven, riep *Moeder moet ik het doen*, de oude Sloof dagt dat zy vroeg moet ik dat doen, namelyk *Eeten*; antwoorde zeer hartelyk, *Ja Dochter doet het maar, het is Gezond*. Zy zeide *'t is goed*, hy die niet lang draalde toen zy beiden gereed waren, klaarde het zo dat zy de Getuigen van haar doen, schoon niet zichtbaar overal mede bragten, en dus bekwam hy haar ter Vrouwe. Of dit juist raadzaam is, laat ik over aan die het Oordeelen, dog ik zal het niet licht keuren.

Twee Professooren gescholden.

Een Boerinne van zeeker Dorp, naby Leiden gelegen, kwam met het Water van haar Man die ziek was in de Stad Leiden, om het een Doctoer te laten zien, om was het mogelyk te weeten wat hem scheelde, en dus Middelen tot zyn herstellinge meede te neemen, zo wilde het dat zy onbekend zynde in de Stad een Student ontmoette, die zy vroeg waar een Doctoer woonde? deeze doorsleepen Schalk zyt daar aan dat Huis moet gy gaan, zynde het Huis van (de vermaarde Professor in de Rechten *Pynak*

ker genaamd, die een Man van een vrolyk Humeur en minnelyk ommeegang was,) en daar moet gy vragen of myn Heer *Pilatus* t' huis is? Aangescheld hebbende en de deur door de Meid geopend zynde, vraagde den Boerin of myn Heer *Pilatus* t' huis was? de Meid die dit juist niet verstond, antwoorde van ja, en riep den Professor *Pynakker*, die vertrouwde dat hy een Conzultatie te geven had, maar vond het anders; want de Boerin begon zo dra zy hem zag, og *Myn Heer Pilatus! og Myn Heer Pilatus! myn Man is zo krank, ik bidde u myn Heer Pilatus help hem dog*, *Pynakker* horende zig voor *Pilatus* schelde, stond verwondert en wist niet wat te denken, dog besloot, en vraagde de Boerin of zy in haar Geteide Boekje niet bad *Pontio, Pilato*, waarop zy antwoorde van *Ja*, wel nu uw Man leid en moet eerst van *Pontio* geholpen worden, voor dat *Pilatus* hem dienst kan doen, och Myn Heer waar vind ik die *PONTIUS*? vraagde de Boerin. Nu was 'er juist in die zelve Stad eene *Bontius*, zynde Professor in de Medicynen, aan wien *Pynakker* de Boerin adresseerde, de Boerin daar gekomen zynde begon aldus haar Reden: *Goeden dag Myn Heer Pontius, ik ben van myn Heer Pilatus hier gezonden*. Dog eer zy verder sprak, antwoorde *Bontius* haar zeer verstoord, *wat Pontius, wat Pilatus, wat Duivels*, de Boerin al weder:

Ach! Myn Heer Pontius, Myn Heer Pilatus was zo boos niet, hy daar op, wel gaat dan weer naar Pilatus die u gezonden heeft, en moest dus weg.

Punt-Dichtje.

Wanneer de Man van Tryn in 't waater was verdronken,
 En zy de Tyding kreeg dat hy gestorven waar
 Vroeg zy, Ag dryft hy nog of is hy weg gezonken?
 Hy 's weg riep Louw, wel zo dat wind nog goede Vaar
 Sprak zy, want Kist nog Graf heeft hy nu niet van nooden,
 Hy wandeld maar de weg van alle vleesch dat 's wis,
 Ô Neen zy Louw, hy speeld nu met de Waater-Goden,
 En wandeld juist de weg geschapen voor een Vis.

De snedige Dief.

Een Dief in de Stad Lion, te Amsterdam voor weinig Jaaren van de Kapstok eenige Mantels en Jassen gestolen hebbende, was op de Stoep om met dezelve te vertrekken, zo als hem juist een Heer te gemoet komt, die hem vraagde wat

hy daar mede doen moest, hy die zeer vlug een vond had, antwoorde *Myn Heer ik zal 'er de vlakke uit doen, blyfje de uwe ook kwyd te wezen*, wel ja antwoorde dien Heer, *neemt myne ook meê*, en gaf ze hem van zyn Schouder, de Heer in het Collegie komende, vraagde wat dat voor een Man was? en waar die woonde die de Vlakken uit de Mantels en Jassen zoude doen? men lachte hem uit want nimand wist 'er af. *Wel zeide hy, ik heb myne ook aan hem meede gegeeven, zo zyt gy te gekker, antwoorde men hem*, dog wiste nog niet dat haar Mantels weg waaren, voor dat men dacht om na dezelve te gaan zien, maar men bevond al te wel dat het een Dief geweest waar, die dezelve gestolen had.

De vieze Paap en windrige Bagyn.

Een Heerom ziek te Bed leggende, verzogt een Bagyntje of zy voor hem een Kandeeltje wilde kooken het welk zy aannam, en in het zelve Vertrek gereed maakte, bezig zynde, ontslipte haar een Wind door het bukken, die hoe gaarn zy hem had binne gehouden een gekraak veroorzaakte, dat de Kamer dreunde. De Pater de Wind met zulk een hevigheid uit dat Gat hoorende wayen, vreesde dat 'er een Stortvlaag na mogt komen. Riep derhalven, *och Zusterke, Zusterke brokt*

dog niet. Neen Pater antwoorde het Bagyntje, ik blaas het schuimpje maar af, ach zeide de Pater, wat zal dat Kandeeltje na de Wind ruiken. Zusterke drink het zelve maar uit, terwyl het best met u aassem zal accordeeren, en maak my wat anders.

De Neen leerende Meester bedroogen.

Een voornaam Edelman, welke buiten Parys op een Lusthuis woonden, was met een uitnemende schoone Vrouw getrouwd, wien hy om haar volmaakte schoonheid hertelyk en opregt beminden, dog het Huwelyk naauwlyks voltrokken zynde, ontbood den Koning al de Adeldom van het geheele Land om gewichtige Zaken te Parys, op de verbeurte van hun Adeldom, deeze Edelman zig genoodzaakt en gedwongen ziende hoe zeer hy nog op zyn Wyfje Lief verzot was, en wat vreeze hy voede dat een vreemde Haan zyn Henne mogt trede, het hielp niet, hy moest op Reis, dog voor hy vertrok onderhield hy haar met lange Catechisatie, dienende tot een Regel van haar Leeven in de Tyd van haar Eenzaamheid, zy hoorde die aandagtelyk, dog eer' hy vertrok begeerde hy van haar nog een belofte die zy met Eden moest bevestigen, *ik ben bereid antwoorden zy, wat is u begeerten? Dat gy zeide hy zo lange als ik uit ben hoe men u ook toespreekt of*

wat men u ook vraagd, altyd zonder eenige andere Reedenen te gebruiken, enkel en alleen zult antwoorden NEEN. Het geen zy swoer volkomen te zullen volbrengen. Hy vertrouwende nu genoegzaam voor het gevreesde beveiligd te zyn, vertrok met volkomen vergenoeging. Een jong Ridder meede naar Parys reizende was verdoold, en over de Muur van het Palys deeze schoone Vrouw in haar Hof ziende wandelen, vroeg zeer beleefdelyk, *Mevrouwe is dit de naaste weg naar Parys*, zy antwoorde volgens haar gedane belofte NEEN, de Ridder vraagde *wat weg moet ik dan gaan*, zy al weer NEEN. Na nog het een en ander gevraagd te hebben en geen ander antwoord dan NEEN krygende, wierp het op een andere boeg, en vroeg *Mevrouwe zoude ik uw ook des plezier aan doen wanneer ik de Vryheid gebruikte van met u te wandelen?* zy die niet meer verlangde, antwoorde volgens belofte *Neen myn Heer. Wel zoude het u dan ook te veel moeite zyn dat gy my de Poort opende* Mevrouw? NEEN myn Heer antwoorden zy, en opende met een de Poort. Hy steeg van het Paart, kuste haar en leiden haar by de Hand ter wandeling, onder het wandelen vroeg hy vervolgens het is thans op de Middag, en ik heb appeteid, *gelieft het u dat ik elders wat eet.* NEEN myn Heer antwoorde zy. *Wel nu, neemt gy het ook kwalyk dat ik met u wat*

spys, vraagde hy verder, *Neen myn Heer* antwoorde zy, en aten vervolgens smakelyk, wandelde nogmaals met elkander, Avond geworden zynde, spysde zy andermaal, en vroeg onder het *Spyze of zy 't ook kwalyk zou neemen dat hy haar wat streelde*, zy antwoorde *NEEN Myn Heer. Wel zou je my ook weigeren dat ik van Nacht by u sliep*, waar op zy nogmaals *NEEN Myn Heer* antwoorde, hy leide haar in de Kamer, ontkleden haar en gong met haar te Bedde, het plezier dat hy genooten had, deed hem de Dame een kostbare Ring prezenteeren, die zy in genoegen met dankbaarheid aannam, en steeg na haar bedankt te hebben voor zo veele en groote gunste te Paart, en vervolgde zyn Reis, die hy met vermaak tot Parys toe volbragt. Na dat de gantsche Stoet der Edellieden op de bestemde dag ter Vergaderplaats waren gekomen, verhaalde elk zyn avontuur, gelyk deeze onze Edelman zyn zo wonderlyk geval meede verhaalde, niet denkende daar de Man van zo een gulhertige Dame by zig te vinden, die door al het *Neen* zeggen zeer wel overtuigd wierd dat het zyn Vrouwe was, met wien deeze Klucht was voorgevallen. Hy maakte kennis met deeze Edelman, en verzogt na dat de Zaken in Parys afgedaan waren dat hy met hem Reizen wilde, en een Nacht by hem tusschen beide wilde loge-

ren, dat onze Edelman toestond, de Man verzogt de gansche Familie tegen die Avond dat hy t' huis zou komen by een, om in presentie van die alle, zyn Vrouwe van haar kwaad te overtuigen. Gelyk die alle, benevens de Man, en gemelde Edelman, kwamen, te zamen. Onder het Eeten vrolyk zynde, verplichte hy de Edelman, om die Historie, hem in het heen Reizen ontmoet te verhalen. En sprak hem dus aan: *Myn Heer ik bidde u verhaald om my, en het gezelschap te vermaken die Klucht, die waarlyk zo fraai is als ik die ooit gehoord heb, gy zult my verplichten.* Onzen Edelman begon aldus: Op reis verdoold zynde, vraagde ik een aanminnelyke Dame naar den weg, die my ook op wat ik vraagde NEEN antwoorden, zelve dat zy my de Gunst ..... Maar eer hy verder gong, liet de Juff. hem een glas Wyn inschenken, daar zy behendig die Ring die zy van hem prezend had in wierp, drinkende vond hy die en ontstelde, en wist niet wat te zeggen, de Dame aanzierende wierd overtuigd dezelve te zyn, van wien hy die Gunst genoten had, de Man verzogt inmiddels Myn Heer ik verzoek dat gy voort gaat, het mooiste zal volgen. Myn Heer wat wilt gy dat ik zeggen zal, zo verre zynde viel het Vengster van myn Kamer, waar van ik schielyk ontwaakte, waar op een van het Gezelschap zeide, zo is

het maar een Droom geweest, dagt gy anders; Neen het was een Droom zeide hy, en behield dus de Eer' en agtinge van de Dame, en gaf de Man een Neus.

Keizer Augustus aardig beloond.

Zeker Poëet die dagelyks ter plaatzen daar Augustus passeerden, zig liet vinden, zoekende gelegenheid om dien Vorst een Punt-Dichtje te presenteeren, op hoope van een goede beloning; hy die eindelyk daar toe geraakte, overhandigde het den Keizer, die na het geleezen te hebben goed vond hem in plaats van met geld te beloonen, een diergelyke Punt Dichtje te overhandigen, om dus met hem eens te Schersen, gelyk hy zelve in Perzoon volbragt, den Poëet het Versje van Augustus geleezen hebbende, taste haastig in zyn Zak, bood den Vorst ter vergelding van zyne Arbeid een gering stuk Gelds aan, met byvoeginge van deeze woorden. *Het geene ik u geef komt met uwe Majesteids Grootheid niet over een, doch myn macht strekt niet verder.* Welk antwoord en gedrag den Keizer zo voldeed, dat hy begon te lachen, en den Dichter een present van groote waarde deed. Een aardige vrypostigheid vermag veel.

Geestig Antwoord.

Jan de Wit, Commissaris Politicq van de Zynode van Dordrecht, na de Maaltyd sprekende met de Commissaris der Geestelykheid, die schielyk van eerstgenoemde af liep naar den Thuin om zig te ontlaste van de overdadigen Spys en Drank ter Maaltyd gebruikt, dog weder komende omarmde hy de Wit, zeggende *aldys omarmde Aäron zynen Broeder Mosis, doen hy van den Berg needer gekomen was*. De Wit, die door een brok welke op zyn Bef lag, en aan de stinkende Adem wel konde begrypen wat zyn Eerw. in den Thuin verricht had, stiet hem al zagjes van zig, met byvoeging van deeze woorde: *dat is waar, maar Mosis had geen zin in het Kalf dat zyn Broeder gemaakt had*.

Raadsel.

'k BEHEERSCH de *grootste Ziel* door MYN *Geducht Vermogen*;
Ik doe en *Vleesch* en *Bloed*, en *Hart*, en *Mond*, en *Oogen*
Als *spraak'loos Spreeken* door een *Vuur*, van MY *gestookt*,
Dat telkens *Gloeit* en MY een *Geurig Offer rookt*

Op 't *Altaar* van *Begeerte* en *Zugt* naar het *genieten*;
 IK zet de *Zinnen Paal*, laat *duurb're Vreugde* vlieten;
 By dat ben IK wel *Streng*, ja *Strenger* dan de *Dood*:
 IK geef' een' *diepen Wond*, zelfs buiten *Scherp* of *Lood*;
 IK doe door *Veele Smart* den *Levenden* versterven;
 'k Zie noch naar *Geld* noch *Goed*, naar *Huis*, *Paleis* noch *Erve*:
 Waar IK als *Koningin* of *Priesteresse* woon',
 Daar ziet men naar geen' *Smart*, *Verwyt*, of *Bitsen Hoon*,
 IK draag in *Liefde* 't *al!*'; geen *Mensch* zal *my verstooren!*
 Zelfs *Koning*, *Prins*, of *Graaff*, en *Armen* moeten *hooren*
 En *voelen* dat IK *woon'*, waar *MEN* zig *keere* of *wend'*.
 Raad; want *MYN NAAM* en *WERK* zyn *zelve* Alom bekend.
 Antwoord *LIEFDE*.

Verwyt aan een Hoorndrager.

Een voornaam Heer van de Broederschap der Gehoornde, niet kunnende nalaaten,
 schoon hy van zig zelve daar van

genoegzaam overtuigd was, met anderen soort gelyke te gekken, denkende om zyn Staat daar alleen toe gerechtigd te zyn, des hy aan zeker Buurman, met wien hy in een Aanzienelyk Gezelschap was, vraagde *hoe veel Hoordraagers zyn 'er in uw Straat*. En schoon niemand hem zulks ooit had derven verwyten, deed deeze Buurman dat zeer aardig, als hy antwoorden *met Twaalf, zonder Myn Heer meede te tellen*.

't Eigen Deessem, in een vreemde Oven gebakken.

Zeker getrouwd Man een Speel-Dochtertje overgewonnen hebbende, overrede zyn Huisvrouw door de aardigheid van het Kind, tot het in Huis neemen van dat Wichje, daar een tyd lang gewoond hebbende, vraagde zeeker Juffrouw aan des Vaders Huisvrouw, is dat uw Dochttertje, waar op zy bevallig antwoorden, *'t is wel van myn Deessem, maar 't is in een onechte Oven gebakken*.

Drie Studenten aardig voor Ezels gescholden.

Drie Studenten voor hun vermaak wandelende, ontmoeten een Boer, met welke zy beslooten wat te spotten, zy schei-

den derhalven wat van den anderen, de Eerste de Boer ontmoetende, zeide *Goeden dag Vader Abraham*, de Tweede *goeden dag Vader Izaak*, de Laatste *goeden dag Vader Jacob*. De Boer die als noch gesweegen had, zeiden tegens de laaste, *Myn Heeren gy bedriegd u in myn Naam, want die is noch Abraham, noch Izaak, noch Jacob, maar Saul; en ik ben uitgegaan om 's Vaders Ezelinne te zoeken, en ik heb hoope om die nu haast te vinden, vermits de EZELS al voor afkoomen.*

Den Spotter beschaamd.

Een Metzelaars Knecht, wiens Vrouwe zeer schoon en welgemaakt 'er uit zag, kwam op zekere Feest-Dag met een heele fyne Hoed op, aan 't Huis van een zyner Heerschoppen, die vertrouwde dat hy 'er niet eerlyk aankwam, derhalven hem dit als een verwyt toeduwende: *de Hoed die gy daar op hebt, is zekerlyk van een Hoorndrager*, waar op de Knecht antwoorde, *om dat gy het zegt, stel ik het vast, want gy zult ze zekerlyk kennen, vermits ik die van u Vrouw gekreegen heb.*

De dappere Officier.

Zeker jong Officier uit het Velt komende, en in Gezelschap zynde, wierd ge-

vraagd wat voor *Heldendaaden* hebt gy in de *Nederlanden* betoond: ik heb antwoorden hy, een *Fransman* beide zyne *Beenen* afgehouden. Waar op den anderen zeide, *het was beter dat gy hem den Kop geklooft had*. Hy antwoorden *zulks konde ik niet doen, vermits een ander dat reeds gedaan had, eer ik daar by kwam*.

Te weinig Geiten voor veel Bokken.

Een Boer die met een *Gezelschap*, dat niet dan uit *Vrouwe* bestond, op een *Dorp* te *Kermis* komende, wierd door de *Schout* by de intrede van het *Dorp* gezegt: *Vriend gy brengt veel Geyten te Markt; daar zyn 'er niet genoeg* antwoorde den Boer, *voor een Plaats daar zo veel Bokken zyn*.

Reeden van Woelagtigheid.

Zeker *Edelman* in de *Schouwburg* een *Tooneelspel* ziende, moest veele maalen wilde hy wel zien opstaan. Een jonge *Juffrouw*, welke naast hem zat, en dit opstaan en nederzitten verveelende, zei de *Myn Heer*, *ik heb nooit zo een woelagtig Man gezien*, waarop gemelden Heer antwoorde: *Mejuffer zo gy tussen u Beenen had dat ik 'er heb, gy zou nog veel woelagtiger zyn als ik ben*.

Den Doctor door eigen schanden, zyn Vrouws ontdekt.

Zeker Doctor onbedreven in zyn werk, wierd overtuigd dat zyn Vrouwe met andere wel eens zig vermaakte, besloot door zyn onkundigheid te bekennen, zyn Vrouw haar kwaad, gevoelig te doen verstaan, derhalven maakte en gaf hy zyn Vrouwe dit volgende:

Op zyn Afbeeldinge.

Ik ben een Ars wiens Kundigheid
 'Er Veelen, heeft naar d'Eeuwigheid
 In weinig Jaaren weg gezonden.
 Maar wyl myn Vrouw veel' Kinders teeld'
 Wen zy met my en and'ren speeld;
 Werd dit verlies ruim weêr gevonden.

Een geschilderde Hond weg gelopen.

Een Boer wilde van een Schilder een Bord geschildert hebben, waarop een Hond stond, de Schilder vroeg of hy hem aan een Touw of Ketting wilde geschilderd hebben, de Boer verkoos hem om de goed koop aan een Touw, de Schilder maakte hem het Bord, geperwt met Waaterverwe, de Boer plaatste het booven zyn deur, 's Nachts begon het

hard te reegenen, zo dat al de Verwe af liep en de Hond onzichtbaar wierd, de Boer vol spyt, liep na de Schilder en zeide *gy hebt my bedrogen, de Hond is van het Bord weg*. De Schilder antwoorden, *gy moest hem aan een Ketting genomen hebben, zo had hy niet weg gelooopen, maar gy ontzag u Geld*.

Een Juff. door Neen en Ja bedrogen.

Een Juffrouw naar verlof gekregen te hebben van haar Moeder, zoude zig op Reis begeven, afscheid nemende kreeg een Aantal van vermaninge, waar onder ook deeze meede op Reis, *Myn Kind ik moet u eer gy van my gaat, de Voorzichtigheid in alle dingen beveelen, gy zyt nog een onnozel Schaap, en weet niet wat de Wareld in heeft, uw teed're Jaren zyn licht te verleiden, derhalven wanneer u eenig Manvolk, al waren 't nog zulke fraije Heeren, u tot eenige oneerlykheid verzoeken, of daar de minste voorstelling van doen, zo zegt altijd NEEN. Voornamentlyk in Holland, en wel in Amsterdam, daar veel Getrouwde en Ongetrouwde groote Liefhebbers van mooie Meisjes zyn, want dat Volk is zeer bekwaam met de Tong, en heeft veel geld, maar wat ze u ook voorstellen, zegt altyd NEEN. En of men u op de Reize door een zoet praatje zoekt te verleiden, al waren 't Baronnen of Graven,*

zegt altyd NEEN. *Ja al waren 't ook Geestelyken, en al maakte zy nog zo veele Benedictiën en Kruissen, zegt altyd NEEN. Derhalven myn lieve Dochter, op wat tyden, wat Plaatzten, of wat soort van Mansperzoonen u aanzoeken, tot oneerlykheid, ik bidde u zegt altyd rond uit NEEN.* De Dochter voor de goede raad bedankt hebbende, deed verzekerende belofte van alles getrouw na te zullen koomen, en begaf zig op Reis, naar zy eenige Dorpen &c. gepasseerd was, kwam zy te Brixen aan, al waar zy aan de gemeene Tafel zittende te eeten, als de eenigste Juffrouw zynde, veel voorrecht genoot, dog het Gezelschap bestond uit Militairen, en jonge Lichtmissen, die gedurig zig met ongezoute vuile Taal ophielden, waar over zy vry wat beschaamd wierd, dog besloot haar Moeders raad, zo zy haar tot iets oneerlyks verzogte te gebruiken; Na zy in het Fransch vry los en plaazierig van haar eenige tyd gesproken hadden, vroeg een van hen in het Italiaans, *is Mejuffrouw ook getrouwd?* waar op zy antwoorden NEEN *myn Heer, Wel is Mejuff. dan nog Vryster,* hernam hy, zy wederom NEEN *myn Heer.* Elkander aanziende grimlachte zy, en voer haar weder te gemoed, *niet Getrouwd, en ook geen Vryster. Ha, Ha, ik heb het al geraaden, de Juff. zal dan apparent voor geen stootje vervaard zyn?* Zy die als nog van

haar Moeders raad gebruik maakte, antwoorde rondborstig NEEN *myn Heer*. Waarop zy alle overluid begon te lachgen, dog zy kreunde zig weinig daar aan, eindelyk vroeg dien Kwand, *wel nu Mejuff. dan zult gy my ook hoop ik deezen Avond geen Faveurtje weigeren*, waar op zy als de Koekkoek haar oude Zang zong, en zeide NEEN *myn Heer*. Waar door die Gasten zo vrypostig wierden in woorden en daden dat zy uit moest roepen. *Deeze myn Moeders raad, was nu niet goed, maar kwaad*. Voorder besloot zy, zig nogmaals van haar Moeders raad te bedienen, gelyk zy in volgende occasie deed in een Logement, na zy met haar Reis Confraters het Avondmaal gebruikt had, en elk na zyn Bedde gegaan was, door een Pater die daar onder was, ontrust wierd, doende hy haar Kamer deur open, en vraagde *Mejuff. slaap je?* zy antwoorde als gezegt is nog het oude NEEN. *Weet gy wel wie ik ben*, vraagde de Pater, NEEN antwoorde zy, waar op hy haar te gemoed voer, *schrik niet ik ben de Pater u Reis-Confrater; ik hoop niet dat gy het kwalyk neemen zult dat ik u eens koom bezoeken*, zy antwoorde NEEN. Waar op hy verder voortvoer, *Mejuff. ik hoop niet dat het u verveelen zal dat ik wat naast u gaa leggen*, waar op zy wederom NEEN antwoorde, *Mejuff. begon hy weêr; ik koom u hier wat troosten geduurende de Nacht,*

ik hoop niet dat gy 'er iets tegen zult hebben. NEEN Pater antwoorde zy hem, *wel nu dan vervolgde hy, ik zal het met zo een diepe indruk, als my mogelyk is tragten te doen, ik verzoek dat gy het niet weigeren zult,* NEEN Pater, gaf zy wederom ten antwoord, maar vond zig dapper bedrogen, en besloot van die raad af te stappen, en in plaats van NEEN voortaan

JA te zeggen.

Gelyk zy deed met zeker Baron te Munchen, met wien zy in een Logement gelogeed was, als die haar Kamer passerende vraagde: *Mejuff. mag ik wel de Vryheid gebruiken van eens in te komen?* veerdig antwoorde JA *myn Heer.* Toen hy verder vroeg, *Mejuff. mag ik u wel wat gezelschap houden?* Antwoorde zy wederom JA *myn Heer.* Waar op hy haar Schoonheid uitermaten verhief, en vroeg haar intusschen, *Mejuff. mag ik wel de Eer hebben van u myn Kamer eens te laten zien?* waar op zy weder JA *myn Heer* antwoorde, hy leide haar inmediaat by de hand binnen, sloot dezelve dicht en begon dus: *Mejuff. mag ik nu wel een klein gunsje van u genieten, daar ik zo lang na verlangd heb?* zy antwoorde nogmaals JA *myn Heer,* waar op hy haar om de middel vatte en op een Ledikant wilde werpen, waar op zy uitborst: *Neen myn Heer, zo was het*

niet gemeend, doet my geen overlast of ik zal geweld maken; waarop hy vertoornd vroeg, of zy dan de Gek met hem schoor? Gants niet myn Heer antwoorde zy hem: wel waarom staat gy my eerst alles toe, en weigerd het my daar na? Hervatte hy, zy wederom, ik heb u niets toegestaan, maar heb alleen JA geantwoord, om van uw overlast bevryd te wezen, wyl ik my laast zo kwalyk by NEEN in diergelyken geval gevonden heb.

Vleijend antwoord aan de Prins van Kondé.

De Prins van Kondé de Veldslag by Senef gewonnen en andere voordeelen behaald hebbende, kwam na 't einde der Veldtogt aan het Hof, de Koning om dien grooten Krygsman behorelyke eere aan te doen, stond boven aan de Trap hem op te wachten, de Prins zeer met het Podegra gekweld zynde, verschoonde zig over zyn langzaam klimmen, 'er by voegende dat het hem leet was dat hy zyne Majesteid zo lang liet wagten, waar op de Koning antwoorden: *verbaast u niet myn Neef, ik weet wel dat het gaan moeijelyk valt voor Een, die zo met Lauweren overlaaden is als gy zyt.* Dit antwoord is Geestig en Streelend.

De Pasquiljante Scheidsman.

Twee Heeren, de eene Scheel, en de

anderen met één Oog' ziende, in een Boekverkoopers Winkel op een Morgen pratende, snoefde elk om het zeerst op de vermaakelykste uitzicht van hun' Lusthuizen, die beiden aan de Vecht met hunne Buiten Plaatzten gelegen waaren, het verschil wierd zo groot, dat zy den Boekverkooper tot Scheidsman verzogten, deeze antwoorden: *gy hebt geen van beiden veel op u Gezigt te roemen, vermits Myn Heer scheel ziet, en Gy half blind zyt.*

De Gekken zeggen de waarheid.

Als de Koning van Vrankryk in zyne groote Speelen een Maskarade met Flambouwen in geharrepuisde Beeren vagten dansten, zo viel by ongeluk een Vonk van een der Vlambouwen op het Kleed van de Koning, waar door hy als Vuur gelyk waar, en het zo 'er geen haastige hulp toegesprongen had, zyn Leeven zoude gekost hebben. De Hofnar dit ziende, voer 'er dus op uit: *Ik dacht het wel dat de Gekken weêr doende waaren.*

Aardige belooning.

Als een Meid te Rotterdam de Stoep veilden, kwamen daar eenige vroolyke Gasten voorby, een van dezelve staat haar met de hand op haar Rokken, tegen

haar Gat, zeggende *was Gy een Schaapje zo sat hier jou Staartje. Zy zeer vlug de Luiwagen krygende, sloeg hem voor goed op zyn Kop, en zeide: waard Gy een Bok, zo stonde daar uw Hoorns.*

De Droefheid verspeeld.

Een Juffrouw, wiens Man overleeden was, wierd door haar Biegtvaader daags naar de Begravenisse bezogt, vond haar met een jong welgemaakt Heer een Piketje spelen, de Biechtvader verwondert, wist niet of hy haar Condolleeren, Filiciteeren of bestraffen zouden, begon egter dus: *hoe hebt gy zo weinig hartzeer over het verlies van uwen Man, toond ten minst zo veel droefheid als gy verplicht zyt om te moeten laten blyken. Waarlyk Pater* antwoorden de Juffrouw, *zo gy een half uurtje eerder hier gekoomen waard, zoud gy my met Traanen besproeid gevonden hebben, maar nu heb ik om die Droefheid met deezen Heer gespeeld, en ik heb het Spel, en met het Spel die droefheid verlooren.*

Nobele Ontlasting.

Zeker Man belast zynde met een kwaad Wyf, van wien hy gaarn ontlast wilde weezen, om dat 'er altoos ruzie en nooit vrede in huis was, hy die een Reis moest doen te Water, besloot zyn Vrouwe

meede te neemen, om was het moogelyk hem op Zee daar van te ontlasten, eenige Meilen gevaaren hebbende, ontstond 'er een swaare Storm, de Schipper ordoneerden dat een ieder zyn swaarste Pakkazie moest in Zee werpen, om het Schip wat te ligten. Deeze Man hoorde dit gebod naauwlyk of nam zyn Wyf, en wierp haar buiten Boord, de Schipper vraagde *Kerel wat doet gy?* hy antwoorde *ik ontlast my van myn Wyf, om dat ik niet swaarder hebbe.*

De Man met des Duivels Zuster getrouwd.

Een Vrouwe dood krank zynde, gaf haar Man eenige raad, in zaken daar hy naar vraagde, eindelyk alles, hoe zig naa haar overleiden te schikken, verstaan hebbende, vraagde hy, *met wie Raad of oordeeld gy, voor my het Nuttigste, naar uw dood te trouwen?* Zy zeer toornig wordende, over zo een vraag, antwoorden *ik leefnog, maar trouwd naar myn Dood al was het met des Duivels Moer;* Grietje zeide hy, *bedaard, zulks zoude te na in de Bloedverwantschap zyn, want gy zyt immers zyn Zuster.*

Eerst Trouwen en dan spelen, zei de Meid.

Zeker Vryster, welke lange van een Minnaar gediend, geliefkoost en gevierd was, deeze eindelyk de Vryheid gebruikende van haar om een meêr dan gemeene Gunst te vraagen, met belofte zo hy haar Maagd bevond, dan de eerste dag de beste met haar te trouwen, wierd geantwoord *eerst Trouwen, want ik ben op die manier al meer bedroogen.*

Raad van de Vader, en vraag van de Zoon.

Een Vader voor zyn Zoon te Amsterdam, na een Kamer binnens Huis zoekende, om dat hy hem by een Koopman op het Comptoir hadde besteed, raade hem licht Gezelschap te meiden, maar na *braave Borsten* altyd uit te zien, ondertusschen kwamen zy langs de Eerste Leidsche Straat, daar een jonge Juffrouw met het boven Lyf over de Onderdeur lag, die vry wel in 't vleesch zat, Vader zeide de Zoon, *die Juffrouw heeft braave Borsten, laat ons vragen of zy ook een Kamer te huur heeft.*

Onnozel antwoord van een Jonge.

Zeker Schoolmeester zyn gewoonelyke Catechizatie oeffenende, vraagde een Jonge *wat is Salomons eerste Gerecht geweest, de Jonge antwoorden zeer onnozel, of het Vleesch of Vis was weet ik niet, maar ik geloof wel dat het wat Lekkers was.*

De onnozele Wekker.

Een Edelman gebood zyn Knecht om hem te vyf uren te wekken, de Knecht stond de andere morgen te vier uren voor zyn Heers Kamer, dog liet hem slaapen tot hy zelve ontwaakte. Ontwaakt zynde, vraagde hy *hoe laat het was, Zeven uren* antwoorde de Knecht. *Hoe Fieft, ik hadde u belast hier te Vyven te zyn* zeide de Heer, *wel ik was hier al te Vieren* antwoorde de Knecht; *Waarom hebt gy my dan niet gewekt* vraagde de Heer. *Ik derfde niet, want gy sliiep* antwoorde hy. Naderhand ordoneerde hy hem te ses uren te wekken, doch kwam te Vieren zyn Heer wakker maaken, en zeide: *vrees niet, slaap gerust, gy hebt noch wel twee Uren tyd, want het is even Vier geslagen.*

Aardige vertroosting.

Als een Man die door een Sterfgeval van een ander, vier duizend Guldens inkomen 's Jaars kwam te verliezen, en daar over zeer bedroefd was, en na het een zyner Vrienden gehaald te hebben, antwoorden die, *Gy hebt waarlyk Reden om bedroeft te zyn, zo ik in uw Plaats was, ik zoude my van spyt verhangen.*

Geld vermag veel.

Een Proponent naauwlyks van de Academie gekoomen zynde, wierd zeer schielyk op een groot en welgelegen Dorp tot Predikant beroepen, de Vader in een Gezelschap zynde, sprak van zyn Zoon. Een uit het Gezelschap zeide zeer aardig, *uw Zoon is al gelukkig aan dat Beroep gekoomen, naar proportie van zyn studie, de Vader zig gesteeken voelende, zeide: is hy niet verre in de studie, hy heeft goede gaaven. Ik geloof, zeide een ander dat die het gedaan hebben, want zag ze in Zakken voorby myn Huis draagen.*

Overeenkomst van Gedagten.

Een Vrouwe die voor haar Mans Sterfbedde bitter stond te schreiën, wierd van hem getroost met deeze woorden: *weest*

gerust myn liefste, den Hemel zal het alles noch wel ten besten schikken, als ik dood ben raad ik u dat gy met onze Jacob trouwd, hy is goedaardig en verstaat de Winkel, Ey zie antwoorden zy, dat komt al aardig, ik stond zo op hem te denken.

Aardig antwoord voor de Geleerden.

Een braaf lang Heer, trouwde een Juffrouw van veel kleinder gestalte dog met veel Geld voorzien, te Bedde koomende, zeide hy tegens haar, *Ik had niet gedagt dat zo een' klein Kasteel zulk een' grooten Poort had. Waarop zy hem te gemoed voer'. En had ik geweeten dat zo een' groot Kasteel zulk slegt Geschut en schraal Huisraad had, ik zoude u niet Getrouwd hebben.*

Vragen aan, en antwoord van Clarissen.

Trouwd Gy Clarisse om van het Werken vry te zyn?
 Of Trouwd gy om de Naam' van Vrouwe alleen te dragen?
 Of kon de Vryheid U oogschynelyk meer bekooren?
 Dan 's Moeders nauwe dwang, wien uwe keus mishaaagd.

Of kon de Sleutel-Ryg' die Vrouwen op haar buik
 Als een geroemd Cieraad en Kaasvoogdes U trekken?
 Of 't Huisbezorgend Oog' als Keuken Moêr u lokken?
 Of is 't om aan 't Gebruik der Menschen te voldoen?

Of om der Goden wil in alles na te komen?
 Of is 't om op u Man of hier of daar te roemen?
 En dat Gy zeggen kunt myn weêrhelft haalt my aff?

Neen Cloris dat ik Trouw' is niet om deeze reden,
 Ik Trouw weet gy waarom? om slapelooze Uuren
 Met 's Mans Geweer te sleite in 't zagt geveerde Bed.

Antwoord van een Lyfmedicus.

Rablais, Lyfmedicus van zeker Kardinaal, zag een Schotel met lekkere Spys op Tafel zetten, die hy zig zelve liever dan den Kardinaal gunde, klopte derhalven op de rand van de Schotel, zeggende *dat is hard om te verteeren*, de Kardinaal die zyn Gezondheid beminde, liet de

Schotel onaangeroerd afnemen. Rablais nam zyn beurt toen waar, en at smakelyk van dezelve, tot dat den Kardinaal hem verraste en zeide, *hoe ik dagt dat gy zeide, dat dit te hard om te verteeren waar. Gy hebt u bedroogen Myn Heer*, anwoorden Rablais, *ik sprak van de Schotel en niet van de Spys.*

Een waarheid gezegt en versweegen.

Zeker ordentelyk Jongman, dog zonder eenige de minste middelen, by een Mennist in de Winkel zynde als Knegt, begon reeds zyn Jaaren te krygen, en wist niet hoe eens zelve Meester te worden, als eindelyk dagt hy door het Huwlyke, met een' Juffrouw die Geld had, hy keek al eens na zo een uit, maar dagt ik hebbe niets, gevolgelyk zal zy my niet wille hebben, doch vond' er eindelyk een die ruim met Middelen bedeeld was, sprak met zyn Patroon daar over, en versogt zyn hulp en raad, die hy hem trouwhartig beloofde en ook toediende, de Jongman verzogt aan de Juffrouw acces, die hem na haar Voogden sond, (als zynde Ouderloos,) hy sprak de Voogden met een vernieuwend verzoek aan, die hem na zyn affaire vraagde, hy antwoorde haar na Waarheid, de Voogden zeide *wy zullen u Patroon eens komen spreken, als het u gelieft myn Heeren antwoorden*

hy, zy lieten by gemelde Patroon belet vragen, die tegen zyn Knecht niets zy, maar hem een ongemeen mooy niet Stuivertje gaf, plaatste hem by een goed Vuur op een beslooten Kamer, met een groote Pot met Melk en veel Beschuiten by zig, de Voogden kwamen en vraagde na des Jongmans gedrag, bekwaamheid en Middelen, de Patroon prees zyn Gedrag en bekwaamheid uittermaten, *en wat zyn Middelen aanbelangen*, antwoorden hy, *my is bekend dat hy 'er heel warm in zit, en al vry wat in de Melk kan brokkelen, daarenboven heeft hy onlangs nog al een mooi Stuivertje gekreegen, zo dat gy het wel moogt toestaan.* op welke onderrigting het Huwlyk aangong, waarlyk een syne streek om een waarheid te spreken en te swygen.

Antwoord van een Stervende.

Als den Doctoer Rablais zeer ziek waar, ja op sterven lag, liet den Kardinaal du Bellay door een Page vernemen hoe zyn toestant was, die juist in de Kamer kwam zo als men hem de Kerkgeregten toedienden, en de Priester zyn Beenen met oly wreef, *zegt aan u Meester zeide de stervende dat ik de Reize haast zal moeten aanneemen, want men is al doende om myn Laarzen te smeerem, en even voor hy de Geest gaf, zeide hy, schuif de Gordynen toe, de Klucht is uit.*

Aardige Streek.

Een Proponent die laat by de studie kwam, en op zyn best drie Jaaren in alles gestudeerd had, predikte onlangs op een Zondag Morgen te Diemen, een die hem meede gehoord had, wierd door zyn Familie (die daar toen was) naar de Predikatie gevraagd, *Myn Heer, wat dunkt u, preekt hy niet als een Apostel. Ja* antwoorden de anderen, *als Gy het neemt voor zy den H. Geest hadden ontvangen.*

Eén goed Meester, is beter als ses anderen.

Een Heer, wiens Vrouwe het met anderen om haar heete driften te voldoen hield, vroeg zyn Melk Boer, als hy die zyn Kinderen zag, *hoe komt het dat gy zulke Gezonde vette Kinderen hebt*, daar myne zo tener en swak zyn, *Myn Heer* antwoorden den Boer, *dat komt alleen om dat ik die zelve maak.*

Des Dichters eigen Liefde gestraft.

Zeker Poëet by een Doctor koomende, klaagde dat hy iets aan zyn hert gevoelde, en met benauwdheeden, flauwtens en Huiverigheid gekweld was, den Doctor die wel wist hoe zeer deezen Poëet

met eigen Liefde omtrent zyn Verzen bezet was, vraagde hem, *of hy ook eenige Verzen gemaakt had, die hy nog voor niemand had opgesneeden*, den Poëet antwoorden *van Ja*, den Doctor bad hem die eens op te zeggen, den Poëtische Grillenhans was veerdig bereid, geeindigt hebbende zeide den Doctoer *nu zal myn Heer wel beeter zyn, want de versweegen Verzen maakte u zo benaauwd.*

Den Spotter bespot.

Zeker Ambassadeur by den Koning, aan wien hy gezonden was, niet veel gezien zynde, moest al menig een steek zomtyds leiden. Het beurde dat hy met meer anderen by den Koning waar, die hem vraagde, *heeft u Meester geen verstandiger en bekwaamer Luiden aan zyn Hof om tot Ambassadeur te gebruiken. Ja zyn Majesteid* antwoorde hy, *daar zyn 'er die wel Tien, Twintig, ja hondert maal meer verstand hebbe als ik, maar hy schikt de Ambassadeurs zo wat na de Koningen daar zy aan gezonden worden.*

Meester Jan, zyn Waarzeggerij.

Meester Jan Koevoet, gaf zig uit voor een weinig te kunnen Waarzeggen, voorgevende met een Helm gebooren te zyn, de Landvoogd in het Sticht van Munster,

wiens Vrouwe voor het eerst swanger was, branden van begeerten om te weeten wat zy droeg, derhalve besloot men Meester Jan te haalen, om of hy wist te zeggen of het een Zoon of Dochter waar; Meester Jan daar gekoomen zynde, verzogt dat Mevrouw eens naa het andere einde van de Kamer geliefde te gaan, het welke zy deed, hy verzogt voorder dat zy eens weeder naar hem wilde toekoomen, het welke zy deed, waarop Meester Jan antwoorde, *in het heen gaan was het Zoon, en in wederkeeren een Dochter*. Gelyk Landvoogdesse in de Kraam bevallende, ook van een Zoon en Dochter verlost wierd, waar door Meester Jan de Naam van een Waarzegger verwierf.

Vreemde begeerte naar Vrienden.

Een Boerin in de Kerk de Misse hoorende, nam twee wassche Toorsen, en hegte de eene aan het Beeltenis van St. Michiel, en de andere aan den Duivel, die aan St Michiels voeten lag, de Clercq van de Paater dit ziende, zeide *wat doet gy goede Sloof, het is den Duivel dien gy deeze Toors geeft*, waarop de goede Vrouwe antwoorde, *Ja dat is my het zelve, 't is goed dat men overal Vrienden heeft, want men weet niet waar men koomen kan*.

Schrander antwoord van een Kind.

Eene oude onverstandige Kapitein, in zeker Gezelschap wezende, hoorde hy by uitnemenheid de schrander Geest van een Kind van zeeven Jaaren preizen, zo in geestig te antwoorden, als in een schrandere beoordeling over veele Zaken, hy nieuwsgierig zynde het Kind te zien, wierd het zelve gehaald, en na veele verwonderens waardige Zaaken gehoord te hebben, vraagde men hem, *wat dunkt u Kapitein van de schrandereheid van dit Kind.* Onze onweetene Kapitein antwoorde, *'t is waarlyk aardig, maar verwonder u niet, want hoe verstandiger de Kinderen in haar Jeugd zyn. hoe dommer beesten in haar Ouderdom.* Waarop het Kind antwoorde, *zo dat waar is myn Heer, zo moet gy wonderlyk Geestig in uw Jeugd geweest hebben.* Dit was bewys genoeg dat hy hem thans voor een onverstandige versleet.

Waarheid en bedrog.

Een Jongman, wiens Vrienden hem gaarn aan een goed Huwlyk wilde helpe, vonden eindelyk een Welbemiddelde Vryster voor hem, in wien hy ook veel genoeg vond, de Vrienden die voor hem het Huwlyk verzogten, wierden gevraagd hoe veel Capitaal hy wel meede

ten Huwlyk zoude brengen, zy antwoorden *Zeventig duizend gulden*, de Juffrouws Vrienden vraagde verder *waar in dat Capitaal bestond*, men zeide *aan Landen, Obligatien, Scheepsportien, Huiscieraaden, Koets en Paarden &c.* De Juffrouws Vrienden vraagde, *of daar niets onder was dat te hoog wierd geschat*, waarop de Versoekers antwoorden, *dat zy alle de Goederen tot die preis als dezelve gewaardeerd waaren wel wilde overneemen, uitgezonderd twee Paarden en een Koets, op welke hy zyn Zinnen wat te veel gezet heeft, en over zulks te hoog gewaardeerd.* De Dochters Vrienden dachten laat dit al eens een duizend gulden of twee rendeeren, wat kan dat maaken? Viat het Huwlyk gong aan, voltrokken zynde, bevond men dat hy de Paarden en Koets wel op vyftig duizend gewaardeerd had.

De stoute Dief.

Een Fielt te Parys, in het Paleis wandelende, zag vier a vyf Heeren by den anderen staan, en van verscheiden dingen spreekende, gong hy om te hooren of 'er iets tot zyn profyt uit te vinden waar, tegen een Kramers Winkel staan, even of hy iets meende te koopen, een van gemelde Heeren, zag een groot man voorby hen heen gaan, en zeide tot zyn bystaanders, *van dien Heer die daar heen*

*gaat, moet ik hondert Kroonen hebben, van over vyf Jaaren, als wy met ons twaalve naar Milaanen in Gezelschap gereist waaren, en daar in het Logement de drie Kooningen t' huis laagen, en hy Gelt van doen hadde, maar vermits ik het briefje verlooren heb en hem in zo lange niet gezien hebbe, derve ik hem om die zomme niet manen. De Fielt die met open ooren luisterde, gong na het gehoord te hebben dien Heer na, en zag hem by een Procureur ingaan, de Knegt van gemelde Heer aan de Deur hem wagtende, wierd door de Fielt gevraagd, *hoe is de Naam van uwen Heer*, de knegt zeide *François*, hy schreef de Naam uit vrezen van dezelve te vergeeten op, en vernam dat het een welbegoed Man was, de Kooplieden hadde doen de gewoonte dat zy in 't Hof van het Paleis vergaderde, waar ook gemelde Koopman *François* met eenige Heeren sprak, deeze Fielt groete hem zeer eerbiedig, vraagde hem naar zyn Gezondheid, dezen Heer hoewel hy hem niet kende, liet niet na om dezelve bewyze van Vriendschap aan hem te betoonen, de Fielt vraagde of hy hem niet kende, den Koopman zeide van Neen, maar zo veel my voorstaat hebbe ik u egter meer gezien. Ik zal het u zeggen waar het geweest is, zeide onze Fielt, mogelyk zult gy het u dan kunnen herinneren, weet gy niet hoe wy voor*

vyf Jaaren, omtrend deezen tyd in Italiën met elkander reisden! Ja antwoorde den Koopman, wel nu, ik ben een van u meede Reisgenooten, en wel die geenen die u dienst gedaan heeft, welk dienst ik vertrouwe dat gy niet zult vergeeten zyn, welk een dienst was dat? vraagde den Koopman, wy laagen zeide de Fielt te Milanen in de Drie Koningen t' huis, en gy waard zeer om Geld verlegen, in welke verlegenheid ik u hondert Kroonen geleend hebbe op een handschrift dat gy gaf, en nog onder my berust. De Koopman verwonderde zig, want de langen Tyd had hem die schuld doen vergeeten, maar zeide hy, my geheugd dat ik geld van imand ter leen gehad hebbe, maar hoe veel weet ik niet, maar weet dit zeker, dat ik het naderhand betaald hebbe, herdenk het eens antwoorde onze Fielt, ik houde u voor te eerlyken Man om schulden te willen lochgenen tegen het Eigenhandig handschrift, booven dien, houwt my zo Schelms niet, dat ik u iets af zoude eissen dat gy my niet schuldig waard, ik spreek u wel eens weer, mogelyk dat gy het dan beter weet; deeze Koopman was moeijelyk dat hy zyn schuld geloochend had, vrezende zyn Crediet daar door te verliezen, en had gaarn zyn woord willen herroepen en de hondert Kroonen betaald, maar dit was niet mogelyk, en vreesde in het

byzyn van anderen daar wederom gemaand te zullen worden, des besloot hy een goed Vriend, die hy de Zaak verhaalde hondert Kroonen te geven, en als hy wederom gemaand wierd, zouden de andere Koopman zeggen, die Heer is u die niet schuldig, maar ik ben ze u schuldig, deeze Vriend beloofde hem dit te zullen uitvoeren, de Fielt die miste niet om op de volgende Middag daar ter plaatze wederom by den Koopman te koomen, en vraagde: *Myn Heer hebt gy gedacht op het geen ik u gisteren gezegt hebben, Ja Myn Heer antwoorde den Koopman, maar gy hebt u ongetwyfeld bedroogen. Gy hebt niet aan my, maar van een ander dit Geld geleend.* De Fielt heel vast op zyn Woord staande, zeide hem zulks wel te zullen bewyzen, gemelde Vriend die 'er tegenwoordig was, zeide hebt gy met dezen Heer verschil over dat Geld, hy is het u niet schuldig, maar ik, vermits gy het my geelend hebt, *zie daar ik geef ze u voor al de Wereld weder. En ik verbleide my antwoorde de Fielt, dat gy voor al de Wereld deeze schuld beleid, vermits ik niets hadde waar meede ik het u konde bewyzen. Ik wist wel dat gy my hondert Kroonen schuldig waard, maar om dat ik u handschrift verlooren had, derfde ik u daar niet om maanen. Maar dit belet niet dat deeze Heer my ook hondert Kroonen schuldig is, die ik hem te Milanen leende, en die*

ik hem wel zal doen betalen. De Heer ziende met deezen vond niet uit te koomen, moest hem, wilde hy niet beschaamd staan te vrede stellen, en hem een schuld twee maal betaalen, die hy een ander, en niet hem, eens schuldig was.

Scherp antwoord.

Een Heer, wien zig door Hoogmoedigheid, de bynaam van Graaf liet geeven, zonder daar Recht of Tytel toe te hebben, zeide (tegens een Abt van dit soort.) *Myn Heer wy zyn zo lang goede Vrienden geweest, zonder dat ik weet waar uwe Abdye legt.* Den gemelde Abt hem kennende, antwoorde *dat verwondert Myn Heer, want zy legt in uw Graafschap.*

Aardig scheutje.

Een die zeer Mild in het belooven, maar karig in het geeven was, beloofde imand voor iets dat hy voor hem doen zoude eene groote beloning. *Ik bedank u Myn Heer,* zeide den anderen, *en ik twyffele niet of gy zoud u belofte na komen, zo de snoeren van uw Beurs aan uw Mond hangen.*

't Verkeerde Propoost.

Een Student in Vrankryk ter Schoole geleegen hebbende, kwam naar verloop van eenige Jaaren t' huis, een zyner Buuren hem welkom geheeten hebbende, vraagde waar hy zo lange was geweest. *Ik* antwoorde de Student in *Vrankryk*; wel vraagde de Buurman, *hebt gy daar ook van myn Dochter gehoord?* *Ja* antwoorde de Student, *zy woond in een Bordeel.* *Bourdeux* zeide de Buurman *is een schoone Stad,* (verstaande dat hy zeide zy woond te *Bordeux*) *Ei lieve wat doet zy voor de Kost* vraagde hy verder, *zy wind de Kost met haar Gat* antwoorde de Student, de Buurman zeide weder, *ja Bakken is een goed werk.*

Een Apothekers Vrouwe bedrogen.

Een Chirurgyne veele van zyne Waaren by een Apotheker koopende, was wel gezien by dezelve, als zynde een goede Kalant, deeze Chirurgyne zin krygende in des Apothekers Vrouwe (welke zeer schoon was) zocht haar meenigmaalen te bewegen om eens by haar te slaapen, maar niet wel tot zyn voornemen konnende koomen, besloot, vermits het gebeurde dat de Apotheker van Huis was, weder op nieuw sterk by haar aan te hou-

den, doch zy was en bleef als nog wygeragtig. Maar als hy haar eenige stukken Goud in de Handen stak, zo wierden haare Oogen verblind, en zy gaf zig geheel aan zyne wille over, het Vermaak genooten hebbende bedankt hy haar en verzogt om de groote Vyzel uit de Winkel eenige tyd ter leen, die zy hem gaf, hy houd dezelve tot zo lange dat de Man weder t' huis was, en zond doen dezelve wederom, en zeide tegen de Man, *nu verzoeke ik het Geld te rug, dat ik u Vrouwe te pande heb gelaaten.* De Man dat vreemd voorkoomende, zeide Vrouwe wat is dit voor doen, neemt gy Geld in panden van iemand aan wien wy zo verplicht zyn? ik wil hem wel hondert gulden borgen, laat staan een Vyzel leenen, de Vrouwe kwaad en beschaamd wordende, moest haar dekken en zeide derhalven, *ik wilde ze hem niet zonder Pand geeven, heeft hy de Vyzel weerom gebragt? Ja* antwoorde de Man, *wel daar is dan zyn Pand weeder. Maar ik sweer hem dat hy nooit van zyn Leeven weer in myn Vyzel zal stooten, hy zal zeker wel* zeide de Man, *hy zal niet* zeide de Vrouwe. Oordeelende daar voor te kunnen zorgen.

De ongelukkige Poëet.

Een Italiaans Poëet die in wat hy ook ondernam, het geluk tegen had, zeide: *Ik geloove dat zo ik een Hoedemaaker wierd, dat de natuur Menschen zonder hoofden zoude voortbrengen.*

De onnozele Secretaris.

Onlangs wierd op zekere Begraafnis een oud Advocaat zyn naam, voor die van een jonge Secretaris op de Lees-Cedul geschreven, wanneer nu den Aanspreeker by het Begraaven des Advocaats naam las, zo hield de Secretaris den Advocaat by de Mantel, en zeide: *gy zyt geen Secretaris, ik moet voor gaan.* Den Advocaat liet hem voorby treden en vraagde overluid, *zyn 'er nog eenige Secretarissen onder de Vrienden die voor my moeten gaan.*

De treurige Weduwe getroost.

Een jonge Weduwe zeer treurig zynde, schreide bitter over de Dood van haaren Man, zekere Vriendinne op die stond by haar komende zocht haar te trooste en zeide: *gy hebt nog al niet veel oorzaak om u te bedroeven, vermits u Man u goeds genoeg nagelaaten heeft om van te leeven, en door welk goed gy wel wederom eenen zulken*

Man (als gy begeerd) zult kunnen krygen. Waarop de Weduwe antwoorde, was dat ook niet, ik zoude my zelve verhangen.

De onnozele Knegt.

Een Edelman liet zig in de tegenwoordigheid van een zyner Vrienden uitschilderen, eenige dagen daar na zond den Edelman zyn Knegt by gemelde Vriend, die den Knegt vraagde wat zyn Meester deed, hy laat zig schilderen antwoorde de Knegt, hoe zeide de *Vriend laat hy zig nog al schilderen? laast zette den Schilder de laaste hand aan het aangezicht, zo moet hy nu aan de Kleederen zyn: Ik weet het niet* antwoorde de Knegt, *ik heb 'er de Schilder wel gezien maar geen Kleerenmaker.*

De swak geloovige Boer.

Zeker Boer gelezen hebbende dat men indien met het geloove hadde, Bergen zoude kunnen verzetten en op de Zee wandelen, vraagde (als verwonderd zynde) aan den Predikant, of men nog wel in deze tyd zulke dingen zoude kunnen doen, *Ja* antwoorde de Predikant, *maar gy moet vooral niet twyffelen, of gy zoud u zelven bedriegen, laat my daar voor zorgen* zeide de Boer, tredende vervolgens van een Schuitje op het waater. Maar helaas, begon te zinken en riep verbaasend, *dagt*

ik het niet dat ik zinken zouw, waarop den Predikant antwoorde, dagt ik het ook niet dat gy twyffelde.

De sterk geloovende Boerin.

Zekere Boerinne een Doctoor latende haalen om dat haar Man ziek waar, liet na dat dezelve gekoomen waar, het waater aan den Doctoor zien, deze door het Ordinaal en Water heen ziende, op een Vengster Glas waar op een Waagen geschilderd waar, zeide *Vrouwtje u Man is 'er erg aan*, wel vraagde zy wat *scheeld hem doch*, waarop hy antwoorden *u Man heeft een Waagen in 't lyf. Ja dat geloof ik ook* zeide zy, *want van morgen had ik de Disselboom noch in myn hand.*

Onnozele inbeelding van een Meid.

Eenige Fransche Edellieden door Duisland reizende, logeerde aldaar in het *Duitsche Waapen*, de Meid in de Zaal der Edellieden, bezig zynde de Tafel te dekken, (waar aan de Fransche Edellieden al begonde te gaan zitten) liet in het nederbukken als zy een Vork wilde opraapen zo een vreeselyk geluid van agtere hooren, dat de Waardinne die daar by stond beschaamd wierd, en zeide *foei jouw ongeschikte beest, derfd gy voor Liederen van zulk een staat zo onbeschaamd sch..... ô Vrouw*

antwoorde de Meid, *het zyn altemaal Franschen, zy verstaan het niet.*

De kwalykverstaande Knecht.

Zeker Knecht wierd gelast om een Vleugel te gaan haalen met welke men wel soft, hy by de Vrouwe daar hy gezonden was komende, vraagde om een *Veugel*, *ik verkoop geen Veugels* zeide de Vrouwe, *maar meend gy ook een Vleugel? Ja ja het zal een Vleugel zyn* antwoorde hy, *wel gy zoud my lang VEUGELEN voer de Vrouwe hem te gemoed, eer ik zoude geweten hebbe dat gy een Vleugel moest hebbe.*

De Inbeeldinge vermag veel.

Een Gaskonjer om eenige Misdaden te Parys verwezen zynde om gezeeld te worden, wierd ontkleed voor zo verre de gewoonte vereiste, Hy ontkleed zynde dagt door de verbeeldinge die hy van zig zelve maakte (dat alle Dames), ja zelve de allerstrafste hem ziende, in brandende liefde moesten ontfonken. Hy wierd gedoemd om van de S. Martinus, tot aan de S. Jacobs Poort gezeeld te worden, (want in Parys gezeeld men de Misdadigers over weg gaande) deze dan gezeeld wordende, trad met hoovaardige en langzame treden aan, de Beul dit ziende, vraagde *waarom gaat gy niet harde, gy*

kunt een groot aantal geesselslagen ontloopen. Om vier duizend Geesselslagen antwoorde hy zoude ik myne aanzienelykheid niet verliezen wille. En wanneer hy de Dames uit de Vengsteren zag leggen, vraagde hy zyn Knecht (die hem volgde) of de Juffrouwe hem aanschoude. Ja myn Heer antwoorde de Knecht ó zeide hy. Ik heb medeleide met die arme Harten, want door my te zien sterven zy van Liefde.

Oorspronk van de Tabak.

De groote Jupiter had onlangs alle Goden
 Door zyn gewoone Boô doen op een gastmaal noden,
 Want Ceres op 't versoek van Mars had Hemels mout,
 Had lekker Hollands Bier, Bredaase vogt gebrouwt,
 De Goden wierden zoet, de keelen raakten open,
 De kragt van 't Hemels mout begon in 't hoofd te lopen.
 Maar hinkende Vulkaan, de God van rook en vier,
 Moest hebben smook by 't werk, Tabak by 't verse bier:
 De Goden keken toe, hy haalden uit zyn Sakje,
 Zyn doosje, en een pyp en rookten een Tabakje

Van 't edel blad Virginje, ô wonderbaare kruit,
De Son beswymt van angst, de Sterren doven uit.
De Wolken wierden dik, de Maan begon te bruynen
De rook benevelde der Goden klaare kruinen,
D' een kugt, de tweede hoest, de derde die werd beus,
En Venus kreeg op 't lest de snuf meê in de neus.
De rook viel op haar borst, dies berst zy uit in raasen,
En spreekt Vulcaan dus aan in 't midden van zyn blasen.
Fy rookerigen beest wat legje hier en stinkt,
En is het niet genoeg zeg kreupel dat gy hinkt,
En wilt hy nu daar toe met uw besmookte leden
Nog kusse myne mond en aan myn zyde treden?
Wie van de Goden of Godinnen zal het swoegen
En smooken dat gy doet niet trekken tot misnoegen?
Gy maakt dat Jupiter naauw uit zyn ogen ziet,
Waar heene hy de straal van zyne blixem schiet.

En Juno is te tros dit stinken te gedoogen,
Minerva is te wys, het krenkt haar wis de ogen,
Ja Ceres Kooren gewas, werd in zyn kracht verdooft,
En Floraa's bloemcieraad van geur en reuk beroofd.
Zoo dat Mercur traanoogt: Apollo's heldre Straalen
Bedwelmen, mits haar glans op de Aard' niet neer kan daalen.
De damperige rook maakt 't Wapentuig verroest
Van d' eedele Krygs-God Mars, die van benauthheid hoest,
En Bachus traanoogt zelf, ei zie wat roder oogen
Krygt hy van deeze smook, wie zou dat dulde mogen?
Dies bidde ik uw Vulcaan, zeg hoe komt ge aan dit kruit?
Ik zal 't uw zeggen Wyf, het kost my niet een duit.
Daar kwam een duiveltje my uit de hel ontmoete,
Die gaf my dit en zei dat Pluto my deed groete,
Begeerende dat ik me rookte, overmits
Hy meê met vuur omging, als ik doe met myn Smits,

Nu weet ge immers wel dat 'k nimmer plag te haken
Naar Wyn of drabbig Bier, dat kan my niet vermaken,
Maar edel rook en vier, die drink ik zo je ziet,
Want zo dat Pluto past, mistaat het my ook niet.
Ik ben zo wel als hy een God van rook en smoken,
Daar op begost hy weêr den Hemel vol te rooken,
Ho! Ho! Sprak Jupiter, 't is wel Vulcaan, 't is wel
Maar maakt een onderscheit van Hemel en van Hel.
Indien gy zyt belust Tabak en rook te drinken,
Zo daal na Pluto toe, ga by de duivels stinken,
Maar boove by de Goôn dat duld' ik nimmermeer,
Dus werp Tabak en Pyp aanstonts van boven neer,
Of 'k zal ze van uw neus met myne blixem dryven,
Straks hielt Vulcanus op en liet het rooken blyven,
De klagtige Mercur die zag van stonden aan
Beneeden op der aard veel Moriaanen gaan,

Daar werpt hy de Tabk met al de pypen onder,
Daar ging het grab'len aan, zy agten 't voor een wonder;
Doe smookte zy te zaam, elks neus geleek een Schouw,
Zy plantent om te zien of 't kruit ook wassen wou,
Het wies in overvloet, doe wilde 't niemant spaaren,
Sy smookten onder een of 't jonge duivels waaren,
De dappre Spanjaart zag deez' Indiaanse rook,
Hy boost het daad'lyk na, zyn neus ontving het ook,
De Fransman komt 'er by, als ook de Nederlander
Wil kwyle met de rest en smooken met malkander,
Maar d' Engelsman verdient op 't hoogst te zyn vermaart,
Zyn Neus wil smooken met de beste neus op aard.

Klagten.

Die waant zyn Vader, en een ieder te voldoen,
Is dwaas zy *mulder Kees*; dat sweer ik by myn leven!
Want al wat dat ik doe, 'k kan geen genoeg geven
En daar by is myn sak gestaâg nog kaal van poen.

'k Zit als gevangen, en al 't geen 'er word gedaan
Moet ik verrigten, en myn loon is knorren, kyven
Van oud en jong, hoe lang, helaas zal dit zo blyven?
Een groter geest als ik zou door 't verdriet vergaan.

Laat gromme vry wie wil, ik zal 't my niet meer krêunen,
Een Hoop alleenig schiet my overig in myn druk,
Een spoedig Huwelyk herstelt ligt myn geluk,
Dat is de rietstaf daar ik veilig op zal leunen.

S....

Uit het Frans.

Antwoord aan den Klaager.

Gy kunt uw Vader nog geen Sterveling voldoen,
'k Geloof het seker wel, dat sweer ik by myn leven,
Wie kan met zulk gedrag een mensch genoeg geven,
Daar gy te roekeloos verteert uw eygen poen.

Gy zit gevangen! maar waarom word dat gedaan?
't Is tot uw eygen best zo wel myn Vriend als 't kyven,
En 't zal niet beeteren zoo lang gy zo wilt blyven,
En gy zult ook niet ligt door dit verdriet vergaan.

Wy zullen ons niet meer aan uwe klachten kreunen,
Streel uw vry met uw hoop in uw gewaanden druk,
Een spoedig huwelyk is ligt uw ongeluk,
Die rietstaf is te bros om veilig op te leunen.

S....

Aardig antwoord.

Een Praater zag een Man met een dikke Buyk voorby hem heen gaan, tegens wien hy zeide, *andere dragen haar Zak en Pak op de rug, en gy draagt ze voor u. Dat is waar zeide de andere, maar zoo moet men doen als men veilig door een Plaats wil gaan die vol dieven is.*

Aardig Bedryf en Antwoord van Vleertman.

Wanneer Vleertman in den jaare 1688. naar Munster afgevaardigt was, met Instructien voor den Heer Grave van Opdam, en daar gekoomen zynde, met eenige jonge onbedreevene Officieren van den Bisschop in een Herberg by de Dulmer Poort gegaan waar, om als goede Vrienden t' zaamen te speizen, wierd door hem voor af als een Preliminair point vast gestelt, om zig voor schimp en smaad redenen, tegens hun Hoogmogende te wagten, maar naauwlyks was 'er een Schotel met gehakt Moes, waar in eenige Metworsten laagen op Tafel gekoomen, of een der Munsterse Officieren ligten een Metworst op zyn Mes uit de Schootel, en zeide *Broers wanneer wy in Holland koomen, hoe zullen de Staaten*

keiken als wy haar met zoo een Metworst kroonen. Vleertman nam dan onverwagts de Schotel met Moes, swaide die zo groen ze was, over het Lyf en Kleederen van des Bisschops Officieren, met byvoeging, die een ander wil kroonen dient eerst Gezalfd te zyn.

De stilswygende, doch overtuigde Hoorndraager.

In Vrankryk was zeker voornaam Prins op een Raadsheers Vrouw verlief, welke na hy haar zyne Liefde bekend gemaakt hadde, Velt won, en met haar afsprak wanneer hy haar Man 's morgens in het Paleis zag gaan, zo zoude hy zyn vermaak by en met haar koomen neemen. Wanneer hy nu den Raadsheer na den Raadzaal zag heen gaan, zo vertoefde hy niet langen om in de Raadzaal en het geheim Vertrek van gemelde Raadsheers Vrouwe in te dringen, ten dien einde ontkleede hy zig, en gong met haar te bedde, maar na weinig vermaak genoten te hebben klopte den Raadsheer aan de Deur, de Knecht liet hem zonder agterdogt binnen, maar de trap opkoomende, verwittigde een Meid haar Juffrouwe van de komst haarer Man, de Prins en zy verleegen zynde, en geen tyd hebbende om zig te kleeden, moest in zyn hembt uit

het Bedde in een naastgeleegen Kamer de wyk neemen, de Raadsheer boven gekoomen zynde trad op de Kamer, de Vrouw vraagde hem *Kind hoe koomd gy zo vroeg weder t' Huis? ik heb* antwoorde hy *eenige Papieren op Tafel laate leggen, en die kwam ik nu haalen,* aan de Tafel komende, verwonderde hy zig over een Roodscharlakens Kleed met Goude Passementen geboort daar te zien leggen, *Wie hoord dat Kleed? of waar koomt het van daan?* Vraagde hy, zyn Vrouwe zeide *Kind my is dat van een Vrouwe te koop geveild even na gy uitgegaan zyt, maar ziende dat het geen Kleed was dat u paste, zo zeide ik dat wy het niet begeerde, maar hoorende dat wy het goed koop konde krygen, heb ik gezeid dat zy het hier zoude laaten om het u te laaten zien, hebt gy 'er zin in? men eist maar veertig Croonen daar voor, en daar is meer aan goud uit te branden, en wat my belangd, ik oordeel gy moogt het draagen als gy uit de Stad gaat. Wel zekerlyk waarom niet?* zeide hy, *Ik zal het eens passen,* hy trok zyn Kleederen uit en paste het roode Scharlakens Kleed aan dat hem byna paste, en met zo sloeg de Klok, hy vraagde hoe laat het was, men zeide hem *Elf uren, hoe* zeide hy *zoo laat!* nu hebbe ik geen tyd om my weer te verkleeden, geef myn Rok ik zal ze over dit Kleed heen trekken, zyn Vrouw wilde het beletten maar hy wilde niet na haar hooren, hy

ging dan met de Prins zyn klederen uit, die om niet naakt te blyven, de zyne moest aantrekken. Hy die zyn begeerte voldaan had, bekreunde zig weinig de gevolgen, en ging in des Raadheers gewaad by de Koning, verhaalde hem de Historie die daar braaf om lachte, maar nog het vermaak begeerde te hebben om de Raadsheer in zyn presentie van zyn gechamareerde Rok te berooven. De Koning liet gemelde Raadsheer ten dien einde by hem ontbieden, by den Koning gekoomen zynde, en zyn Compliment afgeleid hebbende, zeide de Koning *hoe myn Heer, wat voor een schoon Kleed hebt gy daar onder u Rok? het Goud glinsterd al vry levendig van het zelve af*. Hy stond bedeesd, niet wetende wat hier op te antwoorde, de Koning deed hem de Rok dien hy over het Kleed aan had uittrekken, waar op de Prins die daar by was tegen de Koning zeide, *Siere dat is myn Kleed, dat my ontstolen is*. De Raadsheer nog meer als te vooren ontzet zynde, zag op gemelde Prins, en begon zeer schielyk de Rok die de Prins aanhad voor de zyne te kennen, dat hem verzekering gaf van met Acteons Croon gecierd te zyn. Doch de Koning ordoneerde dat elk' zyn eigen Kleed moest weder hebben, en een eeuwig stilswygen hun' moest regeeren.

Wonderlyk Fabel van de Vogel Phenix.

Zeker Koning van Engeland vele jaaren hevig door het Podgegra gekweld zynde, moest, na veele Geneesmeesters haar kunst vergeefs aan hem hadde te koste gelegd, door aanradinge overgaan om zyn toevlucht tot Waarzeggers te nemen, die hem na eenig uitstel verklaarden nooit van zyn kwaal te kunnen genesen worden voor hy de Vogel Phenix één uur had hooren zingen, den Koning liet door het gansche Koningryk uitroepen, dat den genen, welke den Vogel Phenix (waar van maar één in de Waereld is) by hem kon brengen, een ongemeene vergeldinge voor zyne Arbeid zoude genieten, dies 'er veelen door zulke belofte genoopt zig aan het zoeken begaaven, maar zo vruchteloos dat 'er veelen voor eeuwig zochten, en anderen zonder iets daar van vernomen te hebben weder kwamen, *Karel* d' oudste van de drie Zoonen (die de Koning had) door 's Vaders smert bewoogen zynde, verzogt verlof om meede naar gemelde Vogel te moogen zoeken, de Koning die 'er kwalyk in bewillige kon, gaf hem egter eindelyk verlof. *Karel* toog met eenige Knechten op reis, spoedig te Calais in Vrankryk aangekomen zynde, gong in plaatse van 's Vaders kwaal gedachtig

te zyn, en de Vogel Phenix te zoeken, zig vergaapen aan buitenspoorige Wellusten en dertele Ongebondenheden, en dat zo lange dat zyn jongere Broeder *Willem* genaamd, zyn uitblyven moê zynde, door meededoogen over 's Vaders smerte aangedaan, mede verzogt om zyn Broeder en den Vogel Phenix te zoeken, de Vader meende alrede een van zyne Zoonen verlooren te hebben, wilde hier beswaerlyk aan, daar hy zyn Broeder in voorverhaalde Leevenswyze vond, hy bestrafte hem eerst, doch den andere maakte hem zo veel schoons hier van wys, dat hy benevens de eerste zyn Vader en de Vogel Phenix vergat, van deze twee geen tydinge koomende, was *Artus* de jongste Zoon, zyn Vader (over deszelfs kwaal, en begeerte na zyn Broeders, bewoogen en gedrongen,) als de voorige sterk aan om mede verlof te krygen, om de Vogel Phenix te moogen zoeken, hoe zeide de Vader, *zoude ik u, myn eenigste overbleifzel laate gaan om het by de andere te verliezen? ik verdraag liever myn smerten, dan gy die myn troost zyt. Zo voorweetens aan het verderf over te geven,* tragtende hem door deze en meer andere reedenen by zig te houden, maar *Artus* stond zo sterk en gedurig op dit verzoek by den Koning zyn Vader aan, dat des Konings bewilliging eindelyk,

schoon tot zyn leedwezen volgden. *Artus* toog meeden op reis en kwam als d' anderen te Calais aan, daar hy zyne Broeders beide in ongebondeheid leevende tot zyn leedwezen vond, bestrafte hen en vraagde *of zy hun' kranken Vader niet meer gedachten, en of dit het zoeken naar den Vogel Phenix was? Zy* lachten hem uit en raade hem by haar te blyven, alzo het haar onmogelyk voorkwam dat men de Vogel Phenix zoude vinden. Maar neen, *Artus* was niet te bewegen tot het vertoeven in zynen Reis, derhalve hen' verlatende vervorderde hy zyne Reize zeer iverig, en naar veele Koningryke en Landen door-reist te hebben, kwam hy in het gelukkig Arabiën aan, waar hy eerst in een geweldig groot Bos veele daagen doolden, en honger, dorst, en veele ongemakken moest leiden, waar door zyn Knegt en Paart kwamen te sterven, zo dat hy nu te voet gaande de moet als nog niet verlooren gaf, hoopende op een goede uitslag, Hy dan kwam eindelyk by eene kleine Wooning, in welke huisveste een oud Man met zyne oude Vrouwe. Deze hem ziende verwonderde zig, en vraagde *Jongeling wie zyt gy? en van waar komt gy? wy hebben hier Zeven-en-eventig Jaaren gewoond, en in al die tyd geen Menschen gezien, derhalven zegt ons wat dryft u naar dit woest Landt. Ik ben* antwoorde *Artus, door mededogen over myns Vaders*

ongemak bewogen, naar hier gedreeven, om den Vogel Phenix te zoeken, door welker Gezang myn Vader, naar die Vogel een Uur' gehoord te hebben, genezen zal zyn, en veelen, onder anderen ook myn twee Broeders zyn te vergeefs uitgegaan die te zoeken, en dit is de oorzaak dat ik naar verlies van Knecht en Paart hier gekoomen ben, alzo men my gezegt heeft dat die Vogel zig in Arabiën onthoud. Het oude Wyf dat in deze kleine Wooning zig onthield, zeide dat deze Vogel zig in dit Land onthoud is waar, maar gy ó Jongeling hebt een swaar stuk ondernoomen, dat gy dien Vogel tragt te vangen en naar Engeland zoekt te voeren, maar houd moed ik zal u om uwer kloekheids willen goeden raad geeven, om dezen Vogel te bekoomen. Gaat vervolgden het oude Wyf, langs het Pad dat aan uwen rechterhand legt, het welke u uit dit Bosch zal leiden, waar op gy een schoon Paleis zult zien, gaat daar op aan, en zo uw de Juffrouwe die schoon zyn, verzoeken (gelyk ik weet dat zy doen zullen) om met haar smakelyk te speizen, vroolyk te zyn, ja zelve by haar te slaapen, zo slaat zulks altoos met heusche weigeringe af, doch om uw's gemaks wille zo rust één Nacht by hen' in het Paleis uit, en wanneer gy opstaat zullen zy u wel sterk aan zyn langer te blijven, doch slaat zulks af en spoed u op uwen Reize, wanneer zy nu zien dat u vertrek in alle ernst word behartigd zo zullen zy u (mits zy u te voet zien) een van haar

*beste Paarden presenteren, doch gy zult in de Stal koomende een Ezel die gy agter de Deur zilt zien staan kiezen, en deze zal u op de Weg zeggen waar gy de Vogel Phenix vinden zult. Artus de oude Vrouwe voor haare onderrichtinge bedankt hebbende, spoede zig langs den weg hem aangewezen, tot hy uit het Bosch geraakte en het Paleis daar hem van gezegt was, en zig heerlyk opdeed van verre zag, trekkende op het zelve aan, nader gekoomen zynde ontdekte hy een groote stoet Juffrouwe gekleed als Koninginne, die hem ziende toetraden en eerbiedig groettede, vraagende beleefdelyk *waar wilt gy heen?* hy onderrichte haar van zyn voornemen, en wat hem dus verre heen gedreeven had, zy verzogten hem binnen te koomen in het zoo overheerlyk en verrukkend Paleis; welk versoek hy gunstig aannam, en met twee der voornaamste Dames die zig aan zyne zeide voegde binnen trat, en na door verscheidene overkostbare gemeubieleerde Kamers gepasseerd te zyn onder zoete redewisselinge, kwam hy eindelyk in een die booven allen uitmunte, in welke Kamer een Tafel met veel geschikte cierelykheid gedekt was, op welke kwamen de uitmuntenste en delicaatste Speizen en Wynen die bedagt en gevonden zouden kunnen worden, naar elk zyn handen gewasschen had, verzogten zy hem om met haar aan*

te zitten en smakelyk te Speizen, aan welk verzoek hy gretig voldeed, terwyl men bezig was met te Speizen, wierd 'er op allerhande mucicale Instrumenten gemuciceerd, waar door het droevigste hart vervrolykt moest worden, wanneer nu de tyd genaakte om zig ter rust te begeven zo kwam een der voornaamste Dames by *Artus*, vatte hem by der hand leide hem na de plaatze voor hem ingerigt, verzoekende of zy d' Eere en het vermaak mogt genieten van by hem te ruste. *Artus* om de waarschouwinge der Oude Vrouwe denkende, antwoorden *dat hy met Eden verbonden was geen mins vermaak te pleegen voor hy den Vogel Phenix in bezit had*. Zy door deze wygeringe afstand doende, vertrok met het Hofdaems en liet *Artus* vergenoegt en zoetelyk uitruste. Wanneer nu Aurora met haare veelverwige stralen nauwlyks den bleide dageraad verkondigde, en *Artus* uit zyn zoete slaap ontwaakte, opgestaan en gekleed was of een dier schoonste Dames kwam hem goede Morgen wenschen, en verzogt hem met haar te ontbeiten, maar *Artus* bedankte beleefdelyk en verzogt om zo spoedig als mogelyk was te vertrekken, wanneer zy nu zagen dat het ernst was, zo prezenteerde zy *Artus* een van hunne beste Paarden, alzo zy oordeelde dat de weg te moeiljelyk was om die te voet af te leggen, *Artus* in de Stal komende, zag een

aantal schoone Paarden, maar koos volgens de raad van het oude Wyf de Ezel die agter de Deur stond, zy oordeelden het voor een schande te zyn, dat hy op eene Ezel zyne Reize zoude vervorderen, maar zyn aanhoudend verzoek overwon haar, en verkreeg zyn zin: na afscheid genomen te hebben zette hy zig op de Ezel en vervorderde (langs den weg hem aangewezen) zyne Reis, maar naauwlyks was hy een einde weegs van het Paleis afgereeden, of de EZEL begon aldus tegens hem uit te vaaren: *ô Jongeling! gy hebt een swaar stuk ondernomen, wat bestaat gy, tragt gy naar iets waar van geen wedergaê te vinden is? zoekt gy naar iets waar van geen wedergaê te vinden is? zoekt gy naar den Vogel Phenix? en die door uw bezit over te brengen naar Engeland, ô stoute daad! ô kloeke onderneming! gy beweegd my om u goede raad te geeven, volgd den zelve, en gy zult den Vogel Phenix bekomen.* Waarop den Ezel verder voortging: *omtrent twe mylen van hier leggen drie Kasteelen, het eerste werd bewaakt door twaalf Reuzen, het tweede door twaalf Tygers, en het derde door twaalf Leeuwen, hier in is den Vogel Phenix, welke alle dagen één Uur zingt, namentlyk van elf tot twaalf uren, door welker lieffelykheid die Reizen, Tygers en Leeuwen zo vast slaapen, dat men haar alle over het Lyf kan loopen zonder dat zy wakker worden, ik zal u te elf uren aan een Brug brengen over welke gy in de Kastelen kunt in-*

*gaan, en maak binnen één Uur' met den Vogel Phenix wederom daar te zyn, want zo gy in die tyd niet weder koomt zo koomd gy nooit weder. Artus bestond dit, schoon met gevaar van zyn leeven, te onderneemen, en den Ezel bragt hem net te elf uuren aan gemelden Brug, Artus trad moedig over denzelve door het Eerste en Twede tot in het derde Kasteel, en vond de Reuzen, Tygers en Leeuwen slapende, ook vond hy tot zyn overgrooten bleidschap daar dien lang gezogte en gewenschten Vogel PHENIX! wiens Gezang niet genoeg geroemd kan worden, maar eer' hy dezelve greep zo snee hy een stuk van een Brood dat daar lag, en bevond (ô Wonder!) dat hoe veel hy 'er af snee geen verminderinge aan het zelve gezien wierd, alzo het 'er telkens wederom aangroeide, dies hy oordeelden dat op zyn Reize nodig te hebbe, stak het derzelve in zyn Zak. Hy dorst krygende zag een Vles met Wyn, dronk uit dezelve en bevond dat die meede niet verminderde, stak de Vles dan meede by hem, omziende zag hy nog een schoon Swaard leggen, en by het zelve een briefje van deze inhoud: *Hy die dit Swaard uittrekt tegen zyne Vyanden, zal, al waaren zy tienmaal zo sterk den zeegen behaalen, en met Lauwren van overwinninge rugwaards t' Huis keeren.* Hy gorde het zelve meede op zyn zeide, en dacht toen de Vogel*

Phenix te grypen, en met dezelve heen te gaan, maar neen, een uittermate schoone jonge Damen, die op een meêr dan Koninglyk Bed lag te rusten, weerhield hem, en deed hem byna zyns Vaders krankheid, de Vogel, en zyn eige leeven vergeeten, doch eenige tyd zig bedacht hebbende wat te doen, kon evenwel niet van die Schone scheiden, derhalven vervoegde hy zig by haar, en na zyn brandende begeerten voldaan te hebben, stond hy op en greep den Vogel Phenix, ging 'er mede door alle de Kasteelen, en kwam even voor twaalf uren en voor de zingende Vogel ophield by den Ezel weder te rug, krom op dezelve en reed 'er vaardig meede weg, niet na het Paleis der Juffrouwe, maar na den raad van het oude Wyf eenen anderen Weg. Wanneer *Artus* voortreizende eindelyk in het Koningryk Marocco kwam, vernam hy dat daar grote hongersnood was, derhalve bood hy den Koning dat Brood aan, gevonden in het Vertrek van de Vogel Phenix, de Koning vreemd van het berigt dat hy van dit Brood kreeg, verzogt aan *Artus* of hy met zyn Edelen daar de Proef van mogt neemen, dat *Artus* gulhertig toestond, de Koning wierd van de waarheid overtuigd, dat het Brood zonder vermindering gebruikt wierd, zo dat hy *Artus* zyn Dochter en halve Koningryk daar voor aanbod, maar *Artus*

zeide dat het niet te koop was, maar dat hy het hem wel voor één Jaar wilde leenen, mits het na 't einde van 't Jaar in Engeland aan zyns Vaders Paleis te rug te bezorgen, de Koning nam het op die belofte in dankbaarheid aan. En *Artus* vervorderde zyne Reize en kwam in weinig tyd in het Koningryk van Morgen-Land, daar gebrek aan Wyn was, hy prezenteerde de Koning zynen Vles, die de proef nemende mede bevond van dezelve zonder vermindering te kunnen gebruiken, den Koning wilde dezelve mede voor zyn Dochter en halve Koningryk koopen, maar *Artus* weigerde dit en bood ze de Koning mede voor één Jaar ter leen, mits naar de verlopen tyd dezelve ook in Engeland te rug te bezorgen, de Koning nam dit aan en *Artus* vertrok van daar en kwam na eenige dagen Reizens in Vrankryk, welke Koning doenmaals verschrikkelyk van zyne Vyanden wierd ontrust, en door verscheide Veltslagen met verlies van Volk en Goed in 't naauw waar gebragt. *Artus* dit hoorende ging by de Koning en onderrechte den Koning van de kracht welke in dit Swaard was opgelegen, die dit niet konde geloove, doch *Artus* stelde zyn leeven voor de zekerheid te panden, de Koning liet hem veilig bewaaren en gong met het Swaard te Veld, en kwam met Lauwren van overwinnige en vreugde te rug, en

prezenteerde mede zyn Dochter en halve Koningryk voor het Swaard aan *Artus* aan, die 't hem niet wilde verkoopen, maar op voorgaande voorwaarde leende. *Artus* afscheid nemende reisde door Vrankryk en kwam eindelyks te Calais aan, en vond daar zyne Broeders in haar voorige Leevenswyzen, deze vol speid hem met den Vogel Phenix ziende, beslooten hem te dooden, om dan met haar beiden met den Vogel naar haar Vader te gaan, doch *Artus* verbad hen, en beloofde zyn dagen in verre Landen te slyten, en nooit in Engeland te koomen, zy lieten hem dan met zyn Ezel op die beloften trekken. *Karel* en *Willem* begaven zig dan op Reis, waarop de Koning haastig hun komst gewaar wordende, booven dien hoorende dat zy met de Vogel Phenix kwamen, verbleide zig voor eerst dat hy haar weder zoude zien, en ten anderen hoopte hy nu van zynen kwalen verlost te zullen worden, men bragt naar hy zyne Zoonen hertelyk verwelkoomt had den Vogel Phenix voor hem, die zeer weinig hulp aan hem toebragt, alzo die nooit wilde zingen, en zonder dat konde de Koning niet genezen worden. *Artus* eindelyk te Londen gekoomen zynde in een slegt gewaad, verhuurde zig by eene van zyne Vaders Stalmeesters, hoopende dat de tyd nog wel eens zyne Zaaken zouden te recht brengen, gelyk ook op

de volgende wyze gebeurde. De Princes met wien hy in het Kasteel, daar hy de Vogel Phenix gevangen had, zig vermaakt had, was swanger geworden, en had eene Zoone gebaar, met wien zy verseld door de twaalf Reuzen zig op Reis begaf, om dien kloekmoedigen Prins te zoeken, alzo zy vernomen had dat hy een Engelse Prins was, zy dezelve weg die hy gehouden had reizende, kwam door het gebied van de Koning van Marocco die met 20000 Mannen gereed stond om volgens beloften het Brood door den Prins aan hem geleend met dankbaarheid te rug te geven. De Princes dit hoorende verzogt den Koning om voor gezelschap mede te trekken vermits zy daar wezen moest, dat de Koning aannam, zy reisden dan met elkanderen en kwamen in het Koningryk Morgen-Land, welker Koning mede gereed was met 30000 Mannen om den Vles met Wyn weder te rug te brengen. De Princes en de Koning van Marocco dit gewaar wordende, voegden zig by dezen stoet, en reisden in vrolykheid voort, tot zy op het Gebied ien in het Ryk van Vrankryk die mede met 40000 Mannen gereed was om het Swaard naar Engeland te rug te brengen, en wederom te restitueeren, dagt dat hy, wanneer hy hoorde dat zo veel gewapende Mannen zyn Land gemaakt

waaren, het Swaard nog zoude nodig hebbe, maar neen, hy vernam zeer haastig wat zy voornemens waaren, des hy zonder vertoeven zig by deeze groote en aanzienelyke Stoed voegden, en reisden tot dat zy gelukkiglyk voor de Stad van Londen aanlanden, onder het geluid van Trommels en Trompetten, de Tenten wierden opgeslaagen, den eene schoonder dan den anderen, doch die der Princesse muntede booven alle de anderen uit, zy zettede zig by den ingang op eene gouden Troon daar men by eenige Trappen niet minder Koninglyk by opklom, voor dezelve laagen twee stukken rood Scharlaken met Goud doorweven, wanneer nu een iegelyk in gereedheid was, zond zy haar twaalf Reuzen, om den Koning van Engeland de voornemens van zoo eene menigten Volks te verwittigen, met eene ordre daar by, *dat den Koning zynen Zoon welke den Vogel Phenix gevangen had, aan de Princesse van het gelukkig Arabiën, die hem buiten op het Velt wagtende, zonder langer uitstel dan den volgende dag zoude hebbe te zenden.* De Koning liet haar beleefdelyk door dezelve Booden weeten dat hy zulks zoude nakoomen, des hy *Karel* (die zig verbeelden) deze Zaak wel te zullen verrichten, den volgende dag aan de Princesse zond, hy komende zat zy op haaren Goudene Troon, met haar Zoontje by haar, wel-

ke doen Karel naderde vraagde, *Moeder is dat mynen Vader? Neen* zeide de Princesse *dit is uwen Vader niet, uw Vader zoude daar deze naauw op het rood Scharlaken derft te treden niet schromen by my op mynen Troon te koomen.* Zy liet hem op ordere nader komen, en vraagde hem, *of hy den Vogel Phenix gevangen had.* Ja Doorluchtige Princesse antwoorden Karel, *wel hoe zyt gy aan dezelve gekoomen* vraagde zy verder. *Karel* vol vrees, verhaalde haar een zeer leugenagige Historie, Zy zeer verstoord wordende zeide: *ô Gy schelmse Leugenaar vertrek uit myn Gezicht, laat uwen Broerder koomen eer het erger gaa.* Karel beschaamd t' huis komende, verhaalde zyn wedervaren. *Willem* moest dan den anderen dag naar de Princesse, het Kind hem ziende zeide *dezen is dan myn Vader? Neen* Kind sprak de Princesse, *dezen is het ook niet, uwen Vader is zo beschroomd niet hy derfde by my in de bedryging van gevaaren op het Bedde koomen, hoe veel te Edelmoediger zoude hy nu mynen Troon genaken,* als nu *Willem* nader geroepen zynde haar mede beuzelagtige Historien zocht wys te maaken, zond zy hem even als *Karel* gants verstoord terug, met byvoeginge dat den Koning zoude hebben te zorgen haar binnen drie daagen den rechten Heldhaftigen Zoon te zenden, of dat ik by gebrek van volvoeringe zyn Land verdelgen zal.

Karel en Willem overleiden uit vreezen, haaren Vader te verhalen hoe zy aan den Vogel gekoomen waaren, die het verstaan te hebben haar zonder verschoning liet gevangen zetten, en uit deed roepen dat wie zynen Zoone Artus te voorschyn bragt met ryke beloning zoude begiftigt worden. Artus die by zyn Vaders Stalmeester het geval en de verandering van het Lot door de waarheid zag boven koomen, vertoonden zig (na verlof gekregen te hebben) in zyne slaafsche Kleederen voor zynen Vader, en maakte zig aan hem door gewisse Kentekens bekend, de bleidschap die 'er de Vader door ontving was onuitspreekelyk, en den Vogel Phenix die nooit daar gezongen had, zong door de komste van Artus lieflyk op zynen tyd, ter genezing van alle de drukkende kwaalen des Konings.

Des anderen daags dan trok *Artus* veel heerlyker uitgedost dan de twee andere Princen, naar de Princes, en trad moedig doch tevens met een vriendelyk en bevallig gelaad zonder iets te ontzien naar den Troon; Het Kind hem ziende zeide *Moeder is dat mynen Vader niet? Ja Kind* antwoorden zy, *hy is het gewisselyk*, en vraagde hem zeer beleefdelyk *zyt gy den Prins die den Vogel Phenix gevangen hebt? Ja Doorluchtige Princes* antwoorden hy, *wel hoe zyt gy aan dezelve gekoomen* vraagde zy verder. Toen zeide *Artus*,

ik heb dezelve in Arabiën na ik door een Kasteel van Reuzen, en een ander van Tygers gepasseerd was, in een derde kwam, dat door Leeuwen bewaakt wierd, gevangen, daar ik ook een Brood, Vles en Swaard vond, en eene aanminnige Damen met wien ik my verlustigde, *Wie was die Damen*, vraagde de Princes, *die Schoone was, en is my als nog onbekend* antwoorde *Artus*. *Gy zilt het dan nu weten*, antwoorde de Princes. *Ik waare het die gy daar als uwen Bruid genood, en dit is de Vrucht van het genot*, WYZENDE OP HET KIND, *dus zult gy ook mynen Bruidegom zyn*, en met trad zy van haaren Troon, om hem die haar lieflyk naderde te omhelzen, en traaden dus na wederzeidze minbewyzyng naar de Stad, verzeld door de drie Koningen met derzelver voornaamste Edelen, in het Koninglyke Paleis getreden zyne, wierden zy door de Koning, het Hof, en alle de Edelen op een uittermate vriendelyke en beleefde wyze ontfangen. En de Koningen van Marocco, Morgenland, en Vrankryk, gaaven *Artus* met veele dankbetuyginge het Brood, den Vles en het Swaard te rugge, waar na *Karel* en *Willem* deze ontrouwe daad, met de Dood moesten bekoopen, en *Artus* trouwde met de Princesse, de Bruiloft wierd Koningklyk, verzeld van die drie Koningen met vreugde gevierd, en na dezelve toogen de Ko-

ningen, na ryke Geschenken gedaan te hebben, naar hun' Land.

Daar is altoos in slimheid, Meester booven Meester.

Zekere Studenten reisende, kwamen op een Dorp, waar zy een Herberg ziende, vraagde *of zy daar konde logeeren? Ja* antwoorden de Waardinnen, zy wel getracteerd wordende, bleeven daar agt a negen dagen, wanneer zy nu meenden heen te gaan zeide zy tegen de Waardinne, *wy zyn Studenten, en leeren een gevoelen dat alles over twemaal hondert en vyftig duizend Jaaren net weer gebeurd, dat nu gebeurd is, derhalve moeten wy dan ook weeder by u te gast koomen, en dan zullen wy u ook voor beiden de reizen betaalen. Zyt gy die Gasten* antwoorden de Waardinne, *nu zult gy niet vertrekken voor my dubbeld betaald te hebben, want over twemaal hondert en vyftig duizend Jaaren vertrok gy ook met die zelve beloften.*

Een Officier en een Hofdame.

Een jong Officier, zekere Dame in 't oog' krygende, kon niet nalaten haar te zeggen *dat ze ten uiterste beminnelyk was.* Myn Heer, zeide de Juffer, *ik dank u voor uw gunstig oordeel jegens my, en ik*

wenschte met al myn hart dat ik het zelfde van u ook kon zeggen. Dat kunt gy zeer wel doen Mevrouw, antwoorde de Jongman, indien gy geen meer kwaad in een leugen ziet als ik.

De gebrekkelyke Rekenaar.

Een zekere Dame gevraagd zynde hoe het kwam dat zy geen Kinderen kreeg, daar haar Man jong en welgemaakt was, antwoorde: *Ik beken, myn Man heeft veel gaaven; want hy is een goed Muzikant, een goed Schryver, ja zelf een goed Rekenaar, maar hy verstaat de multiplicatie niet.*

De Waereld is vol Gekken.

Zeker Heer had een Knecht, wien hy dikwyls om de traagheid van zyn verstand gewoon was een *Koning der Gekken te noemen*. Deze arme Sul, hier verdriet in krygende, voerde hem dit te gemoet. *Ik wenschte wel dat ik Koning der Gekken was, want dan ben ik verzekerd dat ik geen Vorst in magt zou behoeven te wyken, wyl de meeste menschen myn Onderdan zouden zyn. Gy zelf myn Heer zoudt de eerste naast my in het Koningryk zyn.*

De bedroogen Schoenmaker.

Zekere Spotboef in een Schoenmakers

winkel komende, heeft den Meester gegroet. De Schoenmaker nergens om denkende dan om zyn waar te verkoopen, vroeg wat hy begeerde? Hy rondom ziende, hield zyn oog meest op de Laarzen, die hy zag hangen. De Meester vraagt of hy een paar Laarzen begeerde. Ja zegt hy; hy zoekt een paar die hem passen. De Schoenmaker, gelyk de manier, pryst ze wat, en trekt hem aan. Als nu de eerste zo braaf gelaarst was, zeide hy, hoe fraai zou een paar dubbel gezoalde Schoenen op deze Laarzen passen. Gevraagd zynde of hy die begeerde, antwoorde *Ja*. Men gaf hem een paar dat hem wel paste: hy prees de Laarzen en de Schoenen. De Schoenmaker lachte in zyn vuist en holp hem ook wat pryzen, hoopende dus zyn waar duurder te verkoopen, om dat ze den Kooper zo wel aanstond. Aldus pratende zeide de eerste, *zeg my eens myn goede Vriend, is 't u wel ooit gebeurd, dat als gy imand zo met Laarzen en Schoenen tot het looplen toegerust had, gelyk my, hy heen gong zonder te betaalen?* Neen antwoorde de andere. *Wel als u zulks eens gebeurde wat zoudt gy doen vroeg de gelaarsde Man, Wel ik zou hem nalooopen* zei de Schoenmaker. *Kom dat wil ik eens bezoeken hervatte de Spotboef, dat gaat u voor, volg my zo ras als gy kunt.* De Schoenmaker ook niet lui zynde, loopt hem agter na, al roe-

pende, *houdt den dief, houdt den dief*. Wanneer de menschen overal door dit roepen uitkwamen, zeide de eerste al lagchende, *hou niet Mannen, 't is een weddenschap om een Ton Bier*. Hier op was elk gerust, en dagt dat het de Schoenmaker vercierd had, om den eersten voorby te loopen. De Schoenmaker eindelyk moe van 't loopen, is al hygende t' huis gekomen, en de andere heeft de overhand behouden.

Het gelyk Huwlyk.

Zeker Molenaar, die zeer tot het vleesch genegen was, kon niet toelaten dat een Vrouwsperzoon Zaat op zyn Molen bragt, of hy wilde een proef op haar kuisheid doen, en met alle de geene, daar hy gemeen mede wierd, maakte hy een beding, dat op den dag van zyn bruiloft elk hem een Koornkoek moest brengen. Ondertusschen kwam de Molenaar te trouwen, en de Vrouwen zonden hem volgens haar beloften de beloofde Koek, tot het getal van negen-en negentig. Zyn Bruid verwondert zynde over de menigte daar van, vroeg den Bruigom wat 'er de meening van was, waar op de Molenaar de waarheid zeide. Het Wyf antwoorde hem: *Indien ik zo wys had geweest, van mede zulk een voorbeding te maken, de jonge Gasten van myn kennis, zouden my wel hondert Kaasjes gezonden hebben.*

Noch een Glaasje en zo gegaan.

Een Prediker, gewoon zynde wat lang te prediken, en ziende dat zyn Zantloper voor de twedemaal uit was, nam hy dezelve in zyn hand, en ze voor de derdemaal omkeerende, zeide hy: *Kom myn geliefde, noch een Glaasje en zo gegaan.*

Een Edelman voor een Ezel uitgemaakt.

Zekere Spotvogel met een Edelman over de weg gaande, vertelde die hem dat hy een Boek gelezen hadt, 't welk den gulden Ezel genoemt wierd, en dat hy daar in gevonden had dat de Schryver, na dat hy veel jaaren een Ezel was geweest, door het eeten van Roozen, weder zyn eerste gedaante gekregen had, Waar op de Spotboef antwoorde: *myn Heer, zo ik waardig ben u goeden raat te geeven, zo zoude ik u raaden ten minsten tweemaal per week Rozeblaaden te eeten.*

De bedroogen Woekeraar.

Antonius een Priester te Leuven, had eens eenige zyner Vrienden te gast genoot: t' huis komende vond hy, als naar gewoonte, een koude Keuken, en geen penning in zyn tas. Hier was goede raad

duur. Ten lesten is hy in de Keuken van de Lombart gegaan, en de Meid uitgegaan zynde, heeft hy een koperen Pot met Vleesch dat al gekookt was van den Haart genomen, en dezelve onder zyn Tabbaart t' huis gebragt hebbende, heeft hy ze zyn Meid gegeven, haar belastende dat ze de Huspot in een andere Pot zoude overgieten, en des Woekeraars Pot schielyk zeer schoon schuuren. Dit gedaan zynde gaf hy de Pot aan zyn jongen, om daar van de Lombart een Daalder op te halen, hem beveelende dat hy een Ceeltje zoude nemen dat hy zulk een Pot ontfangen hadt. De Woekeraar zyn Pot niet kennende, alzo ze wel blonk en schoon geschuurt was, ontfangt het, geeft hem geld, en voor dat geld, liet de Paap zyn Jongen wyn koopen. Aldus wierd de Tafel gestoffeert. Toen men de maalyd in de Lombart houden zoude, was de Pot en Spys weg, de Kok kyven hoorende, zegt dat 'er niemand in de Keuken was geweest dan de Priester Antonius, en wie zou zulks vermoeden van een Priester? De Meid gaat naar Antonius om te zien of hy den Pot had, maar daar was noch Pot noch Pots gelyke. Zy wouden eindelyk, het kostte wat het wilde de Pot van hem hebben, dewyl hy alleen in de Keuken geweest was. Hy be ydt ten lesten dat hy een Pot geleent had, maar dat hy ze werder

t' huis gezonden hadt. Als de andren dat ontkenen, zeide Antonius, *hoe gevaarlyk is 't met iemand te handelen zonder schrift; men zoude my van dievery beschuldigen als ik geen Ceeltje had*, met een toonde hy het Ceeltje, en de boevery is uitgekomen, wyl elk den Woekeraar uitlachte, dat hy op zyn eigen Pot geld gegeeven hadt.

De Man zonder harssens.

Zeker Man, zich wat te verre in een Zot gevegt ingelaten hebbende, kreeg een diepe houw in zyn hoofd, waarop hy terstond naar een Wondheeler ging, die, na het bloed afgewassen te hebben, met zyn Tentyzer naar de harssens zocht, om te verneemen of die ook beschadigt waaren. De gekwetste dit bemerkende, zeide: *Wat een dol mensch zyt gy, dat gy dingen zoekt, die 'er nooit geweest zyn, want had ik harszenen gehad, ik zou my nooit in dit ongelukkig Gevegt begeeven hebben.*

De Inbeelding vermag veel.

Een jong Edelman van groote middelen, verliefde op een jonge Juffer van groot fatsoen, die uitnemend schoon, maar te gelyk zeer kwaadaardig was. Het Huwlyk voltrokken zynde, leefde men eenige daagen vreedzaam, maar de Vrouw begon eindelyk te toonen dat zy Vrouw

was. De jonge Man, die geen behaagen in die norsse behandelingen had, zagt zyn heul by den wyn. Zy veragtte hem hier om, en hy kwam nooit t' huis, of het was: Was 'er geen ligtmis meer in de Kroeg, die langer met je wou zitten plakken? Is 'er een ordentelyk man, die zo leeft als jy? Heb ik al de waereld verlaten om zo van jou gehandelt te worden? Waarop hy gemeenlyk antwoorde; gy zyt by myn Ziel impertinent Mevrouw. Zy eindelyk moede van gestadig zonder vrugt te kyven, ging by eenen van haar Oomen haar noot klagen, dewelke haar een vles Water gaf. De kragt van dit heerlyk water, zei hy, is zodanig, dat als men een Vrouw getrouwt heeft, die een knorpot is, het welk uw gebrek schynt te wezen, myn lieve Nigt, behoeft zy maar drie Lepels vol in haar mond te nemen, en zy zal geen gevaar loopen van te kyven. De Dame t' huis gekomen zynde, zat vol ongedult naar haar Man te wagten, begerig om een proef van dat wonderlyk water te nemen. Eindelyk komt de Man fraai dronken aan laveeren, roepende waar zit myn Wyf? waar is myn huisverdriet? Hoe drommel is 't! ik hoor haar niet stormen. Is zy dan stom of heeft ze de moort gestooken? Mevrouw komt ondertusschen gerust te voorschyn, na alvorens, naar den raad haars Ooms, drie volle lepels

van het heilzaam nat in den mont genoomen te hebben. Zy nygt beleeft voor haar Gemaal, de vriendelykheid en minzaamheid blinken in haar vrolyk wezen uit. De man, hierover verwondert, vroeg wel Mie, hoe zyt gy nu zo zoet. Zy antwoorde niet als met een liefde buiging van het hoofd. Dit minzaam onthaal kweekt een nieuwe liefde in de borst van haaren Egtgenoot, die haar vriendelyk toelonkt en zo een gulle zoen geeft, dat zy zeer wel merkte wat hy begeerde. Dit jonge Paar zich schielyk ontkledende, viert op nieuw het Bruiloftsfeest. Maar Helaas! de Vles raakt eindelyk ledig; Mevrouw laat zich weder menig bitter woord ontvallen, en ontsteekt dus de gramschap van haar Egtgenoot. Ze komt weder by haar Oom, en verhaald hem haar eerste gerustheid in het genieten van een aangemen Vrede, en zegt hem dat, zo ras de Vles geledigt was, die Vrede weer plaats maakte voor haar eerste oneenigheid. Haar Oom zegt, *myn Nigt zie wat de inbeelding vermag. Het water heeft geen kragt, want het is enkel regenwater, het is alleen door uw vriendelyke ontmoeting geschiet: bedien u daar vervolgens van, en ik ben verzekerd dat gy in een gewenschte rust leven zult.* De Juffer volgde haar Ooms raad, en bejegende haar Man steeds minlyk, die haar

na dien tyd veele jaaren op het tederste beminde, en zeer hoog waardeerde.

De Klok zonder Kleepel.

Zekere jonge Juffrouw met een wyde Hoepelrok in een Gezelschap zynde, kwam by gelegenheid op haar hurken te zitten. Zo zittende vraagde zy, *wat gelyk ik nu wel.* Een jong Heer daar by zynde antwoorde *Mejuffrouwe gy zyt nu natuurlyk een Klok, maar ik vreeze dat 'er de Klepel aan mankeerd.*

Het Oog' kan misschen, maar 't bewys is zeker.

Zeker buiten gemeen maager Man, een ongemeene dikke vette Vrouw hebbende, welke gelyk verscheidene reize van te vooren, wederom kraamen moest, die, wanneer hy met haar wandelde, een jonge gehuwde Vrouwe met haaren Man ontmoetende, welke laatste tegen haaren Man zeide: *die Vrouw is vervaarlyk dik, daar en tegen ziet 'er de Man uittermaten maager en schraal uit,* waarop de Man van laastgenoemde Vrouwe antwoorde, *schoon hy maager is in Perzoon, zo komt my voor dat hy dik, vet en lang genoeg voor zyn eigene Vrouwe is, vermits zy van haar zelve dus niet gevoed word.*

Punt-Dichtje.

Waar is de waare Kerk? vroeg een Clement Marot,
 Die is zeide eene Monnik in 't Roomsche Geloof te vinden;
 Die Kerk gezuiverd van zoo veele Geusgezinden,
 Is regt het tegenbeeld van Noachs Ark. ô Zot
 Sprak d'Eerste, zegt gy dit, en is dit naar u wenschen?
 Zoo is u Kerk ook vol van Vee, in plaats van Menschen.

Remedie voor de vierdendaagse Koors.

Een Doctoer by zeker Smit dat een Wesphalinger was, ontbooden zynde om hem van de vierdendaagse Koors af te helpen, dat den Doctoer wat Middelen hy ordoneerde niet konden doen, de Smit inmiddels lust tot Spek krygende, vraagde den Doctoer of hy het wel zoude moogen Eeten. *Neen* zeide den Doctoer, *zo gy dat doet, gy zyt een Man des Doods en ik zal u verlaaten, Ja wel* zeide onze Spekmof, *ik zal het evenwel eeten al zoude ik sterven.* De Doctoer zeide hem vaar wel en kwam niet weder. Eenige daagen daar na vroeg hy in de Buurt hoe

de Smit voer, *die is gezond* zeide zyn Buurman, den Doctoer gong by de Smit, vraagde hem wat hy gebruikt had voor zyn Gezondheid. *Ik heb* antwoorde de Smit *Spek geheeten*, waar over de Doctoer zig verwonderde en als een zeker Medicae in zyn Compendium schreef: *Spek voor de vierdendaagse Koors goed.*

Het doorgestookten Werkje.

Wanneer zeker Jongman naar een Juffrouw die ongemeen veel Geld en Goed had vreide, zo hoorde zy dat hy niet meer als een klein Hofsteedje had, schoon hy dapper snorkte op zyne Landeryen, daar omme en by gelegen, de Dame dit niet konnende geloove wat hy ook zeide, wierd eindelyk door hem verzogt dit zelve te gaan zien, zy staat het hem toe, doch eer het 'er toe kwam, onderrichte hy de Boer wat hy wilde gezegt en gedaan hebbe, waarop de Boer als hy daar met haar gekoomen waar dus begon: *Myn Heer u Land staat uittermaten schoon, het Gewas zal overvloedig zyn, het Vee word buiten gemeen vet, en die tien morgen Weiland heb ik met Mist voorzien, ik heb de Slooten laten uitdiepen, en dit is het Geld van Cornelis Jacobs.* Waarop Myn Heer vraagde of hy *niet meer gebragt had.* *Neen* zeide de Boer, *hy maakt het slegt*

zeide myn Heer verder, en scheidde dus van de Boer, gong met de Juffrouw op eene hoogte om haar zyn goed te vertoonen. *Ziet* zeide hy, (wyzende naar de slinker zeyde) *van dat Boerenhuys zo in het ronde over die Boomen, langs die Moolen tot aan dat Bosje* (dat al eene groote omtrek was) en dat, onder welk zeggen hy zagjes op zyn (*Billen sloeg*) *is waarlyk myn eigen goed*. De Juffrouw dit geloovende, trouwde met hem, en vond ook dat hy anders niet veel meer dan Billen bezat.

De stoute Meid.

Een Man 's Avonds in een Herberg zynde, snoefde op de stoutheid van zyn Meid, waarop een ander met hem wedde gong dat hy haar zoude doen verschrikken, de Man wedde van Neen, viat de weddenschap gong aan, met beding dat de Meid 's Avonds ten Elf uren Bier zou haalen, en dan moest zy over het Kerkhof gaan, de Meid uitgezonden zynde, kwam op het Kerkhof, daar de anderen twe Kaerels op malkander gezet had met een wit Laaken over het hoofd en lyf, die haar te gemoet gongen met eysselyk gekrys, menende haar bang te maaken, de Meid gong voort, by haar koomende voer zy dus uit: *ik heb van myn leeven wel meer twee Duivels op malkander zien zitten, maar nooit drie*, waar door de twe Bang-

maakers zo verschrikte dat zy van malkander vielen en de vlucht namen.

Raadzel.

Ik droeg myn Moeder, zy droeg my
 Van jongs af hing ik aan haar zy,
 Toen zy geworgt wiert en geplukt,
 Toen wiert ik van haar zy gerukt.
 En schoon ik stom gebooren ben,
 En geene taale spreken ken,
 Nog spreek ik klaar in ieder Land,
 En vliege van myn Meesters hand;
 Myn laafenis, is enkel gal,
 Ik dien de Menschen overal,
 Schoon myn natuur ook word besneen
 Nogtans bemint my ieder een,
 Zoo iemand raad wie dat ik ben,
 Die druk myn naam uit met de *Pen*.

Burgermans Kinderen gezogt.

Een tweede Diögenes zogt op de klare Middag binnen Utrecht met een Lantaarn zeer naauwkeurig, waar over elk verwondert vraagde *wat zoekt gy?* *Ik* antwoorden hy zoek *Burger Dochters*, *Wel* zeide de Vraagers *gy hebt 'er al meenig een voorby gelooopen.* *Ik doe niet* vervolgde den Zoeker, *want al wie ik ontmoet ben waare Juffrouwe.*

Sneedig antwoord.

Een ryk Heer voorby een Kooledraager gaande, vroeg den swart geworden Koolendraager, *Vriend van Lucifer, hoe gaat het in de Hel al toe?* de Koolendraager de schimp merkende, antwoorde *gelyk het hier op de aarde gaat, want de Reiken worden ingeroepen, en de Armen moeten voorby gaan.*

Onnozel antwoord van een Boer.

Zekere Paap predikende over de reize der Emausgangers, wanneer hy een einde weegs in zyn Predikatie gevorderd was, zo zeide hy vraagswyze, gelyk meer geschied, *wie waaren dan die twee die heenen gingen?* en juist gingen twe Vleeshouwers uit de Kerk, waarop een Boer recht over de Paap staande, antwoorde *Heer-Oom het zyn twe Vleeschouwers van Keulen.*

Waarschouwing tegen de Koors.

Wanneer een jonge Weduwe die lange met een oude kouwe Knorrepot was opgescheept geweest, geraade wierd, een schoon vluks Jongeling te huwelyke, zo antwoorde zy op een geestige en bevallige wyze, *zulks zal ik doen, want myn Bed is lang genoeg met oud Rundvleesch gevuld*

geweest, ik denk het nu met jong Kalfsvleesch te voorzien. Waarop een onnozelen Dame daar by zynde, zeide ik rade u dat niet, want ik heb wel gehoord dat men daar licht de Koors van krygd.

Die niet verkoopen wil, moet de Winkel sluiten.

Een zedig Jongman ontmoetede een swierge opgetooide Damen, die hoe kostelyk zy gekleed was met naakte Borsten by de weg ging, Mevrouw vraagde de Jongman *is dat Vleesch te koop*, zy antwoorde zeer vergramd zynde *Neen. Zo sluit dan* zeide hy *in het vervolg de Winkel toe.*

Des Boers Ezel verstandiger als den Paap.

Een Boer welke zeer weinig achting voor de Priester van zyn Dorp had, om dat die zig dag aan dag zeer dronken zoop, wanneer nu de Priester uit de Kroeg wederom bestooven den Boer ontmoeten, wilde hy dat den Boer hem zoude groete, die zulks niet wilde doen, waarop de Priester hem wakker begon te schelde, als nu veel Volk byeen gekomen was, zeide de Boer, *loop Gek, myn Ezel is wyzer als gy zyt*, den Paap hier over gebelgd zynde, liet hem voor het geestelyke Hofdag vaarden, de Boer gekomen zynde,

wierd gevraagd of hy schuldig was aan het verwyf den Priester door hem aangedaan. *Ja* antwoorde de Boer, wel bewys dan eens dat u Ezel wyzer is als den Priester. *Myn Ezel myne Heeren*, antwoorde hy, *drinkt niet meer dan zyn natuur vermag, en weet altyd zyn Stal te vinden, maar onze Pastoor drinkt hem zo vol dat hy zyn huis kwalyk vinden kan, en zulks kunnen alle de Boeren van ons Dorp getuigen, die hem menigmaal zien en zelf t' huis brengen.*

De Barmhartigheid der Duivelen geroemd.

Zeker Koopman dagt zyne Goederen zonder tol te betaalen te vervoeren, maar helaas het verviel juist in handen van de Tollenaars, die het aanstonds in de Hel bragten, gewisselyk een Plaats zonder genaaden, doch den Koopman door voorspraak van goede Vrienden eene merkelyke afslag bekomende, wierd daar op van een Tollenaar te gemoed gevoerd, *meerder gunst zult gy niet verkrygen, vermits u Goederen in de Hel, daar geen uitkoomen aan is verdoemd liggen. Och* zeide den Koopman *daarom zal ik overal vertellen dat ik hier Barmhertige, genadige en beleefde Duivelen gevonden heb.*

Die geen Harten kan speelen zal Schoppen krygen.

Een Heer welke naar een Juffrouw vreide, was met haar op een gezelschap genood, wanneer nu een Kaartje gespeeld zoude worden, zo moest dezen Heer eerst opspeelen, hy zeide *hontje lief wat wilt gy dat ik speelen zal?* HARTEN antwoorde de Damen, *die heb ik niet* zeide hy. *Dan zal ik u schoppen geeven*, antwoorden zy, en moest dus zonder verbidden weg.

De gezuiverde Vrouw.

Een vrypostige Zegger zeide eens tegen een aanzienelyke Mevrouw, welke Moeder was van verscheide Zoonen van eene ongemeene lengte, doch zeer klein van Verstand en slegt van gedrag. *Zeker Mevrouw ik geloof niet dat 'er in deze Stad zuiverder Vrouw is als gy zyt.* Zy dit hoorende vraagde na de reden, waarop hy antwoorde (wyzende na haare Zoonen) *om dat gy zulke groote drekvaaten kwyd geworden zynde, geen onreinigheid meer by u hebben kunt.*

Een voornaam Heer aardig voor een Gek gescholden.

Zeker voornaam Heer wende alle moeite aan, om waare het hem mogelyk meede in de Regeering te koomen, als wanneer een tyd wierd gebooren, dat een meer dan gemeene Reforme in de Regeering zonder verwagting voorviel, kwam een kluchtige Snaak by gemelde Heer, zeggende *Myn Heer ik Filiciteer u, waar meede* vraagde de Heer, *gy zyt wat* antwoorde de Snaak, *en wat doch?* vraagde de Heer met een verwonderende nieuwsgierigheid; *een groote Gek* zeide de andere.

Niet de Hen, maar het Ey te koop.

Een Boer met groente na de Markt reidende, had zyn Wyf naast hem zitten, een Stedeling den Boer ontmoetende vraagde *hoe duur looft gy die Hen' die naast u zit?* de Boer antwoorde op eene aardige manier, *die Hen' is my niet veil, maar wel het eerste Ey dat zy leggen zal.*

Snedig antwoord.

Een Juffrouw die hoovaardig genoeg, doch van een lelyke gedaante was, wierd in een Gezelschap van verscheide Ede-

len, door een Edelman met een mismaakte Neus verzogt om met hem te dansen, zy zeide *hoe zoude ik kunne dansen met een die ik niet zien mag*, waarop hy haar te gemoet voer, *waarom moogt gy my niet zien*, om dat ik zeide zy verder *een afkeer van leelyke Weezens heb. Wel Mejuffrouw* hernam hy, *ziet dan toe dat gy u zelve nooit in de Spiegel ziet.*

De Gek genoemde, doch slimme Boer.

Een Boer verkocht aan drie bijzondere Vleeschhouters een Kalf, het welke zy de andere morgen aan zekere Poort zoude komen ontfangen, de Eerste kwam daar en wachte op de Boer, de tweede en derde kwam ook, de een' vroeg de andere waar op hy wachte, ik zeide de Eerste heb van die Boer een Kalf gekocht, ik ook zei de tweede en derde; de Boer liet hen wachten, en leverde het Kalf aan geen van drieën, waarop hy voor het voorafontvangene geld (volgens accoord,) voor den Rechter wierd geroepen, de Boer bang wordende, ging om raad by een Advocaat, welke vraagde *kunt gy u wel gek houden. Ja* zeide de Boer, wel nu als de Rechters vraagen *hebt gy aan die Man een Kalf verkocht, zo Fluit maar, en zegt dat is al oud.* Voor den Rechter gekoomen zynde, vraagde die, hebt gy aan die Man geen Kalf verkocht, hy Fluit, en

zeide dat is al oud. Zy vraagde hebt gy dan die ook geen Kalf verkocht, hy Fluit en zeide wederom dat is al oud, zo ook van de derde, waarop den Rechter zeide *die Boer is gek*. Ja myne Heeren zei de Advocaat, het scheeld hem daar, wyzende na zyn Bol. Waarop de Rechters tegen de Vleeschouwers zeide: *dan kunt gy 'er niet van baalen, leerd op eene andere tyd met verstandige Luiden te handelen, u Eis word u ontzegt*. Waarop de Boer heen ging, de Advocaat met de Boer van 't Rechthuis zynde, vraagde de Boer om betaalinge voor zyne vond en moeite, de Boer begon weder te *Fluiten* en zeide *dat is al oud*, zo dat en Vleeschouwers, en Advocaat even veel kreegen.

De verkwister gesnuykt.

Zeker Heer wiens Zoon uitlandig was, en vry veel geld met dobbelen doorbragt, schreef zyn Vader een brief, welker inhoud bestond in deze woorden: *Vader gelt, gelt, de duivel gelt, Vader gelt, want ik ben om schuld gevangen*. De Vader hier over verwondert, alzo hy kort van te vooren een goote Wissel aan hem hadde overgerzonden, en hier uit wel konde begrypen hoe hy het aanstelde, schreef derhalve tot antwoord: *Zoon als gy 't hebt zo Telt, Telt, Telt*.

Raad om zig voor de Vlooyen te verbergen.

Een door de Vlooyen snel gebeeten,
 Was over einde in Bed gezeeten,
 En riep, *ach Beesten laat betien,*
Maat zagt, ik dek my met myn Deeken
 Sprak hy, *zo zult gy my niet steeken,*
Niet krewelen, vinde, nogte zien.

De swaarste last voor de Ezels.

Een Snaak wierd gevraagd waarom juist alle Ampten aan Moffen, of ten minsten buiten de Stadt geboorene Perzoonen wierden gegeven, *om dat zy antwoorden hy, het naast by de Ezels koomen, en men gewoon is die Beesten de swaarste last op te leggen. Wel antwoorde den Vraager, ik wilde zo een Ezelagtige last met duizend Guldens tractement wel hebben.*

De onnozele Gemanierde.

Als zekere eenvoudige Dochter ter bezoek waar genoodigt, wierd zy van haar Moeder in de wellevendheid onderwezen, zeggende: *Kind bewaard uw zelve van niet te veel wyn te drinken, geen Jonkmans gelegenheid tot misbedryf te geven, en als gy aan Tafel kooft zo legt u Beenen niet op 't Tafellaaken maar op uw Teljoor.* Het Juffertje beloofde alles na te zullen koo-

men, aan Tafel koomende, leg zy haar Beenen of anders Voeten op 't Tafelbord, waarop een uit het gezelschap vraagde: *wie heeft u zulke nieuwmodise Manieren geleerd. Wel* antwoorde zy, *myn Moeder.*

De Roomse Geestelykheid in de Hel geplaast.

Wanneer men in Nederland nog geene andere Religie dan die der Rooms Catholyke kende, zo woonde in een der voornaamste Steeden een geestig Schilder, welke niet al te goed Rooms was, deze wilde de Geestelykheid een Pots speelen, nemende de gelegenheid waar op een tyd als 'er een voornaam Geestelyk Perzoon begraven zoude worden, met welk Lyk zy voorby zyn huis moesten, en over zulks veele dier Kerkgenooten agter het zelve zoude gaan, om het ter aarde te helpte brengen.

Hy dan, gelyk gezegt is een Schilder zynde, nam een Schildery, verbeeldende op de voorgrond de Helle, wat hooger de Aarde en Zee, booven dezelve den Hemel. Dit Stuk door Olyverwen geschilderd met voorwerpen zo als de Maaker geoordeeld had in de Hel te behooren, van welke hy zommige die het meest onder de handen der duivelen gekneveld wierden twee dagen van te vooren met Waterverwen dus herschiep, zettende de eene *een Munniskap* op, de

andere vercierde hy met een Myter, de derde met een *Bisschops Staf*, verscheide met *geschoore Kruinen*, andere met *Bagynen Hulzels*, *Nonne Kleederen* en diergelyke Teekenen dat soort van Geestelyke eigen, zo dat men het niet alleen ruiken, maar voelen en tasten kon wat hy wilde te kennen geeven. Het Lyk en deszelfs Staatcie naderde op de bepaalde dach zyn Huis, hy wachte niet of het voorby was, maar even voor het 'er aankwam zette hy het op het Vengster, veele die dit zaagen lachten 'er om: maar de Geestelykheid, (wiens haad, een duivels kwaad is), vertoornde en belgde wel grootelyks zich daar over, des zy beslooten na de Begraafnis by hem te gaan, en daar na den Gerechte dit zo strafwaardig bedryf bekend te maaken. Maar naauwlyks was de Lykstatie voorby gegaan, of de Schilder kwam met een Pot schoon waater en een Sponsie voor den dag, en begon dit Stuk te wasschen, zo dat de versche Waterverwe voor het wryven en wasschen alle in een liepen, en de vaste Olyverwen die droog en bestorven waaren hielden haaren stand, en het Stuk kreeg zyn eerste en oude gedaante weder, en de Schilder trok in huis. Waerop de Geestelykheid na het eindige der Begraafnis met een brandende yver zich na des Schilders huis spoeden, daar gekoomen zynde

zaagen zy wel het Stuk staan, maar de gedaantens der Geestelyken waaren alle weg. Zy verwonderde zich, traade in heis en zeide Meester *waar is dat Stuk dat daar even op u Vengster gestaan heeft*. Wel zeide den Schilder *dat staat 'er nog, dat kan niet zyn* zeide de Geestelyken, *want vlus waaren wy in de Hel geschilderd, hoe kan dat zyn* hernam den Schilder, *daar gy lieden tegenwoordig in den Hemel staat*, wyzende hen inmiddels eenige Geestelyke, die van den beginnen af aan in den Hemel waaren geschildert geweest, en zy wezen hem de plaatze daar ze in de Hel hadde gestaan, *wel dat is kluchtig* voer de Schilder daer op uit, *dat de Geestelykheid zo licht uit de Hel in den Hemel geraakt is, een bewys dat dit de rechte Hel niet is, maar veel eer het Vagevuur*, maar evenwel die verandering moet gekoomen zyn door dat ik het gewasse heb, en de Geestelykheid moet zeer onzuiver zyn, als van haar door het wasschen zoo veele onzuiverheden moeten afgespoeld worden, als ik van het Schildery gehaald heb, en is de Geestelykheid nu met dit zuiveren in de Hemel gekoomen, zo zyn ze niet in de Helle geweest, want die eens daar in komt raakt 'er niet licht weer uit, maar wel uit het Vagevuur, dit voordeel hebben ze dan booven anderen gehad, dat zy in 't Vagevuur door het water gezuiverd en alzo in den Hemel gekoomen

waaren, daar andere Menschen door het Vuur (een schrikkelyker en pynelyker Element als het Waater) gezuiverd moeten worden; *ô Spotter! ô Schender van de H. Kerk*, voeren de Priesters daar op uit. Wraak roepende aan alle de Santes en verstorven Heiligen, wien hen' zoo haastig (als een Dief na de Beul loopt), ter hulpe kwamen.

Grafraadzel op een Vleder-Muys.

Raad Lezers eens dit Graf Gedicht,
Hy koos het duyster voor het licht,
Hy zweefden op de dunne Wind,
En had geen Mensch hier tot zyn Vrind;
En waar tot Spek altyd bereid,
Raad nu eens wie hier onder leid.

Schrander antwoord van een Ambassadeur.

Een voornaam Heer, schoon jong in jaaren, echter van een voortreffelyk verstand, ryk oordeel, en beminnelyk deugden, voor Ambassadeur gezonden wordende na een voornaam Hof, om de belangens van zyne Heeren en Meesters door zyne Exelente Hoedanigheeden daar ter Plaatzen vereisschende uit te voeren. Aan het Hoff gekoomen zynde, verkreeg audientie by zyne Majesteid, die hem na dat hy hem nauwlyks gezien had te gemoed voer, *wat zenden my u Meesters een*

Jongeling, en dat meer is zonder BAARD. Zyne Majesteid antwoorde hy, hadde myne Heeren en Meesters geweeten dat gy op een Baard gesteld waar geweest, zo zoude zy u wel een groote Noordze gebaarde Bok gezonden hebben.

De aardige Tractant.

Wanneer een voornaam Heer buiten Londen op een groote schoone welgelegen Hofsteede woonden, en tot een gebruik hield om Reizigers en andere (die hem maar wilde koomen bezoeken) Logement te geven, en hen met Speizen die smakelyk, en by dezelve delicaate Wynen schenkende onthaalde, over Tafel, als mede in andere gelegenheden bewees hy hen' alle Eere en Vriendschap, drinkende altyd eerst de Gezondheid zyner Gasten, die dit altoos beleefdheids halve wygerde, en zyn gezondheid eerst tegen zyn wil dronken. Deze Gasten, die dus wel en vriendelyk getracteerd zyne, kreegen om haar beleefdheids wille, wanneer zy vertrokken op een schrikkelyke wyze Stokslagen, waar van zy, nog niemand de reden wisten. Doch eindelyk kwam 'er een die om de reeden daar van te weten, meede by gemelde Heer te gast gong, die hem zeer vrien-

delyk ontving en verwelkoomde. Wanneer nu het Eeten bereid en de Tafel gedekt was, zeide gemelde Heer, *koom Vriend laat ons Eeten. Als het u belieft myn Heer* antwoorde hy, *gaat daar zitten* zeide de Tractant, *als het u belieft Myn Heer* antwoorde hy verder, over Tafel zittende, zeide de Heer *laat ons eens drinken*. Hy beantwoorde het al weder met zyn oude als u belieft *myn Heer. Ik wensch u gezondheid* zeide de tractand. *Ik bedank u Myn Heer* antwoorde de Gast. Om kort te gaan al wat de Heer zeide tegen of wilde gedaan hebben door den Gast, wierd van hem met iever en beleefdheid zonder tegenspreken verricht, waarop hy na lang genoeg zyn's Oordeels daar vertoefd te hebben wilde vertrekken, bedankende derhalve gemelde Heer voor zyn vriendelykheid, die hem zeide op eene anderen tyd eens weder te moeten komen. Hy vertrok dan zonder slagen, waar over hy zeer verwondert was, en wederkeerende verzogt hy de reeden te moogen weten, waarom hy zonder en andere met slaagen scheidde: *om dat ik* antwoorde de Heer, *Meester in myn huis wil blyven, en myn zin moet gedaan worden, en alle myne Gasten hebben nog tegen myn zin aangegaan, wilde ik hebben dat men haar gezondheid drinken zouden. &c. &c. zo dronken zy myne, en gy hebt al gedaan wat ik gewilt hebbe, derhalve vertrekt gy als*

een Gehoorzaame zonder, en zy als Ongehoorzaamen met slaagen.

Dispuet tussen een Advokaat en Doctoer.

Een Advocaat en een Doctoer in de Medicynen twistede met elkanderen, om wie van hen beiden de meeste eere toekwam, de Advocaat wilde beweerden dat hun grooter en hooger Eerre dan den Doctoer behoorden gegeven te worden, en wel om dat hy in de geleerdheid van 's Lands Wetten en Rechten onderwezen waar, welke wetenschap zo Edel was dat zelve de Roomsche Keizer *Justinianus* een voornaam hersteller daar van geweest waar. De Doctoer beweerde in tegendeel dat hy die in de geneeskunde ervaaren was, om derzelver noodzakelykheid, als zynde de bezorgers van 't Menschen gezondheid, een kunst veel noodzakelyker voor het Menschdom, daar en booven dat men veel beter Advocaten dan Doctoren konde misschen; dit verschil konde zy niet vereffenen, derhalven gaven zy hetter beslissinge over aan een aanzienelyk en verstandig Heer, welke ziede: *Wanneer een Misdadiger na de Galge gevoerd word, zoo gaat de Dief altyd voor en de Beul volgt hem, over zulks is het ook redelyk dat myn Heer den Advocaat als den Dief voorgaat, en den Doctoer als de Beul van 's Menschen leeven navolgt.*

De Bedrogen Priester.

Een Soldaat die de dissersie had aangenoomen, was verleege om heo zyn Montuur voor andre Kleederen te verwisselen, komt by een Smous om een Pak, het geen hem pasten en smeerde zyn schoenen met Haazen vet, en zet het op een loopen, dog geen middel ziende om levensmiddelen te bekomen, vond na hy het tweede bedrog volbragt had, goed een derden te onderstaan, vraagd een Priester om absolutie mits hy *een behoorelyke biegt zoude doen om zyn geweeten te suyveren*, de Priester stond het hem toe, en na eenige stukken opgebiegt te hebben gaf hy de Offer Penning die de Priester in de Offerkist stak, den Soldaat zei *Ach waar ik nu zo wel van die zonden gesuyvert die ik verborgen hou, als wel van den geenen die ik heb geopenbaart, wel vroeg den Priester zyn 'er dan nog meer die gy niet geopenbaard hebt, zo ontlast uw nu 't nog tyd is. Myn Heer* antwoorden den Soldaat *Ja, zonden die zo groot zyn dat ik dezelve niet durf ontdekken, zo zult gy zei de Priester met dezelve ter hellen vaaren. Og zeide hy, ik heb myn lieve Ouders vermoord, zonder dat zy my beleedigt hebben, en zonder dat ik voorneemens ben geweest my met haar middelen te verriyken?* Wel vroeg den Pries-

ter hoe zyt gy daar dan toe gekoomen, alleen door buiyen die my als in een Dolheid overkomen, en dan kan ik geen Mensch die in myn beryk is in 't leven laten, met roept hy myn Heer, de Buiyen die komen myn over, de Buiyen, de Priester vlugten uit de Biegt Stoel, liet de Soldaat in zyn woeden, die de Offerkist zo wel vergalden dat het Ingewand van dezelve ontruymt was, en ging met de Buiyen zyn sweegs.

Het is den Boer niet wyst te maaken
 Hoe dat zomtyds wel een Soldaat,
 Van wynig Geld nog ruim bestaat,
 En vrolyk aan de kost kan raaken.

Een Juffrouw voor een Jonkheer Geinclineert.

Een Juffrouw welke voor een jong Heer Geinclineert waar, die om zyn beroep te bevorderen na Naarden zig ter woon begaf; deze Damen zeide: *gaat zo een jong Heer te Naarden in de Naarheid wonen?* waarop hy haar dit vers Extempore toevoegde.

Ligt Naarden wel de Naam, en daat te zaamen draagt,
 Maar 't strekt een Zinnebeeld voor meenig jonge Maagt,
 Die hoe ook Gefrontiert, zelv' nooit die eer' genieten,
 Als dat een Minnaar koomt om brets op haar te schieten.

Wat dunkt uw hebbe ik 't Recht, of is 't verkeert geuyt,
Gy Roept regt *Naarheid!* want hoe komt gy nog de Bruid.

De Leugenaar met een Leugen beloont.

Een Hooduitscher verhaalde als hy in een gezelschap was, dat hy in een land geweest waar, daar hy een witte Kool gezien had, die zo groot waar dat 'er wel hondert Mannen onder de Blaaderen zich voor de Schaduwe en hitte der Zonne konden verbergen, *dat moet al een groote Kool geweest zyn*, antwoorde een uit het gezelschap, *maar Ik zeide hy verder heb eens een Keetel zien maaken daar hondert Meesters met haar Knegts aan werkte, en de hamerslaagen die men aan het een einde deed, konde men aan het andre einde niet hooren. Deze Keetel wierd met Kranen, (zo als men hier de Maste meede in de Scheepen zet) en met domme krachten op een Treef gezet, en als 'er in de Winter aan het einde onder gestookt wierd zo kookte daar het waater, en aan de andre zeyde was het bevroozen eer het vuur aan was. Hoe kan dat mogelyk zyn* vraagde de eerste Leugenaar? *En tot wat einde zoude men een zulken grooten Keetel laten maaken en gebruiken. Zonder twyffel* antwoorde de laaste; *is die Ketel gemaakt om die groote Kool doe gy gezien hebt daar in te kooken.*

De Onnozele Moff.

Een Buytenlander die te Warmond van zyn Heer sestien duyzent guldens gestoolen had, wierd over de Criemen geaprendeerd, en ter dood verweezen, wanneer hem nu den Predikant vraagde: *of hy nog iets te zeggen of te Pretendeeren had*, antwoordde hy: *Och Ja ter Lieber Her, ich wol dat ick t'hoes was.*

De Waard betaald voor zyn Gasten.

Vier lichtmisschen meer met honger en dorst dan met Geld beladen, zaagen een Waard en zyn Vrouwe ter Kerken gaan, die voor wynig dagen eerst een nieuwe Jonge hadde gekregen, en dus nog zeer onnozel; waarop zy beslooten een aanslag te waagen, met in de Herberg te gaan en braaf te eeten en te drinken, dat zy ingekomen zynde eiste en overvloedig bekwamen, zy dan aten en dronken Smaakelyk en wel van 't best dat 'er was, haar genoeggen hebbende en het tyd wierd om te vertrekken, voor den Waard en Vrouwe weder 't huis kwam, Riepen zy de Jonge, vraagde hem wat 'er verteert was, de Jonge zeide zo veel (Namelyk: als het was) waarop een van de vier aanstonds in zyn zak taste en hield hem om hy wilde betaalen, 't welk door een van

de drie andre belet wierd, zeggende: *hoe wat wilt gy doen?* gy zult geen van driën van daag een stuyver betaalen, (het was hun meening ook niet) waarop de derde als kwaadschynende tegen de Jonge zeide: ik verbieden u van die Heeren een duyt te ontfangen, de vierde ging in een hoek, en hield zig of hy het geld voor het gelag afpaste, dat door een andre wederom wierd belet. De Jonge stond verslaagen en wist niet tot wie hy zig keeren, of wie hy gehoorzaamen zoude, vermits de beleefdheid van den een om voor den anderen, (zo 't scheen) te willen betaalen, van de een grooter dan van de andre was; maar een van de vier Gasten zeide myne Heeren, laat ons vermits wy alle wille betaalen, zien wie volgens het lot moet betaalen, en dat op deze wyze, de Jonge zulle wy blin-doeken, en de eerste die hy van ons vieren krygt zal betaalen; dat is goed gevonden zeide een andre, men bond een Zervet voer de oogen van de Jonge, draayde hem drie à viermaal rond in de Kaamer en lieten hem doen zoeken, terwyl den eene voor en de andre na de Kamer; ja zelve het Huis (zonder te betaalen uitgingen). De Jonge die al zegt zeide *gy houd u wel stil, ik hoor of verneem niemand*; de Waard die terwyl de Jonge zegt t'huis kwam, trad in de Kaamer, en wierd door de Jonge gevat, die daar op overluid uitroep: *gy*

zult het gelag betaalen, dat hy na dat de Jonge de klucht verhaald had maar al te waar bevond.

De droomende Boer.

Tre by hier is de Man
Die wondre dinge kan,
Ik ben een Boer uit Waterland,
Nooid zo gevonden in de Krand,
Dat 's raar, dat 's raar, let op de Tovenaar.

Ik maak my zelf zo groot,
Dat 'k aan de Sterren stoot,
Dan maak ik my weer als een Muys
Of kleinder als een Vlooi of Luys,
Dat 's raar, dat 's raar, let op de Tovenaar.

'k Kan zonder Voeten gaan,
En zonder handen slaan,
'k Zie zonder Oogen ongemeen,
En tap wel Melk uit eene Steen,
Dat 's raar, dat 's raar, let op de Tovenaar.

Ik maak my oud en jong,
Ik spreek ook zonder tong,
'k Sny met een Mes van houd of been
Door Lood, door Yzer, Staal en Steen,
Dat 's raar, dat 's raar, let op de Tovenaar.

'k Rei op een doode Hond
Eens 's Jaars de Wereld rond,
Ik vlieg gelyk een Oyevaar,
Van 't eene Landschap na het aêr,
Dat 's raar, dat 's raar, let op de Tovenaar.

Van Pot-Aard maak ik Glas,
 Van Kaars-Smeer spin ik Vlas,
 Van Vlas weef ik weer Porcelyn,
 Van Water maak ik spaanse Wyn,
 Dat 's raar, dat 's raar, let op de Toveraar.

'k Maak van een franse Raap
 De grootste en mooiste Aap,
 Van graauw Papier maak ik zeer kloek
 Het allerfynste Neteldoek,
 Dat 's raar, dat 's raar, let op de Toveraar.

'k Maak van een Varkens blaas
 Niet als Komyne Kaas,
 Ik giet ook uit een Duive Ey
 Wel honderd ming'len Reyst en Bry,
 Dat 's raar, dat 's raar, let op de Toveraar.

'k Maak van een Water-Slak,
 De beste Krul Tobak,
 En van de kleinste Mier een Leeuw,
 En doe hem gieren als een Spreeuw,
 Dat 's raar, dat 's raar, let op de Toveraar.

'k Maak van een Swavelstok
 Het grootste Hoender Hok,
 En van de Pooten van een Kraan
 Krek twaalf Hennen, en één Haan,
 Dat 's raar, dat 's raar, let op de Toveraar.

'k Schel van een Zuyker Peer
 Het zagte Zemeleer,
 'k Maak van een Notedop een Hoed,
 Nog grooter als hy wezen moet,
 Dat 's raar, dat 's raar, let op de Toveraar.

'k Smeê van een Vosse Staart
 Het beste Oorlogs Swaard,
 En van het kopje van een Speld,
 Maak ik beget een groot stuk Geld,
 Dat 's raar, dat 's raar, let op de Toveraar.

ô 'k Maak van Mostard-Zaat
 Veel Krabben en Garnaat,
 En 't geen ik wel vergeten zou,
 Ik maak een Vryster tot een Vrouw,
 Dat 's raar, dat 's raar, let op de Toveraar.

'k Rey met myn Boere Kar
 Een heel Kasteel om var,
 Myn Paard is gauwer als een Slak,
 Niet op den duur, maar voor een rak,
 Dat 's raar, dat 's raar, let op de Toveraar.

Ik smyt een Molen-Steen,
 Door Lucht en Wolken heen,
 Ik draag de grootste Oliphant,
 Als waar 't een Vlieg maar op myn hand,
 Dat 's raar, dat 's raar, let op de Toveraar.

Ik tap uit eene blauwe Druyf
 De beste Spaanse Snuyf,
 Ik weet heel krek myn linker Schoen
 Wel aan myn rechter Voet te doen,
 Dat 's raar, dat 's raar, let op de Toveraar.

'k Maak van een kleine Piek
 De grooste Moolen wiek,
 En van één Telhoud weer een Zaag,
 En van een Bef de mooste Kraag,
 Dat 's raar, dat 's raar, let op de Toveraar.

'k Speel op de Lier of Fluyt,
 Dat men het zoed geluid
 Van Amsterdam in Spanjen hoord,
 'k Maak van myn haar wel Trommel-Koord,
 Dat 's raar, dat 's raar, let op de Toveraar.

'k Spreek allerhande Taal
 Gelyk een Luyker Waal,
 Als Jis, Bonsjour en Servis Heer,
 Doch weet, ik kan nog wel vry meer,
 Dat 's raar, dat 's raar, let op de Toveraar.

'k Schaaf nooit geen eiken Houd
 Of 't werd zoo datelyk Goud,
 Al schoon ik maar een Buffel draag,
 Gestoolen door my in den Haag,
 Dat 's raar, dat 's raar, myn naam is Toveraar.

Of anders Krelis Bont,
 'k Tap leugens by de Pond,
 Ik ben de Broeder van myn Broer,
 Een gekke Karndemelks Boer,
 Dat 's raar, dat 's raar, nogtans een Toveraar.

Aardig vertrek der Dienstboden.

Een Heer welke één Knecht en twee Meiden in zyn dienst had, bemerkte dat de vryheid tusschen hen lieden zeer groot was, en om dit te weeten stont hy op een avont weder uyt zyn Bed op, alzo

hy vertrouwde dat zy alle te ruste lagen, gaat sagtelyk haar beluysteren, komende zoo verre dat hy haar konde verstaan, merkte hy, dat de Knecht tusschen de twee Meiden te Bedde lag, welke zeide: *nu leg ik eveneens als Loth tusschen zyne twee Dochters*, de Heer dit gehoord hebbende, gaat weeder by zyn Vrouw te Bedde, en verhaalt haar wat hy gehoord had, stont des 's morgens vroeg op, roept tot den Knecht, *Loth, Loth, waar blyft gy*, de Knecht komt af, voorts zeide hy *waar zyn beide uwe Dochters*. Die afgekoomen zynde, met gemelde Loth hun Geld en Paspoort kregen, en moeste met deeze woorden weg: *trekt uyt Sodoma*.

Yzer Smits werk beter, dan dat van een Zilver Smit.

Op een tyd dat twee jonge Heeren met andere stonden te praten, passeerde en groete hen een meer dan gemeene lelyke Damen, waarop de eene Heer aan de andere vraagde: *wat is dat voor een Juffrouwe. Het is de Dochter* antwoorde den anderen *van die reike Zilver Smit op de Markt. Is dat een Dochter van een Zilver Smit*, voer de Vraager daar op uit: *ik ken een Yzer Smit die ze veel beter maakt*.

De hongerige Dochter.

Een Bakkers Dochter kwam haar nood een ander klaagen,
 Die schoon zy zat by 't Brood nog hongerde alle daagen,
 Klaagd gy vraagde de andere nog? wat 's hier de oorzaak van?
 Och zeide ze ik heb zoo'n lust na 't Vleesch van eene Man.
 Ik heb het eens geproefd, maar 't zal my niet vergeten
 Zei de andre, 'k gun 't u wel, 's lust my niet maêr te eeten,
 't Heugd my nog, Kind myn lyf wierd me overal zoo rond,
 Maar 'k losten 't Pak daar na, en wierd toen weêr gezond.

De Boer de Hond zyn Vaar.

Een Boer welke met zyn Zoon in een Koffiehuis kwam om de drank eens te proeven die daar geschonken wierd. Hoorde dat terwyl hy daar zat aan zeker Heer met een Hond by zig gevraagd wierd: *is die Hond uw Heer?* *Neen* antwoorde de andere *ik ben de Hond zyn Heer*, de Boer vond dit zoo raar dat hy tot zyn Zoon zeide: *Keesje vraag my ook eens*, de Boer die meede een Hond by zig had, wierd door zyn Keesje dit gevraagd: *is*

die Hond jou Vaar. Neen zeide den Boer, ik ben de Hond zyn Vaar.

Verkeerd antwoord van een Dooven.

Op de Amstelveensche weg woonde onlangs een Boer, die (schoon hy zeer doof was) nochtans niet wilde weetend dat hy harthoorende waar. Deze Boer begon als hy een Pazagier van verre zag aankomen te besluiten dat die Man zoude vrage *Huisman wat maakt gy?* en dagt hy dan zal ik zeggen *een Byl Steeltje*, dan zal de Reiziger zeggen *het is te lang*, en ik zal antwoorde *tot het Quasje toe*, dan zal hy vraagen *naar den weg van Amstelveen*, en ik zal zeggen *recht uit*. Als nu den Reiziger by den Boer gekoomen was, zo vraagde die, *Huisman is dit de weg naar Amstelveen? Een Byl Steeltje* antwoorde den Boer, de Reiziger dagt dat de Boer met hem gekte, en zeide in toorn ontsteeken, *ik wou dat de Steel in jou Gat stak, tot aan het Quasje toe* zei de Boer. *Loop voor den Duyvel* zeide de Reiziger, waar op den Boer antwoorde *al recht uit*.

Stilswygende overtuiging.

Zeker Heer, die schoon zyn Vrouwe niet lelyk, maar in tegendeel beminnelyk waar, liep nu en dan wel eens om een Snoepreisje by een Groenvrouwe,

woonende in een krot van een Kelder, na welke Kelder Huisraad en Bed mede gestoffeerd waar. Zyn Vrouwe die zulks kwam te verneemen, besloot van de waarheid bevindelyke overtuiging te zoeken, derhalve ging zy op een avond als haar gezegt wierd dat hy 'er ingegaan waar, als een Bedelares op de Drempel naast de Kelder-Trap zitten, en bad hem om een Aalmoes doen hy daar uitkwam, die hy haar ook gaf; waarop zy na hy weg gegaan waar, in de Kelder ging om een Biete of twee te koopen, en keek het Boeltje aandachtig rond, en vond het zeer sober, waarop zy heen gaande de andre morgen als haar Man uit was, een Sleeper met Sleede en Paard liet koomen, en gaf die een Bed, Kussens en Stoelen uit haar huishouding op de Sleede, en zeide: *gy moet dit goed brengen by een Groenvrouw, daar woonagtig, en zeggen dat dit haar prezend gedaan word, zonder te noemen van wie.* De Sleeper die op gedane belofte met het goed weg reed, kwam aan de Kelder en zeide: *hier heb ik eenig goed voor u,* waar op de Groenvrouw zeide *dat moet ik niet hebbe.* Ja antwoorde de Sleeper *gy moet wel, het word u prezend gezonden.* Zy die haar ten uiterste verwonderde, nam het in dank aan, gebruikte het als haar eige, denkende myn Heer zal my dit zenden. Maar myn Heer eindelyk eens wederkomende, wierd voor hy het eens zag (dat

dit alles zyn eigen waar) door de Vrouwe om de hals gevat, en met duizend kussen en dankbetuigingen voor het gezondene bedankt, hy die zeide *niets gezonden te hebben*, was egter over de verandering verwondert en bekeek de Stoelen, die hy bevond dat uit zyn Huis moesten gekoomen zyn, het Bed kende hy ook voor zyn eigen, waarop hy dus uitvoer: *hoe zyt gy aan dit goed gekoomen? het is my prezend gedaan* antwoorde de Vrouwe. *Wel van wie* vraagde hy verder (met een knagend geweeten), *dat is my onbekend* antwoorde zy weder. Hy die zeer schielyk buiten haar verwachten weg gong, kwam t' huis, daar hy zeer weinig sprak. Waarop zyn Huisvrouw vraagde: *Kind hoe zyt gy zoo stil, wat is u wedervaaren*. *Niets* antwoorde hy, *wel ik ben niet gewoon dat gy zoo stil zyt, daar is zekerlyk iets dat u ontrust* vervolgde zy. Waarop hy de Knecht uit de Kaamer liet gaan en zeide: *Gy myne Ega, hebt my door stomme bewyzen overtuigd van myne Zonden en ontrouwe jegens u, en dit maakt my verslagen. Door welke stomme bewyzen* vraagde zy, *door die Stoelen en het Bed aan die Groenvrouwe prezend gedaan*. *Wel Kind* antwoorde zy, *gy waard my te lief, dan dat ik zien zoude dat gy u op Stroo en Planken behielp, by iemand die gy iets mededeelde dat het waardigste van een Mensch is*. *Ik zal* zeide hy: *my wachten, indien gy met my*

in vriendschap en liefde gelieft te leven, nooit weder by haar te koomen; op de nakominge van die belofte antwoorde de Vrouwe, ben ik daar toe bereid, maar zo ik ontdekken dat gy u beloften wederom breekt, zo zal ik voor altyd een scheidinge maken, Neen zeide hy, en na haar om den hals gevat en gekust te hebben, verbonden zy zig op nieuw in getrouwheid, en leefde vergenoegt in liefde de overige tyd haares levens.

Vergenoeging.

Laat vry Achilles op zyn schoone Wapens roemen,
 Dat Alexander pogge op zyne Krygs-Tropheên,
 Dat Agamemnon swaay de Schepter van Meceen,
 Dat Flora zig vermaak in uitgekipte Bloemen.

Laat Cerus bezig zyn de Perzen te overheeren,
 Dat Craezus zig verheug in Zilver en in Goudt,
 Dat gansch Egipte thans zyn Peramides bout,
 Dat vry Augustus waant, de Werelt te regeeren.

Laat Menelaus nu om Helena, Troje slopen,
 Dat Irus zig vernoeg' in zyn Rampzaligheên,
 Dat Nero zig verheug' in 't moorden van 't gemeen,
 Dat Claudius na Strant om Schelpen vry ga lopen.

'k Laat Mars zyn Wapens en 't gebieden aan de Vorsten,
 Dat Moort Tuyg past niet by een schoone Veld Godin,
 Die me ook door haar Gezigt, betovert heeft tot min,
 Zo dat ik sugtent moet, na wederliefde dorsten.

Laat vry de silvre Vegt op blanke Swane boogen,
 Myn fiere Amstel Swaan, verdooft haar heldre glansch.
 Die schynt voor my gedaalt uit 's Hemels hogen transch,
 Die is al myn vermaak, de Wellust myner Oogen.

S....

De onnozele Boer.

Een Boerinne die zig door het vallen van een Waagen bezeerd had, verzogt haar Man of hy met haar Waater wel by een Doctoer wilde gaan. *Ja* zeide de

Boer, en deed zyn Vrouws Waater in een Kannetje, en ging daar mede naar de Stad. Maar onderweeg raakte hy in een Herberg daar eenige Spotters hem vraagde wat hy in dat Kannetje had, *myn Vrouws Waater* antwoorde hy, en vraagde verder *waar woond hier een goed Doctoer die ik dat kan laate zien*. Een van die Spotters wees hem een goed Doctoer aan, waar op een ander daar meede by zittende hem een andere wees, die hy zeide veel beeter te zyn, de Boer wist daar op niet wie te kiezen, derhalve zeide een derde als ik in u plaats waar, ik zoude het Water in tweeën verdeelen, en de eerste de eene Helft en de twede de andre Helft laate zien, en vraagen of hy wel konde zien *of u Vrouw van een Karre of van een Waagen gevallen waar*, dat dagt de Boer dat goed waar, kopt derhalven nog een Kannetje, en goot in het zelve de helft uit het andere daar in, liet het den eerste Doctoer zien en vroeg niet na de kwaal, maar zeide tegens de Doctoer, *zegt my nu eens of myn Vrouwe van een Waagen of van een Karre gevallen is*. De Doctoer de onnozele domheid van de Boer merkende, besloot daar na te raade, en zeide *zy is van een Karre gevallen; dat is verkeerd* zei de Boer, *zy is juist van een Waagen gevallen*. De Doctoer die hem inmiddels bedagt, zeide: *maar hoe is hier zo weinig Waater, is 'er niet meer geweest? Ja ant-*

woordede Boer, *het is maar de Helft. Hier aan mankeerd het* zeide de Doctor, *want terwyl het maar de helft van het Water is, zoo kon ik ook niet meer als twee Wielen vinden, gelyk de Karren hebben, en de andere twee zullen in de andere helft van het Waater te vinden zyn, 't welk dan een Waa-gen t' zaamen maakt: dat is goed* Doctor antwoorde de Boer, *gy hebt het geraaden.* Betaalde hem en gong vergenoegt weer weg. De tweede Doctor laat hy de andere helft van het Waater zien, en vraagde insgelyks of zyn Vrouwe van een Karre of Waagen gevallen waar. Deze zeide meede als de eerste *van een Karre.* Neen antwoorde de Boer, *zy is van een Waagen gevallen, maar u kunst verstaat gy Fix, want daar hebt gy maar de helft van het Waater, en dus kunt gy niet meer als twee Wielen daar in zien, en de twee andere Wielen zyn door een andre Doctor, in deze helft (weizende hem het Kanneltje) al gevonden, en dat maakt zaamen een Waagen.* Gong daar op vergenoegd naar huis, denkende dat zyn Vrouwe nu al genezen waar.

De bedroogen Erfgenaam.

Een Boer maakte volgens Testament aan zyn Pastoor zoo veel geld als zyn beste Koe moge gelden, wanneer nu den Boer overleeden was, kwam den Pastoor om zyn Erfnis; de Vrouw die hem tel-

kens uitstelde, moest egter eindelyke betaalen hoe zeer zy het zelve noodig had, zy beloofde dan den Pastoor om de Koe op de volgende Markt dag te verkoopen. Gelyk zy wanneer die dag gekoomen waar met de Koe, maar teffens mt haar Kat te Markt gong. Wanneer nu imand na de Koe vraagde, zo zeide zy die niet te willen verkoopen, of zy moesten de Kat daar by neemen, waarop een vraagde: *Wel hoe veel eist gy dan voor de Kat, hondert Gulden* antwoorden zy, *en de Koe geef ik voor één Ryksdaalder.* Viat zeide de Vraagder, *de Kat en Koe is verkocht.* Zy t' huys koomende, zond de Pastoor één Ryksdaalder, die gants te onvreesde haar voor het Recht daagde, maar de Rechters om de behoefte der Vrouw de streek voorby ziende, weezen den Pastoor van de hand, die met zyn Ryksdaalder te vrede moest zyn.

De alle uren Kramende Vrouw.

Een Poeët vraagde onder het Scheermets zittende aan den Barbier, *hoe vaart u Vrouw,* den Barbier antwoorde: *zy moet alle Uuren in de Kraam,* waarop den Dichter hem dit vers toevoegde:

Princesse, Astroef baarde als ons de Boeken toonen,
ô Wonder! op één tyd, *met tal van twaalf Zoonen.*

En Duitslands Keizerin, Gravinne Margariet,
 Die teelde Kinderen zeer talryk in 't verschiet,
Drie hondert sestig, daar natuur voor stond verslaagen.
 Maar welk een vreemd Toneel ontsluit me in onze daagen?
 Want ziet een Schraapers Vrouw zo ons vermeld de Faam,
Moet alle Uuren zoo haar Man zeid *in de Kraam*.

Vreemde devotie.

Een Vrouwe van weinig verstand, maar in aanzien gekoomen zynde door het Huwelyke aan een Heer die een groot ampt bekleeden. Deze Damen, wanneer zy op zekere dag zeer devoot in de Kerk knielende, haar Getyde-Boekje, (waar in zy dagt dat niet anders dan Gebeden stonden) opende, en begon op het eerste blaadje daar de Previlegie op gedrukt stond, na zy alvorens een Kruis &c. gemaakt had te leezen: *word toegestaan van D.W.S. omme alleen te moogen drukken; doen drukken en verkoopen, gedurende den tyd van ..... het Boekje, genaamd Geteide van onze lieve Vrouw &c.* Vervolgens het blaadje omkerende, en aan de Almanach gekoomen zynde, begon zy verder: *January heeft een en-dertig dagen,*

volle Maan, Maandag den eerste, 's avonds ten zeeven uuren vyf en-twintig minuten.
 Wanneer zy een Heilige dag met roode Letters gedrukt las, dagt zy dat dat
 Feest-Gezangen waren, en zong daar dan op tot Slot *ora pro nobis*, en gong zo in
 verbeelding van groote devotie verricht te hebbe naar huis.

't Welgepast antwoord.

Een oud Man verzogt op een Bruiloft een jonge maar tevens dertele Damen, of zy
 met hem geliefde te danzen, zy, die liever een jonge dertele Knaap gehad zoude wille
 hebben, kon het hem egter niet wel weigeren, derhalven stond zy het hem toe met
 byvoeging van deze woorden: *wanneer men geen Katten heeft, moet men zig op de*
Muizen Jagt met Uilen behelpen. Dat is waar antwoorde haar de Oude: *zo moet men*
als 'er geen eerlyke Dochters zyn, dikwils met Hoeren aanzien.

De Hitte van het Vagevuur beweezen.

Een Dorp Paap veel van de kracht van het Vagevuur tot schrik van zyne Leeken
 uitgebazuind hebbende, wierd na 't eindigen door eene van zyn Toehoorders gevraagd,
Heer Pater is het Vuur al heet? Ja zeide de Pater, *het is zo heet als het Helsche vuur.*
Het moet gewisselyk heet we-

zen vervolgde den andere, *terwyl het alle de Klooster Patten doet rooken en gaar maakt.*

De Maagdom ontnomen door Stokslaagen.

Eene eenvoudige en onnozele, doch tevens schoone jonge Dochter, hoorde door twee jonge Kwanten, als zy haar op de Straat voorby gingen zeggen: *dat is een allerliefst Meisje, maar zy zoude nog veel schoonder zyn indien men haar Maagdom eens mogt neemen.* Zy die niet wist wat zulks te zeggen was, zeide zo drae zy t' huis gekoomen waar: *Vader lief ik heb hooren zeggen dat ik een mooi Meisje ben, maar ik nog veel schoonder zoude zyn als ik myn Maagdom kwyt was. Wil je wel zo goed weezen om my die te ontnemen.* De Vader die over zulke taal versted stond, en wel dagt dat het meer uit onnozelheid dan uit een lichte aard voortkwam, zeide *koom aan Dochter, ik zal u op u verzoek uwen Maagdom dan eens gaan ontnemen,* kreeg daar op een Rotting om haar zulke malle verzoeken te verleeren, en klopten 'er zo helder op met een geroep van *vertrek Maagdom, vertrek Maagdom,* dat zy hoe gaarn zy nog schoonder waar geweest, egter voelende hoe smertelyk dat nemen van den Maagdom viel. Uitriep: *Ach Vader! Ach Vader! schei uit, laat my myn Maagdom maar behouden, ik wil liever te minder mooi zyn, dan zo smertelyk die te*

*verliezen. De Vader hield toen op, en zy verzogt nooit weer om haar Maagdom kwyd te wezen. Eenige tyd daar na wierd zy van een Jongman ten Huwlyk gepretendeerd, dat de Vader toestond en hem zyn Dochter gaf, getrouwd zynde en de Bruiloft gevierd wordende, zoo zoude de Bruid en Bruidegom naar Bed gaan. Wanneer zy beide in de Slaapkamer gekoomen waaren, zo vraagde de Bruid *wat wild gy nu doen, by u slaapen en u van u Maagdom berooven* antwoorde de Bruidegom. *Neen, Neen* hernam zy, *daar bedank ik u hartelyk voor, ik zal daar wel wagt voor houden, schoon ik wel gehoord heb dat ik daar nog veel mooier door zou worden, zo heeft my 't gevoel toen myn Vader laast myne Maagdom wilde neemen, my als een Spelletje dat my gants niet behaagd doen rezolveeren om die voor altoos liever te houden en hondert maal lelyker te blyven.* De Bruidegom door zulk een taal niet weinig verslaagen, gaat na de Vader, klaagd en zeide: *geeft gy my een Dochter ten Huwlyk die gy zelfs misbruikt hebt. Foei wat schrikkelyke daad hebt gy gedaan! myn Huis en reizen te bergen, gy moogt u Dochter houden, ik begeer ze niet.* De Vader die zig in 't allerminst hier over niet verzetten of verwonderde, verhaalde den Bruidegom het geval zo als 't gebeurd was, die daar niet weinig over lachten en zig te vrede hield, met wederom by zyn Bruid te koomen,*

en haar eenvoudig naar zyn genoeg hielp, waar over zy niet minder als hy te vreden was.

Het begeerde uitgekeerd.

Een Wisselaar te Napels van een devoot Leeven, had eenige tyd voor zyn Dood al zyn goed dat op hondert duizend Ducaten geschat wierd tot geld gemaakt, en stelde by Testamente zeker Klooster als Erfgenamen, onder voorwaarde dat de Geestelyke daar voor zyn eenige Zoon in hun Gezelschap als nieuweling zoude ontfangen. En hem zo hy by meerder Jarigheid geen genoeg vond in het Geestelyke kleed, dat zy hem dan *zo veel als ZY begeerde moesten geven*: om een eerlyk heenkoomen in de Wereld te zoeken. Deze Vader stierf, de Geestelyke namen de hondert duizend Ducaten tot zig, en trokken de Zoon die nog niet wist wat het beduiden, het nieuwelings Kleed aan, en wilde hem na hy eenige Jaaren ouder was het Geestelyke Leeven volkoomen doen aaneemen, dat hy, als toen geen zin daar in hebbende van de hand wees, en zeide *geen Kap te willen draagen*. Waar op gemelde Klooster Broeders hem des Vaders Testament toonden, waar in hy tot zyn leetwezen zag dat al zyn Middelen aan 't Klooster gemaakt waaren, en dat het in hun macht stond aan hem zo

veel *als ZY begeerden*, te geven. Deze zaak kon hem egter niet in het Klooster houden, maar rezolveerde om met een afschrift van het Testament by een politieke en vindingryke Rechtsgeleerde te gaan, om te hooren wat die daar van zeide, daar gekomen zynde, las die het Testament, en na het nog eenmaal over gelezen te hebben, bleef die op deze woorden staan: *Dat zy hem zo veel als ZY begeerden, zouden geven.* Ik weet raad antwoorde de Rechtsgeleerde om u aan u Vaders goed te helpen, als gy 'er 't myne rykelyk van wl geven. *Lecidor* (zo was de naam van des Wisselaars Zoon) die beloofde hem zo veel dat hy wel te vrede was. *Gae* zeide de Rechtsgeleerde *met wettelyke Getuigen by deeze Geestelyke, en vraag wat zy u toeleggen.* *Licidor* vertrekt, en kwam met wettige Getuigen by deze Geestelyke, en vraagde *wat zy hem toeleiden.* De Broeders over deze vraag vergaderende, zeide *Jongeling het staat in onze macht, u zo weinig als het ons belieft te geven, dit is ook een Gods huis daar men zo vry, en ook zo veel niet als van zyn eigen, van weg kan geven, derhalven willen wy om om geen Vrekken te zyn, en om aan u Vaders verzoek van mildadig te wezen te voldoen, u tien duizend Ducaten van u Vaders goed toeleggen.* *Lucidor* deed dit wettig opschryven en met Getuigen bevestigen, en kwam met dit Getuig-Schrift weder by

de Rechtsgeleerde, die in *Lucidor's* naam deze Geestelyke voor den Landvoogd van Napels dagvaarden, gekoomen zynde, eiste hy van die Geestelyke t' negen tig duizend ducaten voor *Lucidor*. De Geestelyke dit vreemd voorkomende, vraagde waar uit dit sproot, waarop zy van den Rechtsgeleerde tot antwoord kreegen, dat zy aan *Lucidor* tien duizend Ducaten toelagen, en dat ZY de overige t' negentig duizend voor hen of het Klooster begeerden, het welke het genen was dat ZY *Lucidor* uit moest keeren, dewyl naar uitwyzing van 's Vaders Testament, *zy zo veel als ZY begeerden den Zoon zoude geven*. De Geestelyke bragten alles wat zy konde tot verweringe by, maar de Landvoogd van Napels de zaak wel overwogen hebbende, vonnisde de Geestelyke met de uitkering van gemelde Capitaal, als een toewyzing van 's Vaders goed aan den Zoon gedaan.

Op een Roemer Kruyder Wyn.

Had zelv' op Jupiter de Liefde zulk vermoogen
 Dat hy zig in gedaante als eenen Koek-koek schiep,
 En door dat vals bedrog Vrouw Juno zelf besliep,
 Om dat hy was gekwest door haar betoovrende ogen.

Wat wonder dat z' in my zoo'n groote drift verwekte,
Zo haast ik uw maar zag, volmaakt geschapen Beelt,
En dat ik 't zoet ontving waarmeê g' uw Minnaars streelt,
Gy die zo veele vaak tot vreugd en wellust strekte.

Welk een volmaakt gezicht, wat lieffelyker kleuren
Vertoont g' in uw gelaat! spyt al het schoonste Schoon,
Naar waarde steeds bemint van menschen en van Goôn,
Wie zou om uw genot zyn welvaart niet verbeuren?
Uw deugd met regt geroemt van daar de Zon' zyn stralen
Trekt uit Auroraa's schoot, tot aan de Westerlust,
Deez' loff die gy verwierf zal nooit zyn uitgeblust,
Zo lang het Zonnelyk zal op der Aarde daalen

Van 't norske Noords Gebergt, tot aan het soele Zuiden,
Vont men uw weêrga nooit? vraagt iemant wie het was
Die my zo haad bekoort, *het was een mingiens Glas,*
Gevult met Rynse Wyn, en vers geplukte Kruyden.

Door voorzorg bedroogen.

Een voornaam Heer op zyn Vrouws Kammenier verliefd zynde, bedagt en stelde alle Middelen in het werk om haar genegenheid &c. te winnen, maar te vergeefs. Als zy nu door hem wederom was aangezogd geweest, en zy hem van de hand gewezen had, klaagde zy het binne koomende aan haar Meesteresse, en verzogt met een te mooge vertrekken. Deze Mevrouw verwonderd en ontroerd zynde over het voorverhaalde, zeide: *Neen gy zult niet vertrekken, maar zult my te hulp zyn om u voor diergelyken overlast te bevryden, zo myn Man u wederom aandoet, zoo bestelt een plaats daar gy hem opwagten zult, by den Avond, op zoo een Uur, en dan zal ik in uw Kleederen, en als of gy het was hem opwagten.* Dit geaccordeerd zynde scheidde zy. Myn Heer weinig tyd daar na de Kammenier wederom aanzoek doende, kreeg tot antwoord: *Myn Heer gy maakt door uwe aanhoudendheid dat ik niet langer weigeren kan, derhalven gelieft UEd. Van Avond tegen zeven Uuren by my daar agter in de Thuyn te koomen, ik zal niet mankeeren my daar te laate vinden. Ja Marrie, ik zal daar voorzeker koomen,* zeide myn Heer. Mevrouw kleeden haar dan in des Kammeniers gewaat, om op de gestelde tyd daar te zyn. Terwyl myn Heer al voor

die tyd op de besprooken plaats had staan wagten, en overdenkende wat kwaad daar uit zoude kunnen gebooren worden, besloot hy zonder tot de daad te koomen heen te gaan. Na huis gaande, ontmoet hem zyn Tuinman, tegens wien hy zeide: *Loop Jan, onze Marie zal haar Minnaar daar agter in de Thuyn opwagten, zo gy stil by haar gaat dan kunje een plaaziertje hebben voor een anders Rekening.* Jan terwyl myn Heer na huis gaat loopt daar na toe, en vind zo gezegt was, en als hy vertrouwde Marie, en de Mevrouw dagt dat het Myn Heer was. Derhalven gaf de Mevrouw na weinig tegenstand Jan zyn wil, denkende Myn Heer door die weg scherper verwytinge te kunnen toevoegen. Maar Myn Heer t' huis komende, vind Marie in de Keuken zitten, en zeide zeer verbaast: *hoe Marie zyt gy niet in de Thuyn.* Neen zeide Marie, *Mevrouw is in myn plaats gegaan.* Hy zeer vervaart, loopt schielyk na de Thuyn, en roept *Jan, Jan het is Marie niet.* Ja myn Heer antwoorde Jan, *Marie of geen Marie, zy heeft het al weg.*

De geleerde Dief.

Een Paap die een groote zomme gelds by een verzamelt had, bragt het ter bewaaringe in het Sacraments Huisje, daar op schryvende: *de Heiligen rusten in deze*

Plaatzen. Een andere de lucht daar van krygende, brak het op, en nam den Aap weg, en schreef 'er dit volgende onder: *Zy zyn opgestaan, en zyn hier niet meer.*

De onnozele Moffin.

Een Dienstmaagd in Westphalen gebooren, kwam in een der Nederlandse Steeden in een Herberg ter woon. De Vrouw die haar alle morgen heel vroeg opriep, word eens van haar gevraagd, *hoe het kwam dat zy zo vroeg op moest staan, en de Vrouw nog wel drie uren na haar bleef leggen, dat komt* antwoorde de Vrouwe *om dat ik Vrouw en gy Maagd zyt.* Zy verteld dit tegens de Knecht, en zeide *Klaas ik wenschte wel dat ik ook een Vrouw was.* Klaas haar onnozelheid ziende, zeide: *zo gy my volgen wil tot in de Paarden Stal, zo zal ik u tot een Vrouw maaken.* Zy volgd hem, hy maakt haar tot een Vrouw, gedaan hebbende, bedankten zy hem met deeze woorden: *Allerliefste lieve Klaasje, ik bedank u dat gy my met zulk een vreugd tot een Vrouw gemaakt hebt, ik zal het zoo lang myn Oogen open staan niet vergeeten.* 's Morgens riep de Vrouw naar ouder gewoonte *Tryn gy moet opstaan. Ik wil niet* antwoorde zy. *Waarom niet* vraagde de Vrouw. *Wel* antwoorde zy, *ik ben zo wel Vrouw als gy; wie* vraagde de Vrouw ver-

der heeft u dan tot een Vrouw gemaakt, dat antwoorde zy, heeft onze lieve Knecht Klaas gedaan, dank heeft die goeje Man voor zyne dienst.

Het Spek verwisselt in Steenen.

Een Schoenlapper ging door armoede geperst by de Boeren bedelen en Schoenen lappen, wanneer hy nu by een reike Boer, wiens Vrouwe alleen t' huis waar, gekoomen was, zag hy onder het verzoeken van een Aalmoes, een Ketel over het Vuur, daar de Boerin vier Stukjes van het beste Spek in wierp om te kooken, zy zeide tegens hem, *gy moet voor by gaan, ik geef geen Geld aan een Bedelaar.* Wel vervolgde hy, *geef my dan zo een stukje Spek. Wat zoude ik uw geeven* antwoorde zy hem, *gaat heen Landlooper.* Na dit gezegt te hebben gaat de Boerin de Deur uit om na de Koeyen te zien. De Bedelaar niemand ziende, nam met 'er haast vier groote Steenen, en gooid die, na hy het Spek daar uitgenoomen had in de Ketel, en gaat heen, de Boerin ontmoete hem niet verre van haar huis, hy bid haar nogmaals om een Aalmoes, zy weigerd hem wederom. *Wel zeide den Bedelaar, Terwyl gy my niet geeven, wel zo wensch ik dat al u Spek in Steenen moogen veranderen.* *Ja, Ja* antwoorden de Boerin, en

t' huis koomende keek zy in de Keetel, en vond de Steenen. *Ach!* zeide zy in haar zelve vol benaautheid, *die Vloek over myn Spek is waar.* Liep den Bedelaar na, en gaf hem nog een groot stuk Geld toe, met de beloften van hem nooit een beede meer te weigeren.

Gy kund my niet vinden, ik zal u niet zoeken.

Wanneer zekere Bruid en Bruidegom de eerste Nacht met elkander na Bedde waren gegaan, zo wilde den Bruidegom de Trouw zyn volkomen beslag geeven, dat de Bruid in het geheel niet wilde accordeeren, hy die na weinig tegenstand tot zyn begeerten dagt te koomen vond het anders, want de Bruid bleef weigerig en sprong, schoon het in de Winter, by dat hevig koud waar, zo naakt zy waar het Bed uit; de Bruidegom die grille ziende, liet haar in de duisterheid en koude zitten en hy ging slaapen. Na zy nu lang genoeg vol verdriet gezeten had en verkleumd waar van de koude, zo riep zy: *Ik wil wedden dat gy my niet vinden kunt. En ik antwoorde hy, wil wel wedden dat ik u niet zoeken zal.*

Prognosticatie voor het tegenwoordige Jaar.

Gepractiseerd op de twee Globens van Monsr. SIBILLES al-geraaden.

I. Van de gelegenheid des Jaars.

Dit Jaar begint op de eerste dag met helder weder als de Zonne klaar schynd. En komt zo lange na de Schepping dat daar niemand van heugd, der Zonnen-Cirkel zal rond zyn, het Gulde getal zeer verscheiden, doch meest by die de grootste Beurse hebben. De Epacta zal wezen na de dierte of goed koop. De Zondags Letter zal men vinden in een van deeze drie S, o, n. Paasschen zo wel na d' oude als nieuwe Styl, zullen wy hebben eerstdaags na de Vasten. 't Zal goed aderlaten zyn als de Barbier geld van nooden heeft.

II. Van de Teeken en des Hemels, Planeten, Eclipzen, Wind en Weder.

Die dit Jaar met den Hemel omliep had een groote reize gedaan. Als de Zonne vroeg onder gaat zo zal het lange nachte maaken, en als ze vroeg opstaat lange daagen. Als ze des daags op zyn hoogst is, zo is het goed middagmaal houden,

voor die geene die niet ontbeeten hebben, die veel in de Zon loopt zal licht verbrand raaken. Dit geheele Jaar zullen wy geen nieuwe Maan hebben, maar ons met de oude moeten behelpen. In de Beurze daar geen Geld schynd, zal zig vertoonen een groote Eclipses, by donkere Maan zal het menigmaal zo duister weezen dat men veele dingen by de tast zal moeten doen. Koomen 'er Planeeten zo hebt gy valsche Propheeten, als het regend zal het niet goed zyn nieuwe Kleederen aan te trekken. Die dit Jaar zyn Bed bepist moet niet denken dat het van het vochtige weder koomd. Veele Winden zullen waayen die geen streek op het Compas hebben, die op de Wind van den Almanach wil zeilen, zal dikwils moeten laveeren.

III. *Van de vier Getyden des Jaars.*

Die in het Voor-Jaar meer provisie van geld opdoet als van Bloemen, zal het geheele Jaar kunnen te markt gaan. De Vrouwe die in de Mey swanger worden, zullen altemaal Kinderen draagen. Maagere Koeijen zullen in de Zomer meer Melk geeven als vette Ossen. De Zon zal zo hoog staan dat ze niemand zal kunnen bereiken. In de Herfst zult gy eene generaale afval hebben, verzeld met eene onmenschelyke bloedstorting, als de

Druiven dan wel ryp zyn, zal men goede Most drinken. Nu zullen de Vriezen weder te water koomen. 't Wil by de Winter veel vuurige aspecte geeven, daar zal niet kouder zyn als Ys.

IV. Van allerley staat van Menschen.

De Kinderen die dit Jaar gebooren worden, zullen meer schryen als lachgen, het meesten deel zullen de Neus midden in het aangezigt hebben. Dat veel Wyven niet weeten, zullen zy kunnen swygen. Die agter uyt teerd word hoe langer hoe armer, die weinig wind word zelden ryk. Die 't meeste vernegotieeren zyn de grootste Kooplieden.

V. Van Kryg en Oorlog.

Blaauwe Loode Pillen, zullen veele Krygslieden hard vallen om te purgeeren, de Oorlog zal zo sterk worden, dat veele Soldaten door jaagen en dooden het bloed van de Nagels zal loopen. Die Water in Zakken by 't Leger wil dragen doet verlooren arbeid, die niet gekwest word blyft ongeschonden, die den stryd wind zal triumpheren.

VI. *Van Vruchten en Koopmanschappen.*

Weinig Koorn zal men dit Jaar Maaijen zonder Saaijen, op wel bemeste en bezaaide Akkers zal 't wel staan; zo het groeizaam weder is. 't Zal evenwel op de Veluwe een slegt Gewas geven van Rynse Wynen. Als de Gekken geen Brood eeten, zal het Koorn goed koop wezen. 't Is beter Kaas en Brood te eeten als van honger te sterven. Weinig Geld zal veel Koopmanschap verhinderen Geld te ontfangen zal aangenaamer als 't uitgeven zyn. Het Bier daar de meeste Garst op is, zal 't beste wezen. 't Zal een Mirakel zyn als de Lombart Geld geeft zonder Pand. Die de Winter niet overleefd zal geen Paasch Eyeren eeten, doch niet nu sterft zal het naaste Jaar vry weezen.

Register.

Twee Mismaakten.	Pag. 1
Hy die onder zyn zelve staat is een Zot.	1
De Koning te veel en de Gaskonjer te weinig Kleren.	2
De Boerin liever wat aan de Duivel als aan de Paap belovende.	3
De Koning als een kwaade Betaalder gescholden.	3
Op dezelve.	4
De Koning als zyn Paard.	4
De Knecht die zig houden moest of hy nergens af wist.	5
De jongste Schepens wyzen het vonnis.	6
Een die zig zelf voor Basterd verklaard.	7
De Dood door een gering onderscheid gemeid.	8
De Bedrieger bedroogen.	8
Het Huwelyk door Testament maaken voltrokken.	9
Drie wenschen zonder Profyt.	12
Aardig antwoord.	12
Liefde en niet het verstand.	13
Den Biechtklappende Paap.	14
Ambrozius op het Kakhuis geplaast.	15
Een Waarzegger by geluk.	15
Belofte van een Dief.	22
De Vrouw voor haar Mans dood verlooft.	22
Op het zelve onderwerp.	23
Een Koopman gered door Dieven.	24
Een Stervende verzoend met het Waater.	26
Een weinig sprekende Vrouw door voorbiddinge tot veel spreken gebragt.	27
Een Vrouw voor een Hoerekind van de Kerk gescholden.	28

Een Pocher vol van moed, met weinig of 28
geen goed.

Een in gevaar van te verdrinken, eet smakelyk.	Pag. 29
Een die niet eerlyk wilde zyn.	30
Een Mennist Prediker met de Duivel in zyn Broek.	31
Aardig antwoord van een Edelman en een Damen.	32
Onderscheid van die voor negen of voor vyf moet steelen.	32
Het kwaad Wyf.	34
Offer van een Hondestront.	35
Kluchtige opening.	36
Een jong Heer aardig voor een Ezel gescholden.	36
Kluchtige Vraag.	37
Geestig antwoord van een Poëet.	38
Aardig Huwlyk van een Kwaaker.	38
De onnozele Toestemming.	39
Twe Proffessoren gescholden.	40
Punt-Dichtje.	42
De snedige Dief.	42
De vieze Paap en windrige Bagyn.	43
De Neen leerende Meester bedroogen.	44
Keyzer Augustus aardig beloond.	48
Geestig antwoord.	49
Raadzel.	49
Verwyt aan een Hoorndrager.	50
't Eige Deessem in een vreemde Oven gebakken.	51
Drie Studenten voor Ezels gescholden.	51
Den Spotter beschaamd.	52
De dappere Officier.	52
Te weinig Geyten voor veel Bokken.	53
Reeden van Woelachtigheid.	53

Den Doctor door eigen schanden zyn Vrouws ontdekt.	54
Een geschilderde Hond weg gelopen.	54

Een Juff. door Neen en Ja bedroogen.	Pag. 55
Vleijend antwoord aan de Prins van Kondé.	59
De Pasquijante Scheidsman.	59
De Gekken zeggen de waarhied.	60
Aardige beloning.	60
De droefheid verspeeld.	61
Nobele ontlasting.	61
De Man met des Duivels Zuster getrouwd.	62
Eerst Trouwen en dan spelen zei de Meid.	63
Raad van de Vader en vraag van de Zoon.	63
Onnozel antwoord van een Jonge.	64
De onnozele Wekker.	64
Aardige vertroosting.	65
Geld vermag veel.	65
Overeenomst van gedachten.	65
Aardig antwoord voor de Geleerden.	66
Vrage aan en antwoord van Clarisse.	66
Antwoord van een Lyfmedicus.	67
Een waarheid gezegt en versweegen.	68
Antwoord van een Stervende.	69
Aardige Streek.	70
Een goed Meester is beeter als ses anderen.	70
Des Dichters eigen Liefde gestraft.	70
Den Spotter bespot.	71
Meester Jan zyn Waarzeggerij.	71
Vreemde begeerten naar Vrienden.	72
Schrander antwoord van een Kind.	73
Waarheid en bedrog.	73
De stoute Dief.	74
Scherp antwoord.	78

Aardig Scheutje.	78
't Verkeerde Propoost.	79
Een Apothekers Vrouw bedrogen.	79
De ongelukkige Poëet.	81
De onnozele Secretaris.	81
De treurige Weduwe getroost.	81
De onnozele Knecht.	82

De swak gelovige Boer.	Pag. 82
De sterk geloovende Boerin.	83
De onnozele Inbeelding van een Meid.	83
De kwalyk verstaande Knecht.	84
De Inbeelding vermag veel.	84
Oorspronk van de Tobak.	85
Klagten.	90
Antwoord aan den Klager.	91
Aardig antwoord.	92
Bedryf en antwoord van Vleertman.	92
De stilswygende doch overtuigde Hoorndraager.	93
Wonderlyk Fabel van de Vogel Phenix.	96
Daar is altyd in slimheid Meester boven Meester.	112
Een Officier en Hofdame.	112
De gebrekkelyke Rekenaar.	113
De Wereld is vol Gekken.	113
De bedrogen Schoenmaker.	113
Het gelyk Huwelyk.	115
Noch een Glaasje en zo gegaan.	116
Een Edelman voor een Ezel uitgemaakt.	116
De bedroogen Woekeraar.	116
De Man zonder Harssens.	118
De Inbeelding vermag veel.	118
De Klok zonder Kleepel.	121
Het Oog' kan misschen maar 't bewys is zeker.	121
Punt-Dichtje.	122
Remedie voor de vierdendaagse Koors.	122
Het doorgestoken Werkje.	123
De stoute Meid.	124
Raadzels.	125
Burgermans Kinderen gezogt.	125

Snedig antwoord.	126
Onnozel antwoord van een Boer.	126
Waarschouwing tegen de Koors.	126

Die niet verkoopen wil moet de Winkel sluiten.	Pag. 127
Des Boers Ezel verstandiger als den Paap.	127
De barmhertigheid der Duyvelen geroemd.	128
Die geen Harten kan speelen zal Schoppen krygen.	129
De gezuiverde Vrouw.	129
Een voornaam Heer aardig voor een Gek gescholden.	130
Niet de Hen maar 't Ey te koop.	130
Snedig antwoord.	130
De Gek genoemde doch slimme Boer.	131
De Verkwister gefnuikt.	132
Raad om zig voor de Vlooyen te verbergen.	133
De swaarste Last voor de Ezels.	133
De onnozele Gemanierde.	133
De Roomsche Geestelykheid in de Hel geplaat.	134
Graf-Raadzel op een Vleder Muys.	137
Schrander antwoord van een Ambassadeur.	137
De aardige Tractant.	138
Dispuet tusschen een Advocaat en Doctoer.	140
De bedroogen Priester.	141
Een Juff. voor een jong Heer geinclineerd.	142
De Leugenaar met een Leugen beloond.	143
De onnozele Mof.	144
De Waard betaald voor zyn Gasten.	144
De droomende Boer.	146
Aardig vertrek der Dienstbooden.	149
Yzer Smits werk beter dan dat van een Zilversmit.	150

De hongerige Dochter.	151
De Boer de Hond zyn Vaar.	151
Verkeerd antwoord van een Dooven.	152
Stilswygende overtuiging.	152

Vergenoeging.	Pag. 155
De onnozele Boer.	156
De bedroogen Erfgenaam.	158
De alle uren kramende Vrouw.	159
Vreemde Devotie.	160
't Welgepast antwoord.	161
De Hitte van het Vagevuur beweezen.	161
De Maagdom ontnomen door Stokslaagen.	162
Het begeerde uitgekeerd.	164
Op een Roemer Kruyder Wyn.	166
Door voorzorg bedroogen.	168
De geleerde Dief.	169
De onnozele Moffin.	170
Het Spek verwisselt in Steenen.	171
Gy kund my niet vinden, ik zal u niet zoeken.	172

Prognosticatie

I. Van de gelegenheid des Jaars.	173
II. Van de Teekenen des Hemels, Planeten, Eclipzen, Wind en Weder.	173
III. Van de vier Getyden des Jaars.	174
IV. Van allerley staat van Menschen.	175
V. Van Kryg en Oorlog.	175
VI. Van Vruchten en Koopmanschappen.	176